

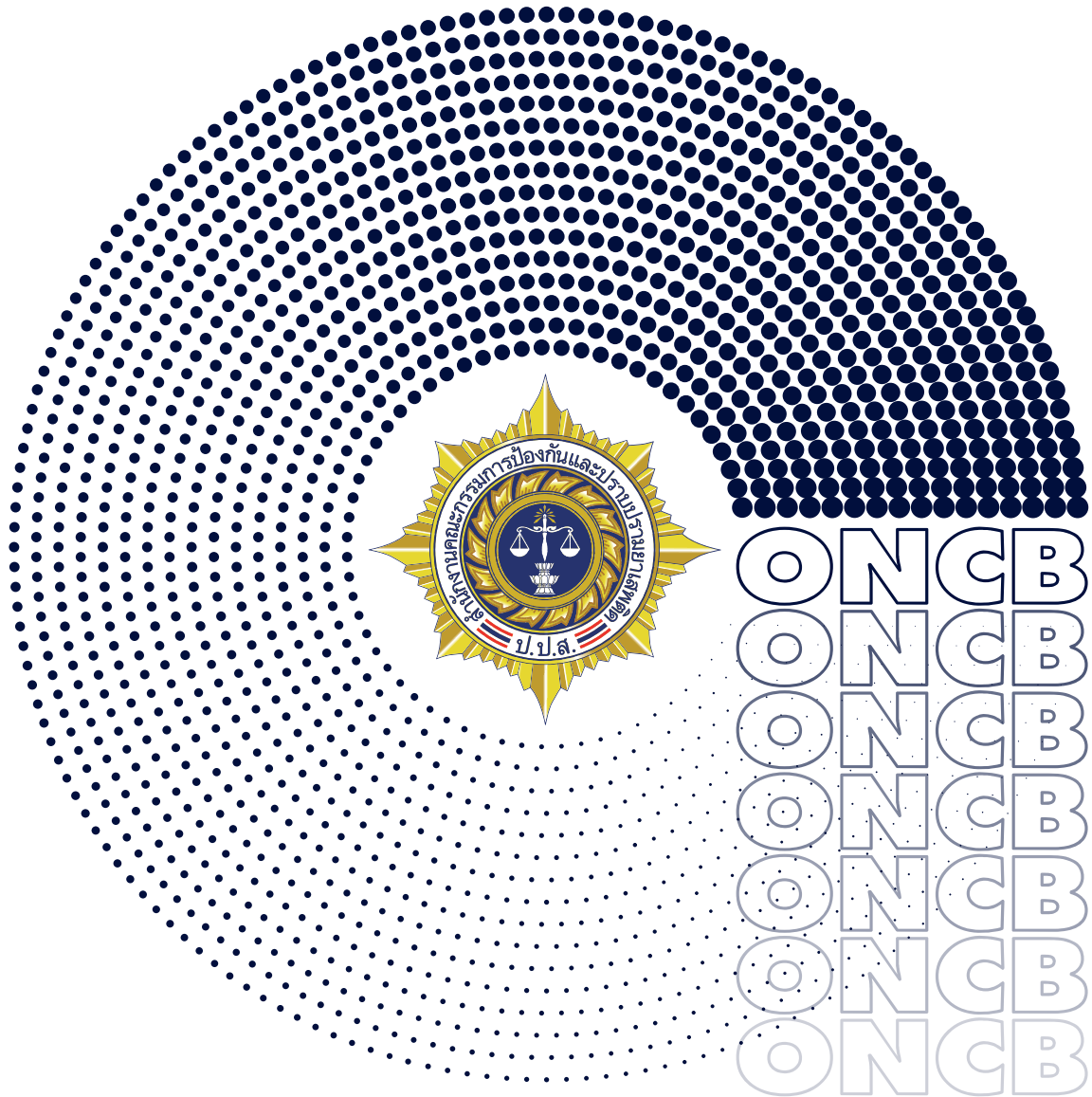

รายงานผลการดำเนินงาน

ตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

ปีงบประมาณ พ.ศ. **2566**

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
กระทรวงยุติธรรม

รายงานผลการดำเนินงาน

ตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

คำนำ

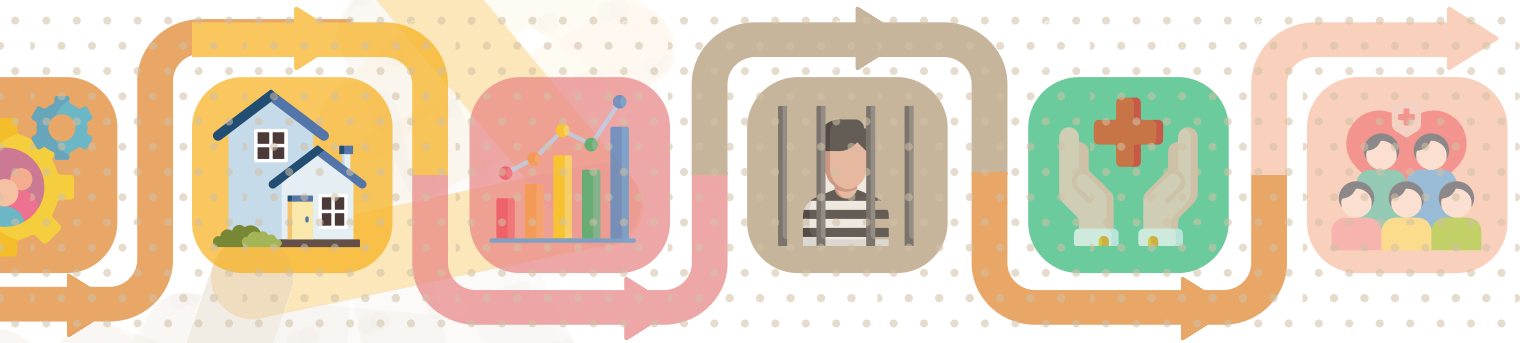
ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 5 วรรคหนึ่ง (1) และวรรคสอง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (คณะกรรมการ ป.ป.ส.) มีหน้าที่รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง พร้อมด้วยข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา การเสนอรายงานผลการดำเนินงานดังกล่าว ให้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด การตรวจสอบทรัพย์สิน การบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และการดำเนินการอื่นตามประมวลกฎหมายยาเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ในฐานะหน่วยปฏิบัติของคณะกรรมการ ป.ป.ส. จึงได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ขึ้น ประกอบด้วยเนื้อหา 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เหตุผลความเป็นมาของการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ส่วนที่ 2 สถานการณ์ยาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และแนวโน้ม ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานด้านการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่วนที่ 4 ภาพรวมการประเมินผลการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และส่วนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

สำนักงาน ป.ป.ส. หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป และขอขอบคุณหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนที่ให้ความร่วมมือในการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อร่วมสร้าง “สังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด”

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

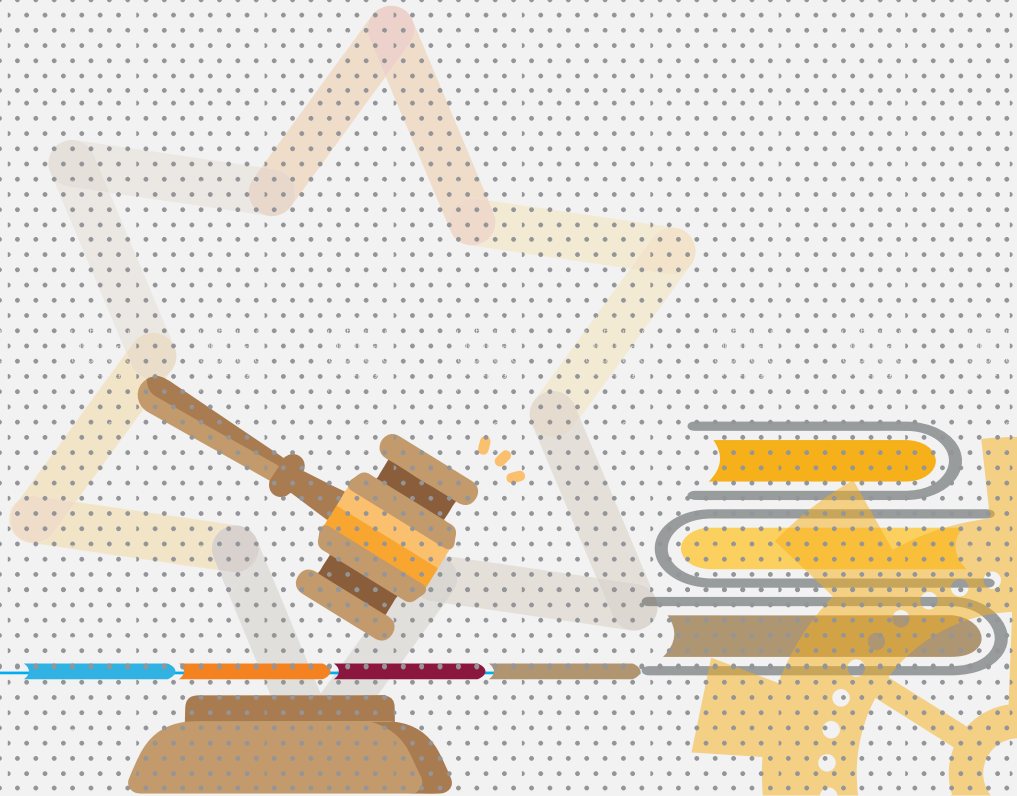
กระทรวงยุติธรรม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	
ส่วนที่ 1 เหตุผลความเป็นมาของการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน	10
1.1 เหตุผลความเป็นมาของการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน	11
1.2 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570)	11
1.3 เป้าหมายและตัวชี้วัด	17
1.4 กลไกบริหารจัดการในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน	19
ส่วนที่ 2 สถานการณ์ยาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และแนวโน้ม	22
ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานด้านการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	32
3.1 มาตรการป้องกันยาเสพติด	33
3.2 มาตรการปราบปรามยาเสพติด	37
3.3 มาตรการยึดทรัพย์สินคดียาเสพติด	38
3.4 มาตรการบำบัดรักษายาเสพติด	40
3.5 มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ	45
3.6 มาตรการบริหารจัดการ	54
ส่วนที่ 4 ภาพรวมการประเมินผลการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	68
ส่วนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหายาเสพติด	74
ส่วนที่ 6 ภาคผนวก	80

บทสรุป ผู้บริหาร

บทสรุปผู้บริหาร

ตามที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2564 โดยมาตรา 3 กำหนดให้มีการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนงานด้านยาเสพติดของประเทศ และมาตรา 5 วรรคหนึ่ง (1) และวรรคสอง กำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และให้เสนอรายงานพร้อมด้วยข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ร่วมกับหน่วยงานภาคีและทุกภาคส่วน จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570) ขึ้น ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2566 และต่อมาได้จัดทำแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านยาเสพติด ซึ่งมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแต่ละระดับ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้ปัญหายาเสพติดหมดสิ้นไปจากสังคมไทย

สรุปสาระสำคัญผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566) ดังนี้

“ ต่อมาได้จัดทำแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้าน ยาเสพติด ซึ่งมีความเชื่อมโยงและสอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติ ”

1. มาตรการป้องกันยาเสพติด

เสริมสร้างความรู้เท่าทันและป้องกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชนผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้เท่าทันกับปัญหายาเสพติด โดยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการป้องกันยาเสพติดขยาย ไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในแต่ละระดับ และสำหรับกลุ่มผู้ใช้แรงงานได้พัฒนา ความร่วมมือจากผู้ประกอบการในการค้นหา ช่วยเหลือ และให้โอกาสในการเข้าทำงาน ควบคู่ไปกับการรณรงค์ และสื่อสารสร้างการรับรู้ในกลุ่มแรงงาน และการป้องกันยาเสพติดในกลุ่มครอบครัวได้ดำเนินการพัฒนาและผลิตสื่อ เพื่อการพัฒนาทักษะสมอง (Executive Functions : EF) เพื่อการป้องกันยาเสพติดในครอบครัว ผ่านการจัดทำสื่อ นิทานเสียง “อ่านอุ่นรัก” โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 การป้องกันยาเสพติดในกลุ่มประชากรให้รู้เท่าทันและไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ดำเนินการได้ จำนวน 27,771,550 คน แบ่งเป็น กลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา จำนวน 3,235,899 คน นอกสถานศึกษา จำนวน 26,406 คน กลุ่มแรงงาน จำนวน 826,542 คน และกลุ่มประชากรทั่วไป จำนวน 23,682,703 คน

1.2 การป้องกันยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ จำนวน 82,522 แห่ง ดำเนินการได้ จำนวน 66,031 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80.02

1.3 การป้องกันยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย จำนวน 13,945 แห่ง ดำเนินการได้ จำนวน 11,821 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 84.77

“เน้นการสกัดกั้น
การลักลอบนำเข้าและส่งออก
ยาเสพติดจากแหล่งผลิต
และส่งต่อไปยังประเทศที่สาม”

2. มาตรการปราบปรามยาเสพติด

มุ่งเน้นการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้าและส่งออกยาเสพติด จากแหล่งผลิตและส่งต่อไปยังประเทศที่สาม (ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ) และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสืบสวน สอบสวน การปราบปรามกลุ่มการค้า ยาเสพติดภายในประเทศและระหว่างประเทศ (อาชญากรรมข้ามชาติ) และการสืบสวนทางการเงินเพื่อบังคับใช้มาตรการ รับทรัพย์สินคดียาเสพติดตามแนวทางที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายยาเสพติดและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมี ผลการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 การสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ เน้นการสกัดกั้นการลักลอบ นำเข้าและส่งออกยาเสพติดจากแหล่งผลิตและส่งต่อ ไปยังประเทศที่สาม (ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ) และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสืบสวน สอบสวน โดยมีผลการ ดำเนินงานสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน ท่าอากาศยาน นานาชาติ และท่าเรือ รวมจำนวน 12,139.87 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 15 ของปริมาณยาเสพติดที่จับกุมทั่วประเทศ จำนวน 80,906.29 กิโลกรัม

2.2 การสืบสวน ปราบปรามเครือข่ายการค้า ยาเสพติด

2.2.1 การปราบปรามเครือข่ายการค้า ยาเสพติด เมื่อเริ่มปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้ขออนุมัติ ดำเนินการ จำนวน 242 เครือข่าย และสามารถดำเนินการ สืบสวนเพิ่มเติมได้รวม จำนวน 458 เครือข่าย ดำเนินการ

อายัดทรัพย์สินของเครือข่ายการค้ายาเสพติด คิดเป็น มูลค่ารวม จำนวน 7,968,690,207 บาท

2.2.2 การดำเนินการต่อข้อร้องเรียน ของประชาชน/แจ้งเบาะแสยาเสพติดผ่านสายด่วน 1386 และจากทุกช่องทาง มีการรับเรื่องร้องเรียน ทั้งหมด จำนวน 15,938 เรื่อง ดำเนินการไปแล้ว จำนวน 12,904 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 80.96 และดำเนินการ ต่อเจ้าหน้าที่รัฐที่มีพฤติกรรมเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สนับสนุนให้ความช่วยเหลือหรือใช้อำนาจหน้าที่ เอื้อประโยชน์ให้แก่ขบวนการค้ายาเสพติด โดยมีเจ้าหน้าที่รัฐ ถูกร้องเรียน จำนวน 277 ราย และเจ้าหน้าที่รัฐถูกจับกุม/ ลงโทษ จำนวน 29 คน

2.3 จับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ จำนวน 197,780 คดี ผู้ต้องหา จำนวน 204,346 ราย

3. มาตรการยึดทรัพย์สินค้ายาเสพติด

การบูรณาการความร่วมมือและดำเนินมาตรการยึดอายัดทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายยาเสพติดและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง พัฒนาแนวปฏิบัติเพื่อดำเนินการริบทรัพย์สินตามมูลค่า (Value Based Confiscation) ทำสำนวนให้มีคุณภาพ รวมทั้งบริหารจัดการกองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหา ยาเสพติด รวมทั้งการปรับระเบียบคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดว่าด้วยกองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหา ยาเสพติด พ.ศ. 2565 เพื่อสร้างแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสจากประชาชน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดำเนินการได้ จำนวน 21,610.89 ล้านบาท โดยศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหา ยาเสพติด จำนวน 1,041.29 ล้านบาท

4. มาตรการบำบัดรักษา ยาเสพติด

เน้นการแก้ไขปัญหาผู้เสพยาเสพติดให้ครอบคลุมทั้งด้านสุขภาพ สาธารณสุข เศรษฐกิจ และสังคม โดยดำเนินการพัฒนาหน่วยบริการบำบัดทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ ศูนย์คัดกรอง สถานพยาบาลยาเสพติด สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อรองรับผู้เสพยาเสพติดได้ครอบคลุมตลอดทั้งกระบวนการ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ติดยาเสพติดและผ่านการบำบัดรักษา ยาเสพติดให้กลับมาดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติ ดังนี้

4.1 การบำบัดรักษา ยาเสพติดภาพรวมเป้าหมาย จำนวน 97,902 ราย ดำเนินการได้ จำนวน 145,597 ราย คิดเป็นร้อยละ 148.72 จำแนกเป็น การบำบัดโดยสมัครใจ

(มาตรา 113) จำนวน 72,230 ราย เจ้าหน้าที่นำส่งเข้าบำบัด (มาตรา 114) จำนวน 72,355 ราย และส่งบำบัดตามคำสั่งศาล (มาตรา 168) จำนวน 1,012 ราย

4.2 การพัฒนาพฤติกรรมโดยกระบวนการยุติธรรม เป้าหมาย จำนวน 65,000 ราย ดำเนินการได้ จำนวน 88,226 ราย คิดเป็นร้อยละ 135.73

4.3 การดูแลช่วยเหลือและฟื้นฟูสภาพทางสังคม ของศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมในจังหวัด 76 จังหวัด จำนวน 4,885 ราย และศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมกรุงเทพมหานคร จำนวน 113 ราย รวมทั้งสิ้นจำนวน 4,998 ราย

4.4 การดำเนินการพัฒนาหน่วยบริการบำบัด เป้าหมาย 11,677 แห่ง ดำเนินงานได้ 13,950 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 119.47

4.5 ดำเนินโครงการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาด้านจิตสังคมในคดียาเสพติดและคดีอื่นที่เกี่ยวข้องในระบบศาล โดยการจัดตั้งคลินิกจิตสังคมในศาล จำนวน 163 ศาล มีผู้เข้ารับคำปรึกษาทั้งสิ้น 46,333 คน มีผู้กลับไปกระทำความผิดซ้ำ จำนวน 528 คน คิดเป็นร้อยละ 1.14

4.6 การจัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตอันเนื่องมาจากการใช้ยาเสพติดของ 15 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตอันเนื่องมาจากการใช้ยาเสพติด

“ แก้ไขปัญหายาเสพติดให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายยาเสพติด และสนับสนุนการดำเนินงานให้มีความเชื่อมโยงประสานสอดคล้องในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ”

5. มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ

เสริมสร้างและยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับทวิภาคี อาเซียน และองค์การระหว่างประเทศ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาทางเลือก (Alternative Development : AD) พร้อมทั้งแสวงหาและพัฒนาความร่วมมือกับนานาชาติประเทศเพิ่มเติม โดยจัดทำร่างข้อตกลงความร่วมมือกับนานาชาติประเทศเพิ่มเติม ได้แก่ ความร่วมมือในการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมระหว่างหน่วยงานบริหารการควบคุมดูแลยาเสพติด กระทรวงมหาดไทยแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย กับสำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทย ว่าด้วยการต่อต้านภัยคุกคามจากยาเสพติด ในช่วงปี ค.ศ. 2022 - 2024 การพิจารณาร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านยาเสพติด ไทย - ปากีสถาน การพิจารณาร่างความตกลงการต่อต้านการลักลอบลำเลียงยาเสพติด วัตถุประสงค์เพื่อจิตประสาทและสารตั้งต้น ไทย - ซาอุดีอาระเบีย และการพิจารณาการต่ออายุบันทึกความเข้าใจไทย - อิหร่าน ว่าด้วยความร่วมมือในการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด วัตถุประสงค์เพื่อจิตประสาท และสารตั้งต้น

ยกระดับความร่วมมือ 6 ประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง มุ่งการสกัดกั้นสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ยู่ติแหล่งผลิตยาเสพติด และทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ โดยส่งผลให้สามารถจับกุมคดียาเสพติด จำนวน 821 คดี ผู้ต้องหา จำนวน 1,436 คน ยึดของกลางยาเสพติด ยาบ้า จำนวน 402.88 ล้านเม็ด ไอซ์ จำนวน 26,478.27 กิโลกรัม กัญชา จำนวน 6,646.81 กิโลกรัม เฮโรอีน จำนวน 3,598.59 กิโลกรัม ผิ่น จำนวน 694.01 กิโลกรัม คีตามีน จำนวน 4,105.39 กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี จำนวน 2.57 ล้านเม็ด กาเฟอีน จำนวน 24,553.10 กิโลกรัม และสารตั้งต้น จำนวน 42,878 กิโลกรัม

6. มาตรการบริหารจัดการ

บริหารจัดการงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายยาเสพติด และสนับสนุนการดำเนินงานให้มีความเชื่อมโยงประสานสอดคล้องในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ปรับกระบวนการทัศน์และแนวทางการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ พัฒนาทักษะและสมรรถนะการทำงานในยุคดิจิทัล

6.1 การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เช่น

6.1.1 ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่นและกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย พ.ศ. ...

6.1.2 การดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 โดยภายหลังจากที่ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหายว่าด้วยการบันทึกภาพและเสียงในขณะจับและควบคุม การแจ้งการควบคุมตัว และ

การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว พ.ศ. 2566 ได้มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2566 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2565) ได้จัดทำประกาศสำนักงาน ป.ป.ส. เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้รับผิดชอบ และการปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหายว่าด้วยการบันทึกภาพและเสียงในขณะจับและควบคุม การแจ้งการควบคุมตัว และการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว พ.ศ. 2566 (ประกาศเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2566)

6.2 การบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 แผนงานบูรณาการ ป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด 8 กระทรวง 25 หน่วยงาน 2 ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี รวม 27 หน่วยงาน โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 4,187,543,600 บาท มีผลการเบิกจ่าย จำนวน 3,989,718,508.22 บาท คิดเป็นร้อยละ 95.28

6.3 ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดังนี้

6.3.1 การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 46,000 ราย ทั่วประเทศ ซึ่งผลการสำรวจพบว่าประชาชนมีความพึงพอใจ และมีความเชื่อมั่นระดับปานกลาง - มากที่สุด ต่อการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยมีความพึงพอใจ ร้อยละ 85.2 มีความเชื่อมั่น ร้อยละ 82.9 และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากสถานการณ์ปัญหายาเสพติด ร้อยละ 92.7

6.3.2 ผลสัมฤทธิ์ตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการภายใต้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดังนี้

วิสัยทัศน์ : สังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด ด้วยมาตรการทางเลือกใหม่ สู่การแก้ไขปัญหายาอย่างยั่งยืน

ผลสัมฤทธิ์ : ปัญหายาเสพติดได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
ตัวชี้วัดที่ 1 สัดส่วนผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง	10 คน ต่อประชากร 1,000 คน	7.56 คน ต่อประชากร 1,000 คน
ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละของคดีอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง	ไม่เกิน ร้อยละ 5	ร้อยละ 5.53
ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด	อย่างน้อย ร้อยละ 80	ร้อยละ 84.05

จากความพยายามของ 27 หน่วยงานบูรณาการ และทุกภาคส่วนในสังคม ยังมีช่องว่างของการพัฒนาที่ต้องผลักดัน และยกระดับในการทำงาน โดยเฉพาะการบังคับใช้ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ การขยายแนวคิด “เปลี่ยนผู้เสพ เป็นผู้ป่วย” เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด คือ ปัญหายาเสพติด ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

ส่วนที่ 1

เหตุผลความเป็นมาของการจัดทำรายงาน
ผลการดำเนินงาน

1.1 เหตุผลความเป็นมาของการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน

ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 5 วรรคหนึ่ง (1) และวรรคสอง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. มีหน้าที่รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และให้คณะรัฐมนตรีเสนอรายงานผลการดำเนินงานดังกล่าว พร้อมด้วยข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยให้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด การตรวจสอบทรัพย์สิน การบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และการดำเนินการอื่นตามประมวลกฎหมายยาเสพติด

“ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนงานด้านยาเสพติดของประเทศ เป็นยุทธศาสตร์กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งระบบอย่างบูรณาการ เพื่อลดระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติด ”

1.2 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด กำหนดให้มีการจัดทำไว้ในมาตรา 3 แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนงานด้านยาเสพติดของประเทศ เป็นยุทธศาสตร์กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งระบบอย่างบูรณาการ เพื่อลดระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติด จนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ มีการบูรณาการนโยบายและแผนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติด

ทั้งระบบอย่างเป็นรูปธรรม และยั่งยืน เป็นกรอบทิศทางในการบริหารจัดการ ประสานการปฏิบัติจากทุกภาคส่วน อีกทั้งความร่วมมือระหว่างประเทศ จัดสรรทรัพยากร งบประมาณ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งระบบ โดยส่งเสริมให้ศึกษาวิจัยและพัฒนาด้านวิชาการเกี่ยวกับมาตรการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งการกำกับติดตามและประเมินผลทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

ความเชื่อมโยงของแผนแต่ละระดับ

แผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแต่ละระดับ นโยบายของรัฐบาล รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570) ดังต่อไปนี้

1.2.1 แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561- 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุ **วิสัยทัศน์** “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดย **การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด** เป็นประเด็นปัญหาภายใต้ **ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง** สอดคล้องเชื่อมโยง กับ **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2** การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง (หลัก) และ **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4** การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์การภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ (รอง)

1.2.2 แผนระดับที่ 2

1.2.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)

การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นประเด็นที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับประเด็นความมั่นคง คือ 1) ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับเพิ่มขึ้น 2) ประชาชนกินดี อยู่ดี และมีความสุขดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนย่อยที่ 1 การรักษาความสงบภายในประเทศ (รอง) แผนย่อยที่ 2 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง (หลัก) และแผนย่อยที่ 4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์การภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ (รอง)

1.2.2.2 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นประเด็นที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด มีจุดมุ่งเน้น คือ การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การสกัดกั้นยาเสพติด และปราบปรามขบวนการ

ค้ายาเสพติด ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้เกิดการยอมรับจากสังคม ประกอบด้วย 3 เป้าหมาย ได้แก่ 1) การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เกิดการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด 2) การสกัดกั้นและปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติและ 3) ผู้เสพยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม และไม่หวนกลับเข้าสู่วงจรยาเสพติด

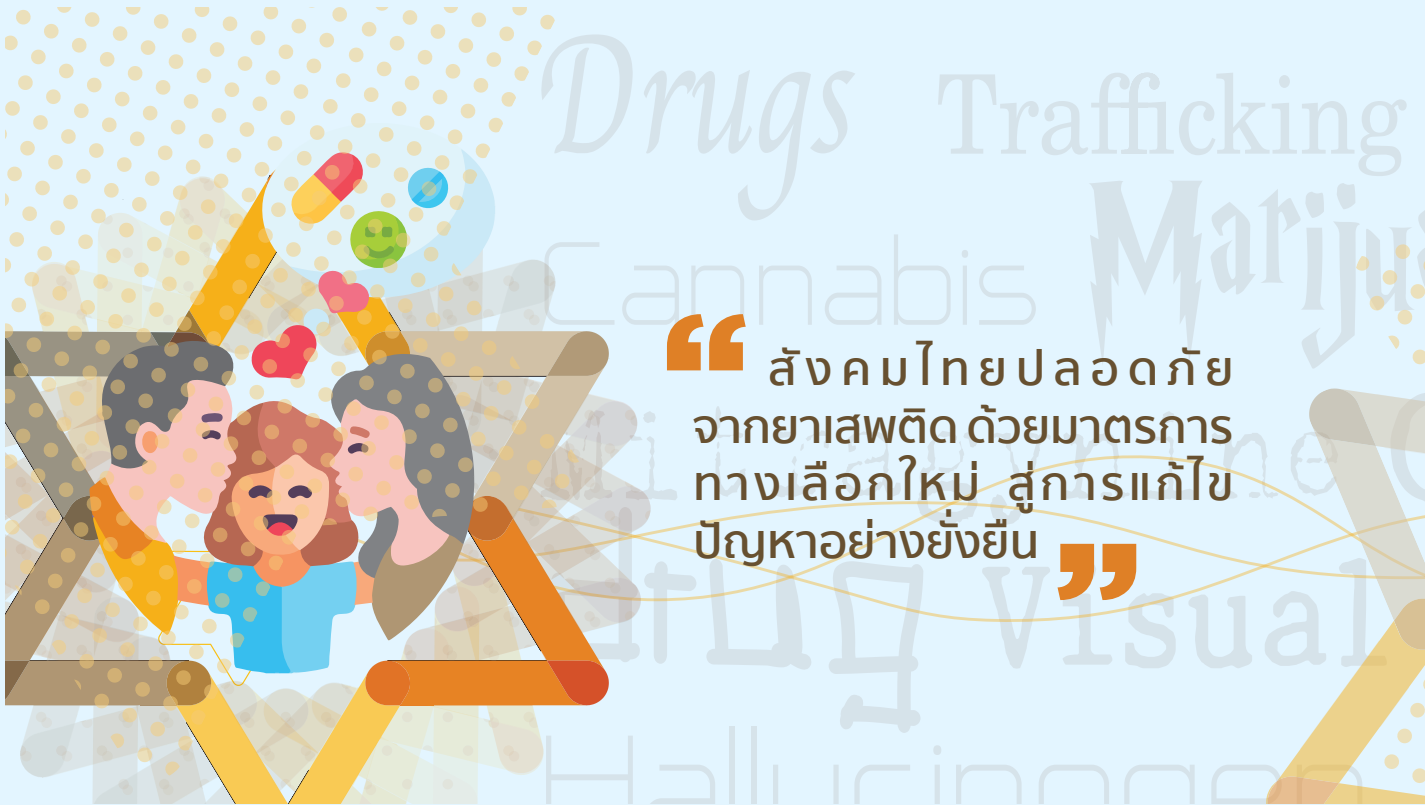
1.2.2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) มีวัตถุประสงค์พลิกโฉมประเทศไทย หรือ เปลี่ยนแปลงประเทศขนานใหญ่ (Thailand's Transformation) โดยมีการกำหนดเป้าหมายหลัก 5 ประการ ประกอบด้วย การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน และการเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่ มีองค์ประกอบหลัก คือ มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ โดยสอดคล้องกับหมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ตอบโจทย์ประชาชน

1.2.3 แผนระดับที่ 3

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570) วัตถุประสงค์

- 1) เป็นยุทธศาสตร์ในการกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งระบบ และลดระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดจนไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทย
- 2) เป็นการบูรณาการนโยบายและแผนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งระบบอย่างเป็นรูปธรรม และยั่งยืน
- 3) เป็นกรอบในการบริหารจัดการ ประสานการปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร งบประมาณในการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งระบบ กำกับติดตามและประเมินผลทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

“สังคมไทยปลอดภัย
จากยาเสพติด ด้วยมาตรการ
ทางเลือกใหม่ สู่การแก้ไข
ปัญหาอย่างยั่งยืน”

วิสัยทัศน์

“สังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด ด้วยมาตรการทางเลือกใหม่ สู่การแก้ไขปัญหายาอย่างยั่งยืน”

นโยบายและแผนฯ ประกอบด้วย 6 ด้าน 45 แนวทาง ดังนี้

1) ด้านการป้องกันยาเสพติด เสริมสร้างความรู้เท่าทันและป้องกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชน ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้เท่าทันกับปัญหายาเสพติด สร้างกระแสความตื่นตัวในสังคมให้เกิดความตระหนักและจิตสำนึกร่วมในการป้องกันปัญหายาเสพติด โดยการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป เสริมสร้างการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์ โดยพัฒนาระบบเฝ้าระวังและควบคุมปัญหายาเสพติดในพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์

2) ด้านการปราบปรามยาเสพติด สกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ เพื่อไม่ให้เข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศหรือใช้เป็นเส้นทางนำผ่านไปยังประเทศที่สาม ปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติด ดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

3) ด้านการยึดทรัพย์สินคดียาเสพติด ขยายผลคดียาเสพติดเพื่อนำไปสู่การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน พัฒนารูปแบบการยึดหรืออายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด โดยมุ่งเน้นการสืบหาทรัพย์สินที่ได้รับมาจากการค้ายาเสพติดและทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดขยายไปสู่การใช้มาตรการริบทรัพย์สินตามมูลค่า บริหารจัดการกองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เร่งรัด ติดตาม บังคับคดี ให้ทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนฯ

4) ด้านการบำบัดรักษายาเสพติด การนำผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา การคัดกรองผู้เสพยาเสพติด โดยจัดตั้งและขยายศูนย์คัดกรองผู้เสพยาเสพติดให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ การบำบัดรักษาที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับผู้เสพยาเสพติด โดยพัฒนาสถานบำบัดรักษาหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดให้มีคุณภาพตามมาตรฐานทางสาธารณสุข

Rehabilitation Amphetamine Her

“ เสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรภาครัฐที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดและการสร้างขวัญกำลังใจ เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับการจัดการปัญหาเสพติด มีความรู้ความสามารถในการบังคับใช้กฎหมาย ”

5) ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน และนอกภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาเสพติด โดยประสานการปฏิบัติการร่วม การสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ตามแนวชายแดน และอาชญากรรมยาเสพติดทางไซเบอร์ภายใต้กรอบและกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกกระดับ พัฒนาบทบาทของประเทศไทยในการส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือในภูมิภาคอาเซียน นอกภูมิภาค และองค์การระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อให้ประเทศไทยเป็นแกนกลางในการประสานงานภายในภูมิภาคอาเซียนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยน การจัดทำฐานข้อมูลยาเสพติด การวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาคอาเซียน

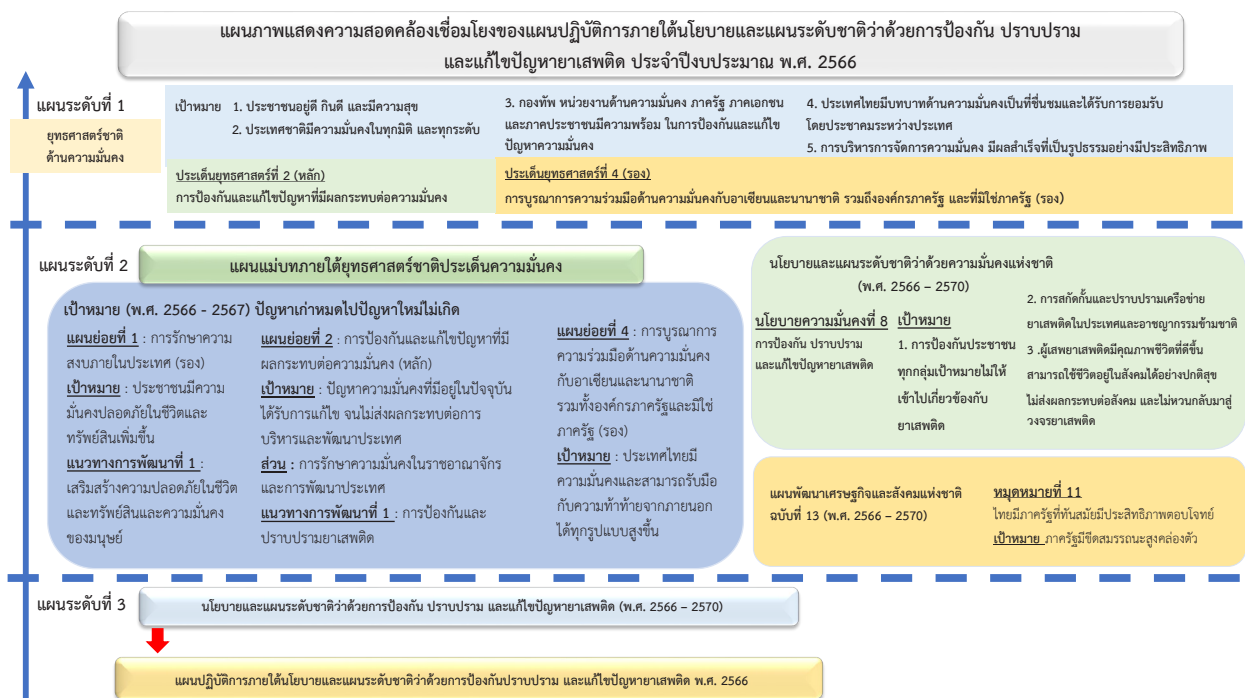
6) ด้านการบริหารจัดการ เสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรภาครัฐที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด และการสร้างขวัญกำลังใจ เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับการจัดการปัญหาเสพติด มีความรู้ความสามารถในการบังคับใช้กฎหมาย วิธีการสืบสวน สอบสวน ขยายผล การสืบทรัพย์ การสืบสวนเส้นทางการเงินควบคู่กับการสืบสวนพฤติการณ์ เทคนิคการสืบสวนสินทรัพย์ดิจิทัล และดำเนินมาตรการทางทรัพย์สินในคดียาเสพติด พัฒนากลไกอำนวยการ ระเบียบ กฎหมาย กระบวนการยุติธรรม เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อพัฒนากลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานเชิงพื้นที่ กระจายบทบาทในระดับพื้นที่อย่างเป็นระบบ โดยใช้หมู่บ้าน/ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งส่งเสริมบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนากลไกในระดับพื้นที่เพื่อบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วน รวมทั้งกำหนดพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหายาเสพติด (พื้นที่ที่มีปัญหายาเสพติด/มีปัญหายาอาชญากรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่รุนแรง) เป็นพื้นที่เป้าหมายพิเศษในการปฏิบัติการ

แผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

แผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2566 ได้ถ่ายทอดกรอบแนวทางการบรรลุเป้าหมายมาจากนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570) จากนโยบาย 6 ด้าน 41 แนวทาง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงานบูรณาการยาเสพติดจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับและขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย ตัวชี้วัด ตลอดจนกำกับติดตาม ประเมินผล เพื่อการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งระบบอย่างเป็นรูปธรรม

1.3 เป้าหมายและตัวชี้วัด

แผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2566

ผลสัมฤทธิ์ ปัญหายาเสพติดได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ
ตัวชี้วัด

1. สัดส่วนผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง
2. ร้อยละของคดีอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง
3. ร้อยละความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันปราบปรามและแก้ไข

ปัญหายาเสพติด

เป้าหมายและตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ประกอบด้วย 6 มาตรการ ดังนี้

1.3.1 มาตรการป้องกันยาเสพติด

เป้าหมาย ประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายรู้เท่าทันยาเสพติดและมีความปลอดภัยจากปัญหายาเสพติด

ตัวชี้วัด สัดส่วนของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง

1.3.2 มาตรการปราบปรามยาเสพติด

เป้าหมาย ปราบปรามทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติด

ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของการสกัดกั้นยาเสพติด ตามแนวชายแดนเปรียบเทียบกับปริมาณยาเสพติดที่จับกุมทั่วประเทศ
- 2) ร้อยละของคดียาเสพติดที่มีการสืบสวนขยายผล จากการจับกุมผู้กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด

1.3.3 มาตรการยึดทรัพย์สินค้ายาเสพติด

เป้าหมาย ทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดด้วยมาตรการทางทรัพย์สิน

ตัวชี้วัด ร้อยละของการดำเนินมาตรการยึด आयัดทรัพย์สินคดียาเสพติด

1.3.4 มาตรการบำบัดรักษายาเสพติด

เป้าหมาย

1) จัดตั้งและพัฒนาหน่วยบริการบำบัดให้เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดและเชื่อมโยงกันทั้งกระบวนการ

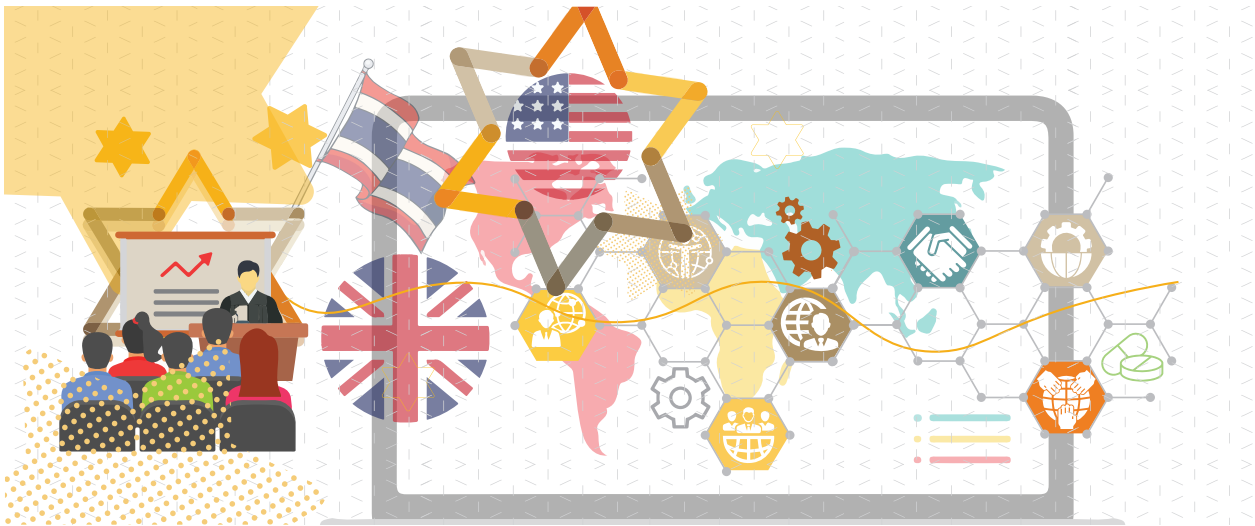
2) ส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้เสพยาเสพติด ให้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ และไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม

3) พัฒนาระบบข้อมูลและเชื่อมโยงระบบข้อมูลการจัดการผู้เสพยาเสพติดทั้งระบบ

ตัวชี้วัด

1) ร้อยละของการดำเนินการพัฒนาหน่วยบริการบำบัด (ศูนย์คัดกรอง/สถานพยาบาล/สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด/ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม) ให้เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนด

2) ร้อยละของผู้เสพยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

1.3.5 มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ

เป้าหมาย

1) ประเทศไทยเป็นแกนกลางในการเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในอนุภูมิภาค
ลุ่มแม่น้ำโขง และการส่งเสริมหุ้นส่วนความร่วมมือกับประเทศอาเซียน นอกภูมิภาคอาเซียน และองค์การระหว่าง
ประเทศในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ

2) พัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพให้กับบุคลากรด้านยาเสพติดระหว่าง
ประเทศ

ตัวชี้วัด

1) ระดับความสำเร็จของบทบาทประเทศไทยในการผลักดันยุทธศาสตร์ แผนงาน และความร่วมมือ
ด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ

2) ระดับความสำเร็จของไทยในการสนับสนุนการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร
ด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ

1.3.6 มาตรการบริหารจัดการ

เป้าหมาย

1) กระบวนการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดมีความประสานสอดคล้อง
ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างบูรณาการในทุกระดับ

2) สังคมปรับเปลี่ยนมุมมองต่อปัญหายาเสพติดให้มีความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการ
ป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งสามารถรับมือกับปัญหายาเสพติดในสังคมได้ดีมากขึ้น
ภายใต้การกำกับดูแลและช่วยเหลือของภาครัฐ

3) ภาครัฐทันสมัย ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยการใช้ประโยชน์เทคโนโลยี นวัตกรรม
และฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้อย่างบูรณาการ มีมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพ

4) บุคลากรภาครัฐที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดมีทักษะและสมรรถนะสูง พร้อมรับมือกับภัยคุกคาม
ของปัญหายาเสพติดในยุคดิจิทัล ภายใต้สภาวะการณ์ที่หลากหลาย ซับซ้อน และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ได้อย่าง
มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี

5) สร้างคุณค่าจากการใช้ประโยชน์พืชเสพติด และพืชในการกำกับ ควบคุม ดูแลพิเศษของรัฐ
ในทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ และเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัด ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไข
ปัญหายาเสพติดที่มีประสิทธิภาพ

1.4 กลไกบริหารจัดการในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1.4.1 องค์กรหรือกลไกในแต่ละระดับ

1.4.1.1 องค์กรหรือกลไกระดับนโยบาย (Agenda) ได้แก่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง มาตรการต่าง ๆ กำกับดูแลการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2566 รวมทั้งมีอำนาจกลั่นกรอง และอนุมัติแผนงาน โครงการและกรอบงบประมาณเพื่อการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหายาเสพติดทั้งในระดับภาพรวม และระดับพื้นที่

1.4.1.2 องค์กรหรือกลไกเฉพาะด้านตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ประกอบด้วย 3 คณะกรรมการ ดังนี้

1) คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด มีปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ สำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข เป็นฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการ ทำหน้าที่กำหนดมาตรการ ควบคุมยาเสพติดให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

2) คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน มีปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการ ทำหน้าที่กำหนดแนวทาง วางระเบียบเกี่ยวกับการสั่งตรวจสอบทรัพย์สิน และการคืนทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ชั่วคราว การเก็บรักษาทรัพย์สิน การนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาด การนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์และการประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพ

3) คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด มีรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรี มอบหมาย เป็นประธานกรรมการ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการ ทำหน้าที่ กำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด แนวทางและการดำเนินการด้านการ พัฒนางานวิชาการ มาตรฐาน คุณภาพการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดรักษา หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการคัดกรอง บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งพัฒนาระบบการทำงานหรือข้อบังคับเพื่อควบคุมการบำบัดรักษาและระเบียบวินัยสำหรับศูนย์ คัดกรอง สถานพยาบาล และสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

1.4.1.3 องค์กรหรือกลไกระดับอำนวยการในการถ่ายทอดนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ ศูนย์ อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ (ศอ.ปส.) ที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 285/2562 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2562 มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นผู้อำนวยการศูนย์ สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการ ทำหน้าที่อำนวยการ สั่งการ ประสานงาน ควบคุม กำกับดูแล และตรวจสอบ ติดตามการปฏิบัติงานของส่วนราชการ ตลอดจนหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามนโยบายและ แผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2566

1.4.1.4 องค์กรหรือกลไกในการอำนวยการขับเคลื่อนในแต่ละยุทธศาสตร์ เพื่ออำนวยการ กำกับ ติดตาม เร่งรัด และสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2566 ประกอบด้วย 7 คณะอนุกรรมการ ได้แก่ คณะอนุกรรมการอำนวยการด้านการป้องกันยาเสพติด คณะอนุกรรมการอำนวยการด้านการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย คณะอนุกรรมการสกัดกั้นยาเสพติด คณะอนุกรรมการอำนวยการด้านการบำบัดรักษายาเสพติดและการฟื้นฟูสภาพทางสังคม คณะอนุกรรมการอำนวยการ

“ บุรณาการภายในหน่วยงานและระหว่าง หน่วยงานให้เกิดเอกภาพ และมุ่งเน้น ต่อการสนับสนุนการดำเนินงานระดับพื้นที่ รวมทั้งการกำกับติดตามการดำเนินงาน ของหน่วยงานในสังกัด ”

ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ คณะอนุกรรมการอำนวยการด้านการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ และ คณะอนุกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1.4.1.5 องค์กรหรือกลไกระดับภารกิจ (Function) ได้แก่ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกระทรวง กรม หน่วยงาน รับผิดชอบการดำเนินงานตามภารกิจที่รับผิดชอบ โดยเน้นการบูรณาการแผน งบประมาณ บูรณาการภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงานให้เกิดเอกภาพ และมุ่งเน้นต่อการสนับสนุนการดำเนินงานระดับพื้นที่ รวมทั้งการกำกับติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด

1.4.1.6 องค์กรหรือกลไกระดับในพื้นที่ (Area) ประกอบด้วย

1) ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) คณะกรรมการบริหารการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร และศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.กทม.) โดยผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการ ทำหน้าที่ในการบูรณาการแผนงานงบประมาณ และอำนวยการกำกับดูแลการดำเนินงานการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและศูนย์ประสานงานชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

2) ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต (ศป.ปส.อ./ข.) โดยนายอำเภอและผู้อำนวยการเขต เป็นผู้อำนวยการ ทำหน้าที่รับนโยบาย แนวทาง และแผนงานโครงการที่จังหวัดและกรุงเทพมหานครกำหนด นำไปประสานการปฏิบัติการร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

3) ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ศป.ปส.อปท.) โดยนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรีเมือง/นคร/ตำบล/เมืองพัทยา) เป็นผู้อำนวยการ ทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคประชาชน ในพื้นที่รับผิดชอบ

4) ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่เฉพาะ เพื่อเป็นกลไกการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในระดับพื้นที่ที่มีบริบทและสถานการณ์ปัญหาที่หลากหลายและแตกต่างกัน ไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้วยกลไกปกติได้จะต้องมีการบูรณาการและแก้ไขปัญหาจากหลายหน่วยงาน

1.4.1.7 กลไกเฉพาะกิจ โดยศูนย์อำนวยการหรือศูนย์ปฏิบัติการเฉพาะกิจ ที่จัดตั้งขึ้นมารับผิดชอบภารกิจ เป็นการเฉพาะ ซึ่งจะต้องใช้กำลังจากหลายหน่วยงานในการปฏิบัติให้บรรลุผล

1.4.1.8 องค์กรหรือกลไกอื่นที่ร่วมมือกันดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้แก่ หน่วยงาน ภาครัฐ ภาครัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม เป็นต้น

“สำรวจความพึงพอใจของประชาชน ต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง”

1.4.2 การติดตามและประเมินผล เพื่อรับทราบผลความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้น ดังนี้

1.4.2.1 การรายงานผลการดำเนินงาน ให้ทุกหน่วยงานรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยมีรูปแบบและห้วงเวลาการรายงานตามที่กำหนด ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. จะดำเนินการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล วิเคราะห์ และรายงานผลการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้คณะรัฐมนตรีรับทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

1.4.2.2 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในส่วนกลาง ทั้งระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง กลไกหรือองค์กรประสานงานและกระบวนการดำเนินงานของหน่วยงานในระดับกระทรวงและปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยคณะกรรมการ/อนุกรรมการ ติดตามและประเมินผลที่มีผู้แทนจากรัฐบาล และหน่วยงานกลาง เช่น ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

1.4.2.3 การติดตามผลการดำเนินงานในระดับภารกิจ โดย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง กรม หน่วยงาน ทำหน้าที่ในการตรวจติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานในระดับกระทรวง กรม และหน่วยงาน

1.4.2.4 การติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่ โดย คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานกำกับติดตามและประเมินผลระดับจังหวัดและอำเภอ ซึ่งมีผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน องค์กรท้องถิ่น องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรประชาชน สื่อมวลชนและผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4.2.5 การติดตามและประเมินผล และสำรวจความพึงพอใจของประชาชน ต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง กลไกหรือการประสานงาน รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นในภาพรวมและในแต่ละพื้นที่ โดยสถาบันการศึกษาหรือองค์กรภายนอกที่เป็นกลาง ทั้งนี้ให้มีการสรุปผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

ส่วนที่ 2

สถานการณ์ยาเสพติด ปีงบประมาณ
พ.ศ. 2566 และแนวโน้ม

1. สถานการณ์ยาเสพติดโลก

1.1 ทวีปอเมริกาเหนือ ประเทศสหรัฐอเมริกา กำลังประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มโอปิออยด์ ได้แก่ เฮโรอีน เฟนทานิล และโคเคน ซึ่งเป็นยาเสพติดที่ถูกลักลอบนำเข้าประเทศสหรัฐอเมริกาทางชายแดนตอนใต้ติดกับประเทศเม็กซิโก อีกทั้งมีการนำยาเสพติดที่ใช้กับสัตว์ (โซลาซิน) มาใช้ในทางที่ผิดส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของผู้เสพ และยังไม่มียารักษาอาการที่เกิดจากการใช้ยาดังกล่าวได้

1.2 ทวีปยุโรป พบการจับกุมโคเคนจำนวนมากในระดับมากกว่า 1,000 กิโลกรัมขึ้นไปเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแต่เดิมพบการจับกุมในทะเลทางตอนใต้ของทวีปได้แก่ สเปน เพียงระดับไม่เกิน 1,000 กิโลกรัม แต่ปัจจุบันพบการลำเลียงในระดับถึง 2,500 กิโลกรัม ในทะเลใกล้ประเทศไอร์แลนด์ ซึ่งอยู่ในทวีปยุโรปตอนเหนือ แสดงให้เห็นถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโคเคนในทวีปยุโรปที่มีความรุนแรงมากขึ้น

1.3 ทวีปอเมริกาใต้ มีการจับกุมตรวจยึดโคเคนที่ลักลอบลำเลียงทางทะเลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีปลายทางไปที่ทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปยุโรป แต่เดิมพบการลำเลียงระดับไม่เกิน 1,000 กิโลกรัม แต่ในปีที่ผ่านมาพบการลำเลียงในระดับเกินกว่า 1,000 กิโลกรัม อย่างต่อเนื่อง ปัจจุบัน พบปริมาณลำเลียงสูงสุดถึง 3,000 กิโลกรัมสอดคล้องกับสถานการณ์โคเคนในทวีปยุโรป

1.4 พื้นที่ตะวันออกกลาง พบการจับกุมแคปตาگون ซึ่งเป็นยาเสพติดในกลุ่มแอมเฟตามีนที่ชายแดนของประเทศอิรัก มีทิศทางการนำเข้ามาจากประเทศซีเรีย จำนวนมากถึง 3,000,000 เม็ด แสดงให้เห็นถึงประเภทของยาเสพติดที่สามารถผลิตได้และแพร่ระบาดในพื้นที่ในแถบตะวันออกกลาง

2. สถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

พื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ แหล่งผลิตยาเสพติดแหล่งใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชีย ผลิตยาเสพติดหลายประเภทออกสู่ตลาด ได้แก่ ฝิ่น เฮโรอีน ยาบ้า ไอซ์ คีตามีน สำหรับการเพาะปลูกฝิ่นมีแนวโน้มสูงขึ้นเนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบตามชายแดนเมียนมา พบความพยายามนำเมล็ดฝิ่นปริมาณมากถึง 25 ตันเข้ามาในราชอาณาจักรทางท่าเรือแหลมฉบัง ขณะที่ทิศทางการผลิตยาเสพติดสังเคราะห์ในกลุ่มเมทแอมเฟตามีนยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากปรากฏการจับกุมยาบ้าและไอซ์ปริมาณมากในเมียนมา และความพยายามนำสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด ส่งออกไปประเทศเมียนมา ทางพื้นที่ชายแดนด้านอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ได้แก่ เบนซิลไซยาไนด์ ปริมาณมากถึง 25 ตัน และเอทิล อะซิเตด ปริมาณมากถึง 28,800 ลิตร ทั้งนี้บริบททางการเมืองภายในของประเทศเมียนมา ยังเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ติดอาวุธเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประกอบกับองค์กรอาชญากรรมยาเสพติดซึ่งมีศักยภาพในการเข้าถึงเคมีภัณฑ์และอุปกรณ์การผลิตที่ทันสมัย ได้เข้าไปเคลื่อนไหว ควบคุมไปกับการผลิตยาเสพติดสังเคราะห์ในกลุ่มคลัทริกส์ ได้แก่ แอปป์ วอเตอร์ ซึ่งมีแนวโน้มแพร่ระบาดมากยิ่งขึ้น ปัจจุบันพบการแพร่ระบาดในประเทศกลุ่มน้ำโขง ทั้งในไทย เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา และเวียดนามแล้ว

เกี่ยวกับความร่วมมือของประเทศกลุ่มแม่น้ำโขงในการสกัดกั้นยาเสพติดพบว่า สปป.ลาว มีการสกัดกั้นยาเสพติดจำนวนมากที่ข้ามชายแดนจากเมียนมาเข้าสู่ สปป.ลาว บริเวณเมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว สามารถจับกุมตรวจยึดยาบ้าได้มากถึงประมาณ 53 ล้านเม็ด เชื่อว่า ยาบ้าที่ตรวจยึดได้โดยส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะลักลอบนำเข้าประเทศไทย

3. สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย

3.1 การลักลอบนำเข้าสารเคมีและยาเสพติด ด้วยภูมิรัฐศาสตร์ของประเทศไทย ทำให้มีสถานะเป็น ตลาดหรือเป็นทางผ่านเข้า-ออกของสารเคมีและยาเสพติด ในระดับภูมิภาค ในส่วนของสารเคมี ได้แก่ อะนิลีน เบนซิลไซยาไนด์ และเอทิล อะซิเตทรวมทั้งเม็ดฝิ่น จำนวนมากถึง 25 ตัน ถูกนำเข้าประเทศทางท่าเรือ แหลมฉบัง ในส่วนของยาเสพติด ได้แก่ ยาบ้า เฮโรอีน และคีตามีน ถูกลักลอบนำเข้าประเทศเป็นจำนวนมาก และเพิ่มขึ้นในทุกปี โดยพบในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคเหนือตอนบนมากที่สุด รองลงมาเป็นจังหวัดชายแดน ติดริมแม่น้ำโขงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และจังหวัดชายแดนด้านตะวันตก พบเส้นทางลักลอบ นำยาเสพติดเข้าราชอาณาจักรแห่งใหม่ในพื้นที่อำเภอ กระบุรี จังหวัดระนอง ในส่วนของไอซ์ มีแนวโน้ม ลักลอบนำผ่านประเทศไทยปริมาณลดลงต่อเนื่อง มาตั้งแต่ปี 2562 เป็นต้นมา เนื่องจากมีการหลบเลี่ยงไปใช้ เส้นทางผ่านประเทศเมียนมาลงสู่ทะเลอันดามันเพื่อ ไม่ให้ถูกจับกุมตรวจยึดขณะลำเลียง แต่ปรากฏการจับกุม ในประเทศเป็นปริมาณเพิ่มมากขึ้นในปีนี้ โดยเฉพาะในเดือนพฤษภาคม 2566 สาเหตุเนื่องมาจากเกิดวาทภัย บริเวณชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของประเทศเมียนมา ทำให้กลุ่มผู้ลำเลียงกลับมาใช้เส้นทางผ่านประเทศไทย เพียงชั่วขณะนั้น ส่งผลให้มีปริมาณการจับกุมตรวจยึด ไอซ์ในประเทศเพิ่มขึ้นมากกว่าทุกปีที่ผ่านมา พบการ ลักลอบนำ แอปปี วอเตอร์ ซึ่งเป็นยาเสพติดในกลุ่มผสม ผสม นำเข้าประเทศไทยทั้งทางด้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ โดยพบการจับกุมแหล่งผลิตในพื้นที่ จังหวัดท่าขี้เหล็ก ประเทศเมียนมา และพบการนำผลิต MDMA ซึ่งเป็นตัวยาสเสพติดหลักที่ใช้ผลิต แอปปี วอเตอร์ เข้ามาในราชอาณาจักรทางชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รูปแบบในการนำเข้ายาเสพติดมีหลากหลาย แตกต่างกันไปโดยมีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม โอกาส และ มาตรการสกัดกั้นปราบปรามของฝ่ายเจ้าหน้าที่ เป็นตัว กำหนดรูปแบบ วิธีการ และพื้นที่นำเข้า นอกจากนี้ ยังมียาเสพติดจากนอกภูมิภาค ได้แก่ เฮ็กซ์ตาซี หรือยาอี

ถูกลักลอบนำเข้าทางท่าอากาศยานนานาชาติ และ ระบบไปรษณีย์ภัณฑ์ระหว่างประเทศ มาจากทวีปยุโรป มากขึ้น เช่นเดียวกับโคเคน ที่มีต้นทางจากประเทศ ในทวีปอเมริกาใต้ และมีสถิติจำนวนครั้งของการ จับกุมในประเทศเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมามากกว่าเท่า ตัว อีกทั้งมีการพบการจับกุมในลักษณะการนำเข้าและ การแพร่ระบาดโคเคนในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

3.2 การส่งออกสารเคมีและยาเสพติด ประเภทไอซ์ เฮโรอีน และคีตามีน มีเป้าหมายการขนส่ง เป็นตลาดนอกภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงเป็นส่วนใหญ่ ประเทศไทย จึงอยู่ในสถานะประเทศลำเลียงผ่าน ด้วยความพร้อม ทางด้านระบบการคมนาคมขนส่ง ทำให้เครือข่าย ยาเสพติดข้ามชาติมักใช้เป็นฐานจัดส่งไปยังต่างประเทศ ผ่านทางท่าเรือท่าอากาศยาน ปัจจุบันมีการเปลี่ยน จากการส่งออกในปริมาณมาก ๆ มาเป็นวิธีการส่ง ทางพัสดุภัณฑ์ระหว่างประเทศแบบเร่งด่วน รวมถึงการใช้ด่าน พรหมแดน และช่องทางธรรมชาติแนวทางชายแดน แม้ว่า ประเทศไทยจะมีผลการจับกุมยาเสพติดสังเคราะห์เพิ่มขึ้น ต่อเนื่อง แต่มีจำนวนมากที่เป็นการลำเลียงผ่าน เพื่อส่งต่อไปยังต่างประเทศมีการใช้เส้นทางภาคใต้เป็นเส้นทาง ในการส่งออกไอซ์ คีตามีน และเฮโรอีนอย่างต่อเนื่อง ด้วยระดับส่งออกที่น่าสนใจ ได้แก่ คีตามีน และเฮโรอีน และพบว่าอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ยังคงเป็นเส้นทางหลัก ในการลักลอบส่งออกสารเคมีไปยังแหล่งผลิตในพื้นที่ ประเทศเมียนมา

3.3 ปัญหาการค้ายาเสพติด จากปัญหา การลักลอบนำเข้ายาเสพติด อีกทั้งสถานการณ์ ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลต่อการค้า ยาเสพติดที่เพิ่มระดับความรุนแรงต่อเนื่อง กลุ่มการค้าทุกระดับสามารถจัดหายาเสพติดได้หลายชนิดและ ในปริมาณมากขึ้น เครือข่ายสังคมออนไลน์กลายเป็นช่องทาง สำคัญในการติดต่อซื้อขายยาเสพติดทำให้เกิด การค้าและแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การค้าปลีก เนื่องจากสามารถติดต่อโดยตรงกับนักค้ารายย่อย รวมถึงใช้บริการรับส่งพัสดุภัณฑ์และขนส่งสินค้า

ที่มีผู้ให้บริการเป็นจำนวนมาก ทำให้ยากต่อการตรวจจับของฝ่ายเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ พฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเยาวชนและวัยรุ่นบางส่วน เปลี่ยนมาใช้สารเสพติดแบบผสมผสานกันหลายชนิด และสามารถใช้สถานที่ทุกแห่งเป็นที่จัดปาร์ตี้รวมกลุ่มมั่วสุมเสพยาได้เอื้อประโยชน์ต่อผู้ค้ายาเสพติดต้องการผลกำไร และขยายกลุ่มลูกค้าให้กว้างขึ้น ส่งผลให้ราคายาเสพติดที่ผลิตได้ในภูมิภาค ได้แก่ ยาบ้า ไอซ์ เฮโรอีน คีตามีน มีราคาตกลงอย่างต่อเนื่อง โดยพื้นที่ที่พบปัญหาการค้าและแพร่ระบาด ยาเสพติดรุนแรงอยู่ในจังหวัดหรืออำเภอที่มีความเจริญและประชากรหนาแน่นในแต่ละภูมิภาค สำหรับในปีงบประมาณนี้ พบการจับกุมตรวจยึดยาบ้าในเส้นทางลำเลียงลงสู่ภาคใต้เป็นปริมาณมากกว่าปีที่ผ่านมา

3.4 สถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทย

3.4.1 ภาพรวมสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด

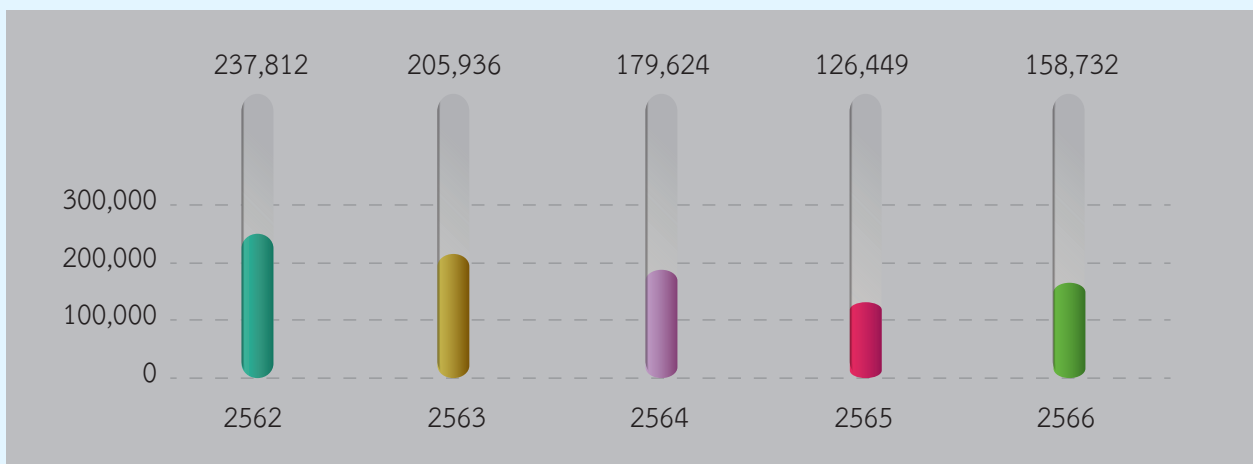
3.4.1.1 ยาเสพติดที่แพร่ระบาด คือ ยาบ้า

3.4.1.2 ยาเสพติด/สารเสพติดที่ควรเฝ้าระวัง คือ

- (1) เฮโรอีน เนื่องจากบางพื้นที่มีผู้เข้าบำบัดรายใหม่ ส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 25 ปี
- (2) ไอซ์ แพร่ระบาดในเมืองใหญ่และเมืองท่องเที่ยว
- (3) คีตามีน แพร่ระบาดในสถานบันเทิง มั่วสุม ปาร์ตี้
- (4) ยาเสพติดหรือสารเสพติดแบบผสม พบผู้เสพใช้ยาเสพติดและสารเสพติดแบบผสมผสานในแหล่งท่องเที่ยวและสถานบันเทิง และผู้ผลิต ผู้ค้า ลักลอบขายยาดังกล่าวที่ลักษณะบรรจุภัณฑ์หลากหลายมากขึ้น
- (5) สารเสพติดที่ควรเฝ้าระวังที่พบขายออนไลน์ เช่น 4-ho-met สารเสพติด 3mmc สารเสพติด 2CB และ nep เป็นต้น
- (6) ยารักษาโรคแบบผิดแผน พบเด็กและเยาวชนใช้ยารักษาโรคม้าใช้ในทางที่ผิดหลายชนิดและพบลักลอบขายในสื่อสังคมออนไลน์
- (7) กัญชา เด็กและเยาวชนทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาใช้เพิ่มขึ้น และได้รับผลกระทบทางสุขภาพกายและจิต

3.4.2 ภาพรวมการบำบัดรักษายาเสพติด

จำนวนผู้เข้ารับการรักษาในระบบ บสต. (คน) ปีงบประมาณ 2562 - 2566

หมายเหตุ : กราฟแสดงจำนวนผู้เข้ารับการรักษาในระบบ บสต. (คน) ปีงบประมาณ 2562 - 2566
ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2566

“ เร่งค้นหาผู้เสพยาเสพติด ทั่วประเทศ ด้วยการเข้าไปดำเนินการค้นหา คัดกรอง ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และผู้มีอาการทางจิตเวชจากการใช้ยาเสพติด ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรงในพื้นที่ ”

ปีงบประมาณ 2566 มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดในระบบ บสต. จำนวนทั้งสิ้น 158,732 คน (ณ 30 กันยายน 2565) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 25 จากปีที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ 2565 จำนวนทั้งสิ้น 126,449 คน)

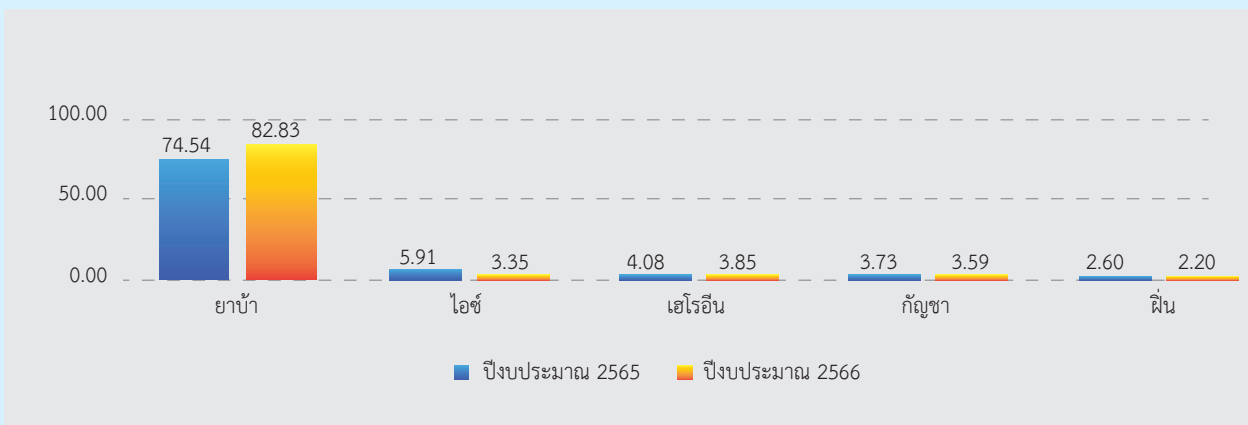
ปัจจัยที่ทำให้ปีงบประมาณ 2566 มีผู้เข้ารับบำบัดเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ได้แก่

- 1) สามารถคงผู้ป่วยที่ต้องรักษาต่อเนื่องในระบบได้ โดยเฉพาะผู้ป่วยที่ติดเฮโรอีนที่รักษาแบบเมทาโดนระยะยาว
- 2) ผลจากการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

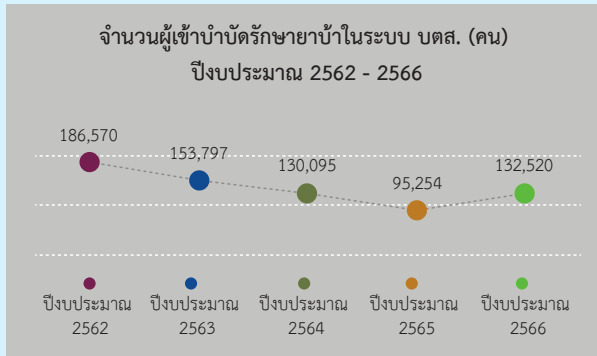
2.1) การบูรณาการหน่วยงานในระดับพื้นที่ ทั้งฝ่ายปกครอง ตำรวจ และสาธารณสุข ในการเร่งค้นหาผู้เสพยาเสพติดทั่วประเทศ ด้วยการเข้าไปดำเนินการค้นหา คัดกรอง ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และผู้มีอาการทางจิตเวชจากการใช้ยาเสพติดที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรงในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาที่เหมาะสม โดยสามารถดำเนินการค้นหาผู้เสพ ผู้ติดยา และผู้มีอาการทางจิตเวชทั่วประเทศ พบจำนวนทั้งสิ้น 443,156 คน (ณ วันที่ 30 กันยายน 2566) ซึ่งส่งผลให้ผู้ป่วยยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาโดยกระทรวงสาธารณสุข และบางส่วนเข้าสู่การดูแลโดยกระบวนการชุมชน

2.2) จากประมวลกฎหมายยาเสพติด กำหนดให้มีกลไกและกระบวนการในการบำบัดรักษายาเสพติด ตั้งแต่การมีศูนย์คัดกรองที่ครอบคลุมและสามารถเข้าถึงการให้บริการทั่วประเทศ การส่งไปบำบัด การมีศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมที่ติดตามดูแลให้คำปรึกษา และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เข้ารับการบำบัด โดยในปีงบประมาณ 2566 มีการจัดตั้งกลไกดังกล่าวเพิ่มมากขึ้นและพร้อมให้บริการในทุกระดับ ดังนี้ ศูนย์คัดกรองจำนวน 9,789 แห่ง สถานพยาบาลยาเสพติด จำนวน 1,078 แห่ง สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจำนวน 140 แห่ง และศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม จำนวน 3,023 แห่ง

เปรียบเทียบสัดส่วนผู้เข้ารับบำบัดรักษายาเสพติดในระบบ บสต. จำแนกรายตัวยา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ พ.ศ. 2566

3.4.4 ยาเสพติดที่แพร่ระบาดจากข้อมูล ผู้เข้าบำบัดรักษา พบว่าส่วนใหญ่เข้าบำบัดยาบ้ามากที่สุด (ร้อยละ 82.83) รองลงมาคือ เฮโรอีน (ร้อยละ 3.85) ไอซ์ (ร้อยละ 3.35) และฝิ่น (ร้อยละ 2.20) ตามลำดับ

ผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาบ้า จำนวนทั้งสิ้น 132,520 คน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2564 เป็นต้นมา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 45.00) เกษตรกร (ร้อยละ 16.02) ผู้ว่างงาน (ร้อยละ 15.82) ค้าขาย (ร้อยละ 3.70) ผู้ใช้แรงงาน (ร้อยละ 2.61) ตามลำดับ ผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาบ้าส่วนใหญ่เป็นวัยผู้ใหญ่อายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 79.55) เป็นผู้เข้าบำบัดรายเก่า (ร้อยละ 53) มากกว่ารายใหม่ ส่วนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 25 ปีเข้าบำบัดร้อยละ 20.45 มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่จากข้อมูลรายงานระบบดูแลและติดตามการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา (CATAS System) พบเด็กที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้า โดยเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งพบมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ นครราชสีมา อุบลราชธานี อุดรธานี ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ ตามลำดับ

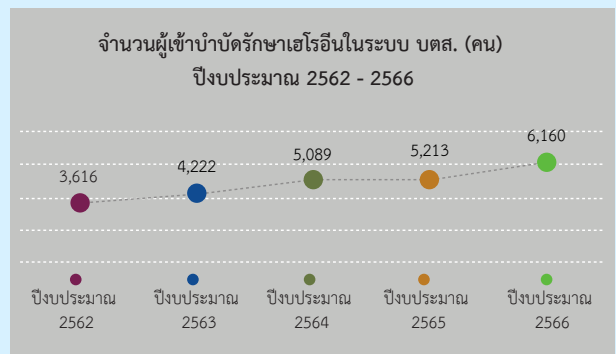
นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ 2566 พบผู้เข้าบำบัดรักษายาบ้าต้องได้รับยารักษาโรคร่วมทางจิตเวชอยู่ร้อยละ 7.18 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้ป่วยดังกล่าวมีความเสี่ยงที่จะสร้างผลกระทบให้กับครอบครัว ชุมชน และสังคมตามมา

ปัจจัยที่ทำให้ยาบ้ายังคงแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องมาจากหลายปัจจัย เช่น ราคายาบ้าถูกลง การเข้าถึงง่ายขึ้น จากการที่ผู้ค้าลักลอบขายในสื่อสังคมออนไลน์ และทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบ

อิเล็กทรอนิกส์ที่สะดวกรวดเร็ว ควบคู่ไปกับการลักลอบลำเลียงยาเสพติดผ่านระบบ logistics และผู้เสพเองที่ไม่ได้คำนึงถึงผลที่จะตามมา ขาดการยั้งคิด และมีความเชื่อที่ผิด เช่น เสพยาแล้วไม่เจ็บป่วย เสพเพราะต้องใช้แรงงาน เพื่อให้ทำงานได้มากขึ้นและไม่ปวดเมื่อย มองว่าเท่า ต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ต้องการให้ลิ้มความทุกข์ เป็นต้น

3.4.5 ยาเสพติด/สารเสพติดที่ควรเฝ้าระวัง

ยาเสพติดที่ควรเฝ้าระวัง คือ (1) เฮโรอีน (2) ไอซ์ (3) คีตามีน (4) ยาเสพติดหรือสารเสพติดแบบผสม (5) สารเสพติดที่ควรเฝ้าระวังที่พบขายออนไลน์ (6) ยารักษาโรคแบบผิดแผน (7) กัญชา

1) เฮโรอีน มีคนเข้ารับการบำบัดรักษาจำนวนทั้งสิ้น 6,160 คน แม้จำนวนคนเข้าบำบัดเฮโรอีนจะไม่มากนัก แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กลุ่มคนเข้าบำบัดเฮโรอีนส่วนใหญ่เป็นรายเก่า (ที่เคยมีชื่อในระบบ บตส.) (ร้อยละ 71.55) กลุ่มนี้ส่วนใหญ่เข้ามาใช้บริการเมทาโดนระยะยาว (ร้อยละ 68.19) ส่วนใหญ่อายุมากกว่า 44 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 30.70) ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 41.19) เป็นผู้ว่างงาน (ร้อยละ 20.19) เกษตรกร (ร้อยละ 19.02) และผู้ใช้แรงงาน (ร้อยละ 5.17) ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี สงขลา ตามลำดับ ส่วนรายใหม่ (ที่เข้ามาบำบัดในระบบ บตส. ครั้งแรก) (ร้อยละ 28.45) ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 25 ปี (ร้อยละ 45.63) ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 37.28) เป็นผู้ว่างงาน (ร้อยละ 29.13) เกษตรกร (ร้อยละ 8.36) และนักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 7.98) ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่

กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี เชียงใหม่ เชียงราย และสงขลา ตามลำดับ ทั้งนี้ จากการสำรวจสภาพปัญหาและแนวทางในการป้องกันปัญหาเฮโรอีนของกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ภาคตะวันตก พบว่า การใช้เฮโรอีนของเยาวชนเพิ่มมากขึ้นในระยะ 2 - 3 ปี ที่ผ่านมาบางพื้นที่รายงานว่า ร้อยละ 100 ของเยาวชนที่เข้าบำบัดเฮโรอีน มีพฤติกรรมการใช้เฮโรอีนร่วมกับกัญชา โดยโรยเฮโรอีนบนกัญชาเพื่อสูบ ส่วนผู้ชายกัญชาให้เยาวชนมีบริการครบทั้งกัญชา เฮโรอีน รวมถึงเมทาโดนราคาจำหน่ายเฮโรอีน 50 บาท/ครึ่งแคปซูลยา ซึ่งเป็นราคาที่เยาวชนเข้าถึงได้ง่ายด้วยการแบ่งจำหน่าย และมีรายงานเยาวชนที่ขอเข้ารับการบำบัดเฮโรอีน แต่ไม่ประสงค์เข้าสู่การรับบำบัดด้วยเมทาโดนตามระบบ โดยแจ้งว่า “จะหาซื้อเมทาโดนเองในอินเทอร์เน็ต สะดวกกว่า”

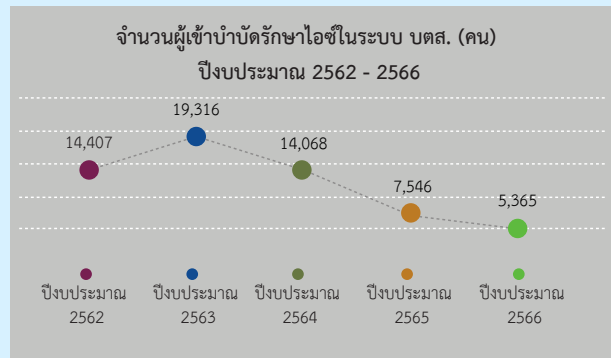
ปัจจัยที่ทำให้เฮโรอีนแพร่ระบาดมีหลายปัจจัย เช่น

(1) ราคาขายไม่แพง ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงได้ง่าย รวมถึงผู้ชายขายยาเสพติด/สารเสพติดหลากหลายชนิด

(2) พฤติกรรมการเสพยาเสพติดที่เปลี่ยนไป โดยพบพฤติกรรมการใช้เฮโรอีนร่วมกับกัญชาโดยโรยเฮโรอีนบนกัญชาเพื่อสูบ

(3) เยาวชนที่เปลี่ยนมาใช้เฮโรอีน ซึ่งเดิมเคยใช้ทรามาโดลในทางที่ผิดมาก่อน ทั้งใช้ทรามาโดลแบบกิน และใช้ผสมกับเครื่องดื่มน้ำอัดลม คล้าย 4 คน 100 จนเกิดอาการดี้อยา

(4) การเข้าถึงและใช้กัญชาได้ง่ายขึ้น เนื่องจากกัญชายังเป็นตัวยาสำคัญที่ทำให้ก้าวไปสู่การเสพยาเสพติด/ยาเสพติดอื่น โดยเฉพาะสารกลุ่มโอปิออยด์ เช่น เฮโรอีน สารกลุ่มฝิ่น หรือยาแก้ปวด (เสี่ยงเพิ่มขึ้น 2.76 เท่า เมื่อเทียบกับผู้ที่ไม่ได้ใช้กัญชา) เป็นต้น

2) ไอซ์ ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาไอซ์ในระบบ บตส. จำนวนทั้งสิ้น 5,365 คน โดยสัดส่วนของผู้เข้าบำบัดรักษาไอซ์มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปีงบประมาณ 2563 เป็นต้นมา ส่วนใหญ่เป็นผู้เข้าบำบัดรายเก่า (ร้อยละ 52.10) โดยผู้เข้าบำบัดไอซ์มักเป็นกลุ่มวัยผู้ใหญ่กว่า 25 ปี (ร้อยละ 88.22) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 48.94) ผู้ว่างงาน (ร้อยละ 15.77) ค่าขาย (ร้อยละ 10.21) เกษตรกร (ร้อยละ 9.49) ตามลำดับ พื้นที่ที่ต้องเพิ่มการเฝ้าระวังเนื่องจากมีผู้เข้าบำบัดรักษาไอซ์มาก ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สุราษฎร์ธานี สงขลา นครศรีธรรมราช และจันทบุรี ตามลำดับ

3) คีตามีน พบสถิติการจับกุมเพิ่มสูงกว่าเดิมมาก พบของกลางในสถานบันเทิงอย่างต่อเนื่อง

4) ยาเสพติดหรือสารเสพติดแบบผสมเป็นการนำตัวยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ แตกต่างกัน มาผสมผสานกันเพื่อให้ได้การออกฤทธิ์ตามความต้องการ บรรจุหีบห่ออำพรางในซองผลิตภัณฑ์ที่ถูกกฎหมายทั่วไปไม่มีลักษณะคงที่ ได้แก่ แอปป์วอเตอร์ กาแฟ ยาไอ ใช้เสฟงาย ตัวยามีลักษณะเป็นผงใช้ผสมกับเครื่องดื่มในการสังสรรค์ปาร์ตี้ ทำให้สนุกสนาน ซึ่งเป็นเทรนด์การใช้ยาเสพติดรูปแบบใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมแพร่หลายทั้งในประเทศ และประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ในขณะนี้

5) สารเสพติดที่ควรเฝ้าระวังที่พบขายออนไลน์ ได้แก่

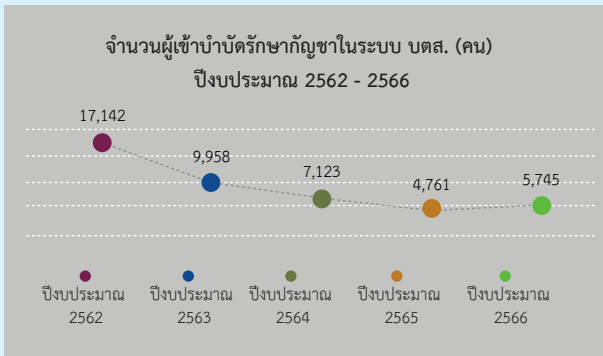
5.1) 4-ho-met หรือ 4-hdroxy-N-methyl-N-ethyltryptamine หรือ methylcy-

bin,metocin, หรือ colour โดยมีหลายลักษณะ (แบบเม็ด/ผง/เกล็ด) ออกฤทธิ์หลอนประสาท หลอนเป็นสี หลอนเป็นเสียง อาการคล้ายคนเสพเห็ดขี้ควาย

5.2) 3mmc หรือ 3Methylmethcathinone ออกฤทธิ์กระตุ้นและหลอนประสาท มุ่งเน้นใช้เพื่อกิจกรรมทางเพศ

5.3) 2CB และ nep (ยา N - ethyl Pentedrone หรือ big crystal) ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท

6) ยารักษาโรคแบบผิดแผน พบเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษาใช้ยารักษาโรคในทางที่ผิด เช่น กลุ่มยาแก้ปวด (ترامาดอล) กลุ่มยาแก้แพ้ (โปรโคติล) กลุ่มยานอนหลับ/ยากล่อมประสาท (อัลปราโซแลม โรเซ่ชาแน็ก) และกลุ่มยาแก้ไอ โดยใช้ทั้งแบบเดี่ยว และแบบผสม เช่น นำยาน้ำแก้แพ้มาผสมกับยา ترامาดอล ยาแก้ไอผสม ترامาดอล ยาแก้ไอผสมกับน้ำต้มกระท่อม พบการแพร่ระบาดของยาแก้ไอใช้ชื่อเรียกว่า “สิน” ทั้งชนิดนำเข้าจากสหรัฐอเมริกา และผลิตขึ้นเอง ใช้ดื่มเพื่อให้เกิดความมึนเมาที่แตกต่างจากการดื่มสุรา พบมีการจำหน่ายยาเสพติดที่ใช้ในสัตว์ (ไซลาซีน) ที่แพร่ระบาดในสหรัฐอเมริกา เริ่มปรากฏตามสื่อสังคมออนไลน์ของไทยในขณะนี้

7) กัญชา พบเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาใช้กัญชาเพิ่มขึ้น พบการเข้าบำบัดรักษากัญชามากที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร นครราชสีมา สระแก้ว ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี ตามลำดับ พบผู้เข้าบำบัดรักษากัญชาที่ได้รับยารักษาโรคร่วมทางจิตเวช และผู้ป่วยอาการทางจิตจากการใช้กัญชาเพิ่มสูงขึ้น โดยสาเหตุหนึ่ง พบว่ามีการพัฒนาการมาจากการใช้บุหรี่ไฟฟ้า โดยนำน้ำมันกัญชามาหยดในบุหรี่ไฟฟ้า

“ พบผู้เข้าบำบัดรักษากัญชาที่ได้รับยารักษาโรคร่วมทางจิตเวช และผู้ป่วยอาการทางจิตจากการใช้กัญชาเพิ่มสูงขึ้น โดยสาเหตุหนึ่ง พบว่ามีการพัฒนาการมาจากการใช้บุหรี่ไฟฟ้า โดยนำน้ำมันกัญชามาหยดในบุหรี่ไฟฟ้า ”

3.4.6 ด้านพฤติกรรม ในช่วงภายหลังการแพร่ระบาดของโควิด - 19 ยังคงพบการลักลอบมั่วสุมเสพยาเสพติดในลักษณะปาร์ตี้ และการซื้อ-ขายยาเสพติดผ่านช่องทางออนไลน์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สาเหตุเพราะมีสารเสพติดแบบผสมผสานสำหรับใช้ในการปาร์ตี้หลากหลายขึ้น และเล็งเห็นถึงความสะดวกปลอดภัยที่จะใช้การซื้อขายผ่านช่องทางออนไลน์มากยิ่งขึ้น มีการบริหารความเสี่ยงที่จะส่งยาเสพติดทางพัสดุภัณฑ์ในปริมาณที่สูงเพิ่มขึ้น ในระยะทางไกล โดยพบการส่งยาบ้าในปริมาณเกินหนึ่งล้านเม็ดผ่านระบบพัสดุภัณฑ์จากภาคเหนือลงสู่ภาคกลาง และภาคใต้

3.4.7 สถานที่แพร่ระบาดของยาเสพติด

3.4.7.1 สถานประกอบการประเภทที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ เช่น หอพัก เกสต์เฮาส์ คอนโดมีเนียม บ้านเช่า/ห้องแบ่งเช่า พบผู้เช่า/ ผู้พักอาศัยมั่วสุมปาร์ตี้เสพยาเสพติด และซุกซ่อนยาเสพติดไว้ในห้องพัก

3.4.7.2 สถานประกอบการประเภทกิจการขนส่งสินค้า พบผู้ค้ายาเสพติดใช้บริการขนส่งสินค้า โลจิสติกส์ไปรษณีย์ เป็นช่องทางในการลักลอบส่งยาเสพติด

3.4.7.3 สถานบริการ/สถานบันเทิง พบพฤติกรรมลักลอบใช้ยาเสพติดในสถานบันเทิงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในช่วงหลังจากคลายมาตรการควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโควิด - 19

4. แนวโน้มสถานการณ์ยาเสพติด ปี 2567

4.1 การขยายตัวของเครือข่ายอาชญากรรม ยาเสพติดข้ามชาติ ที่เข้ามาเคลื่อนไหวในประเทศไทย ลักลอบนำเข้าส่งออกยาเสพติดเพิ่มขึ้น

4.2 จากปัญหาการขยายตัวของยาเสพติด สังเคราะห์ในกลุ่มประเทศนอกภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ประเทศไทยอาจจะเผชิญการลักลอบลำเลียงยาเสพติด ผ่านทางท่าเรือ ท่าอากาศยาน และพัสดุไปรษณีย์ระหว่าง ประเทศไปยังประเทศที่สามมากขึ้น

4.3 ปัญหายาเสพติดภายในประเทศจะยังคง รุนแรง โดยเฉพาะปัญหาการลักลอบนำเข้า เพื่อใช้ ในประเทศและส่งต่อไปยังต่างประเทศ

4.4 การปลดกัญชารักษาออกจากยาเสพติดประเภท 5 อาจเกิดผลกระทบทางด้านลบกับประชาชนตามมา โดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก และเยาวชน เนื่องจากจะมีการนำ กัญชารักษาออกมาจำหน่ายกันอย่างแพร่หลายเช่นเดียวกับการ เข้าถึงกัญชาก็สามารถทำได้ง่ายขึ้น และนำไปสู่การใช้ ยาเสพติดอื่นที่มีฤทธิ์รุนแรงกว่าซึ่งเท่ากับเพิ่มจำนวนผู้ใช้ ยาเสพติดอื่นที่มีฤทธิ์รุนแรง รวมทั้งเกิดผลกระทบต่อการใช้ บริการสาธารณสุข เนื่องจากต้องรักษาอาการผู้ป่วย ที่เกิดจากการใช้กัญชา

4.5 ยาบ้า ไอซ์ เฮโรอีน ยังคงเป็นยาเสพติดหลัก คีตามีน ยังคงเป็นยาเสพติดที่ใช้ในสถานบันเทิง เป็นหลักในส่วนยากลุ่ม Club Drugs การใช้ยาในทางที่ผิด และกลุ่มยาเสพติดประเภทผสมผสาน ได้แก่ กาแฟ ของแฮปปี้ วอเตอร์ และยาแก้ไอซึ่งมีส่วนผสมของโคเคอีน ที่มีการผลิตขึ้นเอง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สามารถเข้าถึง ในสื่อออนไลน์ และการบริการรับ-ส่งสินค้าทางพัสดุภัณฑ์

4.6 สถานประกอบการ ประเภทที่พักอาศัย เซิงพาณิชย์ ขนส่งสินค้า และสถานบริการ สถานบันเทิง จะเป็นแหล่งแพร่ระบาด ค่าและกระจายยาเสพติด

4.7 ปริมาณยาเสพติดที่แพร่กระจายในทุกภาคส่วน ของสังคม ทำให้ความต้องการยาเสพติดภายใน ประเทศยังคงมีสูง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงวิธีการมา เสพยาเสพติดแบบผสมผสาน

4.8 กลุ่มผู้ป่วยจิตเวชจากการใช้ยาเสพติดเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง และจะส่งผลกระทบต่อสังคมไทย ในวงกว้างรุนแรงยิ่งขึ้น ทั้งในด้านชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในภาพรวม

5. ข้อเสนอเชิงนโยบาย และระดับปฏิบัติ

5.1 ด้านลดอุปทาน (Supply)

5.1.1 มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ ฝ่ายไทยควรติดตามและ ประเมินผลกระทบจาก สถานการณ์ปัญหายาเสพติดที่เผชิญร่วมกัน และประสาน ขอความร่วมมือกับประเทศที่เป็นทางผ่านยาเสพติดก่อน ที่จะนำเข้ามายังประเทศไทย เพื่อสกัดกั้นยาเสพติดก่อน นำเข้าประเทศไทย

5.1.2 กรณีความไม่สงบในประเทศเมียนมา ที่มีผลต่อการปราบปรามยาเสพติดในเมียนมา ทั้งยังส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ลาว และกัมพูชา ฝ่ายไทยอาจพิจารณาขยายขอบเขตการประสานงาน ด้านการข่าว สกัดกั้น และปราบปรามเครือข่ายการค้า ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพด้านการสืบสวนทางการเงิน สกฤตดิจิทัล การสืบสวนทางเทคโนโลยี

5.1.3 ติดตามและประเมินสถานการณ์ การลำเลียงยาเสพติดขนาดใหญ่ ที่เบี่ยงเส้นทางจาก พรมแดนทางบกมาเป็นเส้นทางทะเลไปยังประเทศใน และนอกภูมิภาคอาเซียน

5.1.4 พื้นที่ชายแดนประเทศไทย พิจารณา การจัดวางกำลังปฏิบัติการในพื้นที่มุ่งเน้น เพื่อสกัดกั้น ตามแนวชายแดนโดยรอบ พัฒนาสัมพันธ์ระหว่าง หน่วยงานสกัดกั้นทั้งภายในและระหว่างประเทศ รวมถึงการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งแนวชายแดนในการ เผื่อระวังและแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงลักลอบนำเข้ายาเสพติด ตลอดจนการเพิ่มระบบเฝ้าตรวจ เช่น กล้อง CCTV ให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านการข่าว ที่เป็นผลกระทบ มาจากปัญหาความมั่นคง และปัญหาเศรษฐกิจถึงขั้น วิกฤติ ที่กำลังเกิดขึ้นในเมียนมาและ สปป.ลาว

5.1.5 ติดตามพร้อมประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสถานการณ์ยาเสพติดในทุกมิติ ภายหลังการเปลี่ยนผ่านกฎหมายยาเสพติด ปัญหาการลดทอนความเป็นอาชญากรรมในคดียาเสพติด จากกรณีการใช้มาตรการผ่อนปรนต่อผู้ที่มีพฤติกรรมครอบครองเพื่อเสพ เป็นต้น

5.1.6 เร่งประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ และ ความตระหนักถึงปัญหาเสพติดในมิติที่สร้างผลกระทบต่อสังคม อาทิ ปัญหาลักลอบส่งยาเสพติด บริการรับส่งพัสดุภัณฑ์และขนส่งสินค้า ซึ่งอาจพิจารณาใช้มาตรการแสวงหาความร่วมมือในเชิงสร้างสรรค์จากผู้ประกอบการมากกว่าการบังคับใช้กฎหมายเพียงอย่างเดียว

5.2 ด้านลดอุปสงค์ (Demand)

5.2.1 ผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่ต้องดำเนินการเร่งด่วน เพื่อลดผลกระทบจากปัญหายาเสพติด โดยออกแผนเร่งด่วน และมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนลงไปในพื้นที่

5.2.2 มีนโยบาย มาตรการในการแก้ไขปัญหายาอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งการแก้ไขการเข้าถึงบริการของสาธารณสุข การพัฒนายาที่ใช้ในการบำบัดรักษาผู้ติดยาบ้า และยาทดแทนยาบ้า เป็นต้น

5.2.3 สร้างการรับรู้ ทั้งในประเด็นผู้เสพคือผู้ป่วย การปรับเจตคติต่อผู้เสพยาเสพติด การนำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัด เป็นต้น

5.2.4 ผลักดันและสร้างแรงจูงใจให้ผู้เสพ/ผู้ติด เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาของภาครัฐ

โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวอย่างจริงจัง รวมทั้งสร้างเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับพื้นที่ เช่น ส่งเสริมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง (CBTx) เพื่อเพิ่มทางเลือกในการบำบัดรักษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

5.2.5 รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ถึงโทษและพิษภัยที่เกิดขึ้นจากการใช้ยาเสพติด และการใช้ยาในทางที่ผิด ทั้งแบบใช้เดี่ยวแบบผสมผสาน และแบบสลับ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน รวมถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายยาเสพติด และการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันการค้าซึ่งมีบทลงโทษที่รุนแรงขึ้น

5.2.6 ส่งเสริมทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีภูมิคุ้มกันและมีทักษะชีวิต โดยเน้นการใช้สื่อรูปแบบโซเชียลมีเดียเพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่ายขึ้น

5.2.7 ส่งเสริม เร่งรัด ผลักดันกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในพื้นที่ให้มีความเหมาะสม คล่องตัวในการปฏิบัติงาน

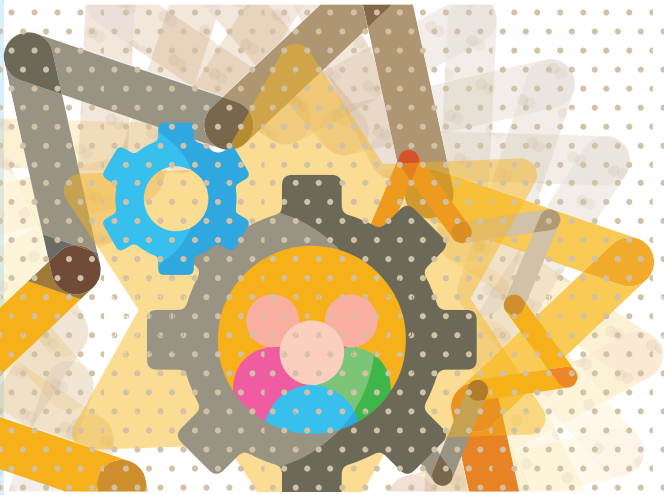
5.2.8 เร่งหามาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ายาเสพติดในสื่อออนไลน์อย่างจริงจังเพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน และการป้องกันผู้ขายยาเสพติดรายใหม่ทางออนไลน์ ตลอดจนเฝ้าระวังการใช้ช่องทางระบบขนส่ง โลจิสติกส์ ไปรษณีย์ เพื่อลักลอบขนส่งยาเสพติด

ส่วนที่ 3

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบาย
และแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และ
แก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้โยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ประกอบด้วย 6 มาตรการ ได้แก่

3.1 มาตรการป้องกันยาเสพติด

เสริมสร้างความรู้เท่าทันและป้องกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชนผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้เท่าทันกับปัญหายาเสพติด เสริมสร้างการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์ การควบคุมปัจจัยเสี่ยงด้วยการจัดระเบียบสังคม การสร้างการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน การสร้างกระแสความตื่นตัวในสังคมให้เกิดความตระหนักและจิตสำนึกร่วมในการป้องกันปัญหายาเสพติด มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

3.1.1 การเสริมสร้างความรู้เท่าทันและป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน

3.1.1.1 การพัฒนาหลักสูตรการป้องกันยาเสพติด ได้ดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนยาเสพติด ขยายไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในแต่ละระดับ นอกเหนือจากเดิมที่ได้พัฒนาและจัดการเรียนการสอนแล้วในระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและเทียบเท่า ดังนี้

1) กลุ่มกำลังพล (ทหาร/ตำรวจ)

1.1) นักเรียนโรงเรียนจ่าอากาศ พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนจ่าอากาศ กองทัพอากาศ โดยบรรจุในกิจกรรมเสริมหลักสูตรชุดวิชา “การเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับกองทัพอากาศ”

1.2) นักเรียนนายร้อยตำรวจ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนยาเสพติดในหลักสูตรของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และสนับสนุนชุดเนื้อหาเพื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนายร้อยตำรวจ

1.3) นักศึกษาวิชาทหาร จัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้ยาเสพติด สนับสนุนแก่หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน เพื่อจัดสรรให้กับครูฝึก/หน่วยฝึกใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนยาเสพติดสำหรับนักศึกษาวิชาทหาร พร้อมทั้งจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

2) ระดับอุดมศึกษา จัดทำหลักสูตรการป้องกันยาเสพติดในระดับอุดมศึกษา โดยสำนักงาน ป.ป.ส. สนับสนุนชุดเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับประมวลกฎหมายยาเสพติด เพื่อประกอบการสอนนักศึกษา ร่วมกับ

2.1) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ บรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับประมวลกฎหมายยาเสพติด ในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

2.2) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม บรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับประมวลกฎหมายยาเสพติดในรายวิชากฎหมายยาเสพติด

3) การประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรในแต่ละระดับ โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จัดทำเครื่องมือติดตามประเมินผลคุณภาพสื่อและการใช้สื่อเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจของครูที่ผ่านการอบรมแล้ว รวมทั้งศึกษาผลการใช้คู่มือรู้คิด รู้ทัน ป้องกันยาเสพติด (Be Smart Say No To Drugs) ในครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์/นักวิชาการศึกษาที่รับผิดชอบ โดยจะดำเนินการประเมินผลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2567 เป็นต้นไป

3.1.1.2 พัฒนาสื่อ เทคนิค และทักษะการสอน เพื่อขับเคลื่อนหลักสูตรการป้องกันยาเสพติด

1) หลักสูตร E-Training ยาเสพติดสำหรับบุคลากรทางการศึกษา โดยจัดทำหลักสูตร E-Training การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยมีบุคลากรทางการศึกษาลงทะเบียนหลักสูตร E-Training จำนวน 31,360 คน และเรียนจบได้รับใบประกาศ (Certificate) จำนวน 21,059 คน คิดเป็นร้อยละ 67.15 (ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

2) โครงการ Capacity Building for Sports Science and Art (หลักสูตรรู้คิด รู้ทัน ป้องกัน ยาเสพติด Be Smart Say No To Drugs) สปป.ลาว ภายใต้แผนงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาไทย - ลาว ระยะ 3 ปี (2563 - 2565) โดยจัดกิจกรรมศึกษาดูงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนยาเสพติดในประเทศไทย และจัดกิจกรรมถอดบทเรียนแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการป้องกันยาเสพติด โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการฝ่ายไทย และกรมกีฬาพลศึกษา และศิลปศึกษา กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการฝ่าย สปป.ลาว

3) การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ ประจำปีงบประมาณ 2566 ประกอบด้วย 2 รูปแบบ 1) รูปแบบออนไลน์ โดยให้หน่วยงานกำหนดกิจกรรมตามความเหมาะสม และจัดส่งสื่อของแต่ละหน่วยงานให้กับสำนักงานกิจการยุติธรรม เพื่อตรวจสอบและเตรียมนำเข้าระบบออนไลน์ รวมทั้งให้หน่วยงานประชาสัมพันธ์การเข้าใช้งานระบบการเรียนรู้ของสำนักงานกิจการยุติธรรมตามหลักสูตรของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย และเสนอเนื้อหาหลักสูตร Be Smart Say No To Drugs ไปประยุกต์ใช้ในระบบการเรียนรู้ 2) รูปแบบการลงพื้นที่จัดกิจกรรมโรงเรียนในความรับผิดชอบของหน่วยงาน เน้นให้ครูเป็นกลไกหลักในการดำเนินกิจกรรม รวมทั้งเน้นการให้ความรู้กฎหมาย กระบวนการยุติธรรมในทุกมิติ และเนื้อหาเสพติด ผ่านเว็บไซต์ www.Justice2Know.com ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. จะดำเนินการให้คำปรึกษาคูแลโรงเรียนอย่างใกล้ชิด

3.1.2 การป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน

3.1.2.1 พัฒนาความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดกลุ่มแรงงานในสถานประกอบการ สนับสนุนชุดทดสอบสารเสพติดในปัสสาวะ จำนวน 50,000 ชุด ให้กับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เพื่อระดมพลังความร่วมมือจากผู้ประกอบการในการค้นหา ช่วยเหลือ และให้โอกาสในการเข้าทำงานโดยสามารถค้นหาผู้เสพติดในสถานประกอบการ จำนวน 796 แห่ง ตรวจหาสารเสพติดลูกจ้างจำนวน 65,544 คน พบสารเสพติด จำนวน 513 คน ส่งเข้าบำบัดรักษา จำนวน 502 คน และรับกลับเข้าทำงานจำนวน 502 คน

3.1.2.2 การรณรงค์และสื่อสารสร้างการรับรู้ เพื่อการป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน ในและนอกระบบ โดยจัดทำชุดสื่อ “ที่นี่...มีโอกาส” ประกอบด้วย สื่อวีดิทัศน์ สื่อเสียง และสื่ออินโฟกราฟฟิก โดยเผยแพร่สร้างการรับรู้ ความเข้าใจการป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบ และสถานประกอบการทั่วประเทศ ผ่านช่องทางต่าง ๆ อาทิ เว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดเวทีเสวนาการป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน เพื่อสื่อสารสร้างการรับรู้การขับเคลื่อนนโยบายเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน ด้วยองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาทักษะสมอง (Executive Functions : EF) การสร้างภูมิคุ้มกันจิตใจ และสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว (พ่อแม่ ลูก นายจ้าง) ด้วยทัศนคติและมุมมองเชิงบวก

3.1.2.3 โครงการสถานประกอบการร่วมใจให้โอกาสผู้เสพยาเสพติดคืนคนดีสู่สังคม สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จัดโครงการสถานประกอบการร่วมใจให้โอกาสผู้เสพยาเสพติดคืนคนดีสู่สังคม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติ เสริมแรงจูงใจให้สถานประกอบการดำเนินการให้โอกาสผู้เสพยาเสพติดคืนคนดีสู่สังคม โดยมีสถานประกอบการสมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวน 47 แห่ง และผ่านเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 30 แห่ง

3.1.3 การป้องกันยาเสพติดและพัฒนาคุณภาพชีวิตในกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาเสพติด

3.1.3.1 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ที่มีโอกาสเสี่ยงต่อปัญหาเสพติด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและฝึกทักษะอาชีพแก่ประชาชนที่มีความเสี่ยง สร้างรายได้ สามารถช่วยเหลือตนเองและครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีผู้ผ่านการฝึกอาชีพ จำนวน 431 คน

3.1.3.2 การสงเคราะห์ช่วยเหลือทุนประกอบอาชีพแก่กลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยสำนักงาน ป.ป.ส. สนับสนุนทุนประกอบอาชีพแก่กลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ในอัตราไม่เกินคนละ 20,000 บาท รวมจำนวนทั้งสิ้น 88 คน เพื่อให้สามารถมีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับปัญหาเสพติด ทั้งในมิติของการค้าและการเสพยาเสพติด

3.1.4 การป้องกันยาเสพติดในกลุ่มครอบครัว

3.1.4.1 การพัฒนาและผลิตสื่อ EF เพื่อการป้องกันยาเสพติดในครอบครัว ได้จัดทำสื่อนิทานเสียง “อ่านอุ่นรัก” โดยมีเนื้อหาตามหนังสือนิทานสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดสำหรับเด็กปฐมวัย ชุด “อ่านอุ่นรัก” จำนวน 5 เรื่อง และสื่ออินโฟกราฟฟิก จำนวน 30 ภาพ เพื่อเผยแพร่ให้แก่กลุ่ม พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว และบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านช่องทางต่าง ๆ อาทิ เว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดเวทีเสวนาการป้องกันยาเสพติดในครอบครัวด้วยสื่อพัฒนาทักษะสมอง EF โดยมีผู้เชี่ยวชาญร่วมเสวนา เพื่อสื่อสารสร้างการรับรู้การขับเคลื่อนนโยบายสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดด้วยองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทักษะสมอง (Executive Functions : EF) ซึ่งเป็นการต่อยอดจากสถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปยังกลุ่มเป้าหมาย พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว เพื่อเป็นเครื่องมือให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว และครูผู้สอน/ครูผู้ดูแลเด็ก ในการเสริมสร้างทักษะสมองเด็กปฐมวัยให้มีภูมิคุ้มกันยาเสพติดและเสริมสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว ให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

3.1.4.2 การพัฒนาหลักสูตรคู่มือการจัดการเรียนรู้เพื่อการป้องกันยาเสพติดในครอบครัว กรอบเนื้อหาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด 2) ความรู้เกี่ยวกับครอบครัวหรือกลไกที่เกี่ยวข้อง 3) ความรู้เกี่ยวกับ EF และองค์ความรู้อื่น ๆ 4) แนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างปลอดภัย โดยกลุ่มเป้าหมายแบ่งตามลักษณะผู้ใช้เป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านบริการ เช่น ครูผู้สอน บุคลากรที่นำหลักสูตรไปใช้ วิทยากรแกนนำ ฯลฯ และ 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านส่งเสริม สนับสนุน เช่น หน่วยงานสนับสนุนในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ฯลฯ

3.1.5 การป้องกันยาเสพติดและควบคุมปัจจัยเสี่ยงในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน

3.1.5.1 การป้องกันยาเสพติดและควบคุมปัจจัยเสี่ยงในพื้นที่แพร่ระบาดเป้าหมาย โดยส่งเสริมการเพิ่มบทบาทหมู่บ้าน/ชุมชน และผู้นำในพื้นที่ให้เป็นกลไกสำคัญในการป้องกันปัญหาเสพติด สร้างการมีส่วนร่วมเฝ้าระวังและจัดระเบียบสังคม ควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน สถานบันเทิง และพื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษา โดยดำเนินการในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนแพร่ระบาดเป้าหมาย จำนวน 12,335 แห่ง มีผลการดำเนินงาน จำนวน 11,327 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 91.83 (ที่มา : ระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

3.1.5.2 เสริมสร้างการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

1) ส่งเสริมหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยจัดตั้งหมู่บ้านต้นกล้าได้ 1,053 แห่ง ดังนี้ กรมการพัฒนาชุมชน 907 แห่ง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 70 แห่ง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร 26 แห่ง และกรุงเทพมหานคร 50 แห่ง

2) ตรวจสอบประเมินความเข้มแข็งหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปี 2566 จำนวน 24,351 แห่ง โดยผลการตรวจประเมิน พบว่ามีหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีความเข้มแข็ง จำนวน 5,656 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 23.23 มีความเข้มแข็งปานกลาง จำนวน 16,670 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 68.46 และต้องปรับปรุงความเข้มแข็ง จำนวน 2,025 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.32 ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ดำเนินการซ่อมเสริมความเข้มแข็งตามกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินต่อไป

3) จัดงานมหกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดินและพิธีพระราชทานเงินขวัญถุงกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปี 2566 เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2566 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จทรงเป็นองค์ประธานในงานมหกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปี 2566 ภายใต้แนวคิด “รวมศรัทธา สืบสาน พัฒนา ประชาธิปไตย” มีผู้แทนส่วนราชการ และผู้แทนหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินร่วมรับเสด็จ จำนวน 2,400 คน ภายในงานมีพิธีพระราชทานเงินขวัญถุงกองทุนแม่ของแผ่นดิน สำหรับหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน 1,053 แห่ง โดยผู้ว่าราชการจังหวัด 73 จังหวัด และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้แทนหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เข้าเฝ้าฯ รับเงินขวัญถุงกองทุนแม่ของแผ่นดิน

3.1.6 สร้างกระแสความตื่นตัวในสังคมและเสริมสร้างการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์

3.1.6.1 โครงการประกวดสื่อสร้างสรรค์รู้เท่าทันยาเสพติด โดยจัดประกวดแต่งคำขวัญพร้อมคลิปสั้นผ่านแพลตฟอร์มติ๊กต็อก (TikTok) ความยาวไม่เกิน 1 นาที กลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 13 - 24 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และอาชีวศึกษา มีผู้สมัครเข้าร่วมประกวด จำนวน 460 คน มีผลงานที่ได้รับรางวัล จำนวน 27 รางวัล ซึ่งผลงานที่ได้รับรางวัลได้นำไปเผยแพร่เพื่อสร้างกระแสการป้องกันยาเสพติดผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ

3.1.6.2 พัฒนาระบบเฝ้าระวังและควบคุมปัญหาเสพติดในพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์ โดยพัฒนาระบบการรวบรวม ติดตาม และบริหารจัดการข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์และสื่อออนไลน์ (Integrated Platform) ครอบคลุมทั้งข้อมูลข่าวสารจากสื่อกระแสหลัก (Mainstream Media) เพื่อเฝ้าระวังการให้ข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดในทางที่ผิด และการใช้พื้นที่สื่อสังคมออนไลน์ในการค้ายาเสพติด ทั้งนี้ อยู่ระหว่างการพัฒนาและเริ่มทดลองใช้งานระบบโดยการคัดกรองข่าวที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งจะมีการแจ้งเตือนผ่านไลน์กลุ่มของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สำหรับพิจารณานำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

3.1.6.3 โครงการรวมพลังเยาวชนไทย สื่อสารสังคมไทย รู้ทันภัยสิ่งเสพติด โดยศูนย์ อำนวยการประสานงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภาคเยาวชน (ศอ.ปส.ย.) จัดโครงการรวมพลัง เยาวชนไทย สื่อสารสังคมไทย รู้ทันภัยสิ่งเสพติด ประกอบด้วย 1) กิจกรรม Youth Innovators นักรณรงค์ สื่อสารสังคมด้านยาเสพติด เพื่อผลิตและสร้างสรรค์สื่อรณรงค์ด้านยาเสพติด มีเด็กและเยาวชนเข้าร่วม กิจกรรม จำนวน 40 คน 2) กิจกรรมเด็กไทยร่วมใจ สื่อสารสังคมไทย เข้าใจกฎหมายยาเสพติด เพื่อร่วมกัน สร้างการรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเด็นกฎหมายยาเสพติดที่เด็กและเยาวชนควรรู้ 3) กิจกรรม Share To Change แชร์เพื่อเปลี่ยน โดยการร่วมกันแชร์ข้อมูลความรู้ สื่อรณรงค์ด้านยาเสพติดบนสังคมออนไลน์ โดยกิจกรรมดังกล่าวได้เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนจากโรงเรียนต่าง ๆ เข้าร่วม จำนวน 1,750 โรงเรียน มีส่วนร่วมในการคิดและการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์เพื่อรณรงค์ร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในรูปแบบที่หลากหลาย

3.2 มาตรการปราบปรามยาเสพติด

เน้นการสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ การลักลอบลำเลียงยาเสพติด การปราบปรามเครือข่าย การค้ายาเสพติด การดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และการพัฒนาฐานข้อมูลและเทคโนโลยี สนับสนุนการปราบปรามยาเสพติด มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

3.2.1 ผลการดำเนินงานการสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ (การสกัดกั้นตามแนวชายแดน การสกัดกั้นทางท่าอากาศยานนานาชาติ และท่าเรือสากล)

3.2.1.1 สกัดกั้นชายแดนทางบก เพื่อไม่ให้ยาเสพติดเข้าสู่ตอนในของประเทศ โดยมีพื้นที่ เป้าหมายการสกัดกั้น จับกุม ตรวจยึดยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน ตามแนวชายแดน 1,512 แห่ง 126 อำเภอ 31 จังหวัดทั่วประเทศ ผลการดำเนินการสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ชายแดน ทำให้สามารถยึด ยาบ้าได้ 71,256,345 เม็ด ไอซ์ 2,960.14 กิโลกรัม เฮโรอีน 15.96 กิโลกรัม และคีตามีน 980 กิโลกรัม

3.2.1.2 สกัดกั้นทางท่าอากาศยานนานาชาติ เป็นการดำเนินการควบคุมไปกับการสกัดกั้นการค้า ยาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เนื่องจากเป็นการส่งซึ่ยาเสพติดจากต่างประเทศเข้ามาจำหน่ายภายในประเทศและ ส่งยาเสพติดผ่านพัสดุภัณฑ์/ไปรษณีย์ระหว่างประเทศ หรือซุกซ่อนมาพร้อมกระเป๋าเดินทาง สินค้าสัมภาระ ฯลฯ ผลการดำเนินการ สามารถตรวจยึดยาเสพติดและจับกุมผู้ต้องหาได้ จำนวน 221 คดี ผู้ต้องหา 43 คน จำแนกเป็น

1) ตรวจยึดยาเสพติดขาออกระหว่างประเทศ จำนวน 149 คดี ของกลางยาบ้า 28,792 เม็ด เฮโรอีน 283.12 กิโลกรัม ไอซ์ 198.20 กิโลกรัม คีตามีน 67.61 กิโลกรัม และเอ็กซ์ตาซี 2,228 เม็ด โดยเป็นการส่ง ออกไปประเทศออสเตรเลีย 100 คดี อิสราเอล 11 คดี ฮองกง 11 คดี ใต้หวัน 9 คดี เกาหลีใต้ 6 คดี นิวซีแลนด์ 2 คดี ฟิลิปปินส์ 2 คดี ญี่ปุ่น 2 คดี จีน 1 คดี ฝรั่งเศส 1 คดี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 1 คดี นอร์เวย์ 1 คดี สหรัฐอเมริกา 1 คดี และเชียร์ราลีโอน 1 คดี

2) ตรวจยึดยาเสพติดขาเข้าระหว่างประเทศ จำนวน 69 คดี ผู้ต้องหา 30 คน ของกลางเฮโรอีน 7.21 กิโลกรัม ไอซ์ 2.01 กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี 33,905 เม็ด โคเคน 57.53 กิโลกรัม โคเคนเหลว 5.47 กิโลกรัม วัตถุออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาท ประเภท 2 ได้แก่ เมทิลเฟนิเตด 4,200 เม็ด โซลพิเดม 2,900 เม็ด อัลปราโซแลม 23,800 เม็ด วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ประเภท 4 ได้แก่ ไดอะซีแพม 40,800 เม็ด และ MDMA 7,605 เม็ด โดยส่ง มาจากประเทศเอธิโอเปีย 7 คดี เนเธอร์แลนด์ 7 คดี บราซิล 6 คดี แอฟริกาใต้ 5 คดี โปรตุเกส 4 คดี เยอรมัน 4 คดี สเปน 4 คดี สหรัฐอเมริกา 3 คดี เชียร์ราลีโอน 2 คดี โดมินิกัน 2 คดี แคนาดา 2 คดี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 2 คดี กินี 2 คดี กาตาร์ 2 คดี ฝรั่งเศส 2 คดี กัมพูชา 1 คดี บาร์บาโดส 1 คดี คอสตาริกา 1 คดี โคลัมเบีย 1 คดี ปานามา 1 คดี ตุรกี 1 คดี ปากีสถาน 1 คดี ซิลี 1 คดี ยูกันดา 1 คดี อูรุกวัย 1 คดี เคนยา 1 คดี แองโกลา 1 คดี ไนจีเรีย 1 คดี เปรู 1 คดี และอาเจนตินา 1 คดี

3) ขยายผลจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับศาลอาญา จำนวน 3 คดี

3.2.1.3 สกัดกั้นทางท่าเรือ ด้วยการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อสกัดกั้น การลักลอบลำเลียงยาเสพติดที่ซุกซ่อนในตู้คอนเทนเนอร์และส่งผ่านทางเรือสินค้าไปยังประเทศปลายทาง มีผลการดำเนินงานตรวจยึดยาเสพติดและจับกุมผู้ต้องหาได้ 13 คดี ผู้ต้องหา 10 คน ยึดของกลางเฮโรอีน 199.82 กิโลกรัม ไอซ์ 297.24 กิโลกรัม โคคาอิน 45 กิโลกรัม เมล็ดฝิ่น 26,000 กิโลกรัม ใบพืช KHAT 5,600 กิโลกรัม กรดซัลฟิวริก 131,670 กิโลกรัม จำแนกเป็นประเทศต้นทาง ได้แก่ เคนยา 1 คดี ตุรกี 1 คดี เปรู 1 คดี และอินเดีย 1 คดี ประเทศปลายทางที่มีการส่งออก ได้แก่ ออสเตรเลีย 6 คดี และฮ่องกง 3 คดี

3.2.2 ผลการดำเนินงานการปราบปรามกลุ่มการค้ายาเสพติดรายสำคัญ

ดำเนินการสืบสวน ขยายผล เพื่อทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติด เมื่อเริ่มปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้ขออนุมัติดำเนินการจำนวน 242 เครือข่าย และสามารถดำเนินการสืบสวนเพิ่มเติมได้รวมจำนวน 458 เครือข่าย โดยได้จัดทำรายงานข่าวสารยาเสพติดของเครือข่าย จำนวน 3,652 ฉบับ และจัดทำรายงานเป้าหมาย บุคคลในเครือข่าย จำนวน 4,448 คน ยึด อาวุธทรัพย์สิน จำนวน 7,968,690,207 ล้านบาท

3.2.3 ผลการดำเนินงานอื่น ๆ ที่สำคัญ

3.2.3.1 การดำเนินการต่อข้อร้องเรียนของประชาชน/แจ้งเบาะแสยาเสพติดผ่านสายด่วน 1386 และจากทุกช่องทาง มีการรับเรื่องร้องเรียนทั้งหมด 15,938 เรื่อง ดำเนินการแล้ว 12,904 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 80.96

3.2.3.2 เจ้าหน้าที่รัฐที่มีพฤติการณ์เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สนับสนุนให้ความช่วยเหลือหรือใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ขบวนการค้ายาเสพติด มีเจ้าหน้าที่รัฐที่ถูกร้องเรียน 277 ราย เจ้าหน้าที่รัฐ ถูกจับกุม/ลงโทษ 29 คน

3.3 มาตรการยึดทรัพย์สินคดียาเสพติด

การบูรณาการเครือข่ายความร่วมมือและดำเนินมาตรการยึดอายัดทรัพย์สินตามแนวทางในประมวลกฎหมาย ยาเสพติดและภายใต้กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง การขยายผลคดียาเสพติดเพื่อนำไปสู่การยึดอายัดทรัพย์สิน รวมถึงการใช้ มาตรการริบทรัพย์สินตามมูลค่า (Value Based Confiscation) การบริหารจัดการกองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

3.3.1 การกำหนดรูปแบบการบริหารคดี (Case management model) ภายหลังจากประกาศใช้ ประมวลกฎหมายยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานภาคี ได้มีการปรับกระบวนการทำงานร่วมกัน การใช้ข้อมูลร่วมกัน การใช้เทคโนโลยีร่วมกัน ตลอดจนการพัฒนาแลกเปลี่ยน และส่งต่อข้อมูลทางการเงิน มีการปรับปรุงระเบียบ และพัฒนาระบบรองรับเพื่อให้สามารถส่งต่อข้อมูลและนำมาใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ สำหรับการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีดังนี้

3.3.1.1 จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติดและแนวทางปฏิบัติ ในการตรวจสอบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เพื่อให้การดำเนินการของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ลักษณะ 4 ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สิน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับมาตรการริบทรัพย์สินเป็นไปด้วยความ เรียบร้อย รวดเร็ว ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการและเป็นธรรมกับเจ้าของ ทรัพย์สิน

3.3.1.2 จัดทำร่างประกาศเพื่อกำหนดระยะเวลาตามพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงาน ในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. 2565

3.3.1.3 มาตรา 73 วรรคสี่ มาตรา 74 วรรคสอง และมาตรา 82 วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด กำหนดให้การตรวจสอบทรัพย์สินโดยเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และการแจ้งให้ผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินทราบเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ตรวจสอบ เพื่อพิสูจน์ว่าทรัพย์สินนั้นไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด การยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ชั่วคราวไปใช้ประโยชน์ การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน การประเมินราคาทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ และการขอรับทรัพย์สินคืนและการคืนทรัพย์สิน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด จึงได้ออกกฎกระทรวงการตรวจสอบทรัพย์สินและการแจ้งผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สิน การยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน การประเมินราคาทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ และการขอรับทรัพย์สินคืนและการคืนทรัพย์สิน พ.ศ. 2566 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2566

3.3.1.4 จัดทำแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ประกาศ ณ วันที่ 13 มิถุนายน 2566

3.3.1.5 จัดทำประกาศคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน เรื่อง การคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2566

3.3.2 คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด หมวด 1 มาตรา 63 กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน เพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด วินิจฉัยว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรง มีมติให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ตลอดจนวางระเบียบเกี่ยวกับการส่งตรวจสอบทรัพย์สิน ระเบียบเกี่ยวกับการยุติการตรวจสอบทรัพย์สิน และการคืนทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัดไว้ชั่วคราว และระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์สิน การนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาด การนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ และการประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพ

ผลการดำเนินงานในห้วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565) สำนักงาน ป.ป.ส. จัดประชุมคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินโดยสามารถพิจารณาคดีเพื่อดำเนินการยึดทรัพย์สินได้ 8,428 คดี เฉลี่ยปีละ 1,600 คดี ยึดทรัพย์สินได้ 5,639,989,542 บาท เฉลี่ยปีละ 1,000 ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมามีสามารถพิจารณาคดีได้ 1,375 คดี มูลค่าทรัพย์สินที่เข้าสู่การพิจารณา 1,636.73 ล้านบาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 สามารถพิจารณาคดีได้ 1,895 คดี มูลค่าทรัพย์สินที่เข้าสู่การพิจารณา 1,286.09 ล้านบาท (แสดงผลตามตาราง)

ปีงบประมาณ	จำนวนคดี (คดี)	มูลค่าทรัพย์สิน (บาท)
2561	1,791	1,140,277,900
2562	2,089	1,042,904,000
2563	1,750	1,018,880,876
2564	1,423	801,193,749
2565	1,375	1,636,733,017
2566	1,895	1,286,097,897

3.3.3 ผลการยึด อาัยดทรัพย์สิน

การยึดอาัยดทรัพย์สิน ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด	มูลค่าทรัพย์สิน (หน่วย : ล้านบาท)				
	2562	2563	2564	2565	2566
เลขาธิการ ป.ป.ส. มีคำสั่งยึด/ อาัยดชั่วคราว	984.57	1,129.46	5,011.07	2,819.49	9,543.69
คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน มีคำสั่งให้ยึดแบบเจาะจง	862.07	880.25	747.83	1,887.07	1,216.62
คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน มีคำสั่งให้ยึดแบบมูลค่า	-	-	-	21.99	289.45
ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็น ของกองทุน	612.46	286.39	950.5	2,014.86	1,041.29
ทรัพย์สินที่ยึดตามการบังคับ โทษปรับ	-	-	64.13	33.77	10.84
ทรัพย์สินที่อยู่ระหว่างกลั่นกรอง เพื่อเสนอ ลปส. ยึดอาัยด	-	-	-	-	5,889.36
ทรัพย์สินที่เตรียมเสนอ คตส. ยึดตามมูลค่า	-	-	-	2,800	-
การยึดอาัยดทรัพย์สินตามกฎหมายอื่น					
พ.ร.บ.ฟอกเงินฯ	21.49	105.13	411.95	235.58	280.79
ประมวลรัษฎากร	-	-	1.29	32.04	27.67
พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ	-	-	160	1,158.20	3,311.14
รวม	2,480.59	2,401.23	7,346.77	11,003.02	21,610.89

3.4 มาตรการบำบัดรักษายาเสพติด

พัฒนาแนวทางการดำเนินงานบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคมให้เหมาะสมกับผู้เสพยาเสพติด

3.4.1 การนำผู้เสพยาเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา

3.4.1.1 สามารถนำผู้เสพยาเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคม โดยระบบสาธารณสุข
ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด จำนวน 145,597 ราย คิดเป็นร้อยละ 148.72 จากเป้าหมาย 97,902 ราย โดยจำแนกเป็น

การบำบัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน (ราย)	ร้อยละ
สมัครใจ walk in (ม.113)	97,902	72,230	148.72
เจ้าหน้าที่นำส่งเข้าบำบัด (ม.114)		72,355	
ส่งบำบัดตามคำสั่งศาล (ม.168)		1,012	

ที่มา : ระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) กระทรวงสาธารณสุข

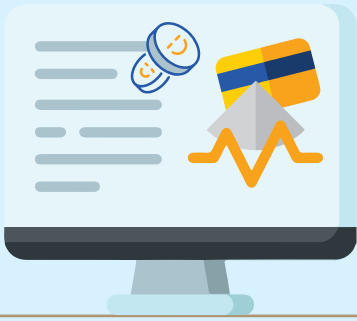
3.4.1.2 การขับเคลื่อนนโยบายด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีการประชุมขับเคลื่อนนโยบายด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ระหว่างวันที่ 29 - 30 พฤศจิกายน 2565 โดยกระทรวงสาธารณสุข ได้จัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการบำบัดพฤติกรรมกรรมการเสพยาเสพติดและการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจผู้ติดยาเสพติด ในสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ร่วมกับ 7 หน่วยงาน ได้แก่ กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ กรมการปกครอง กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ป.ป.ส. โดยกระทรวงสาธารณสุข ได้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อให้ดำเนินการรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งมีผู้เข้ารับการบำบัดในสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด 35 แห่ง จำนวน 479 ราย นอกจากนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. สนับสนุนงบประมาณโครงการค้นหาผู้ใช้ ผู้เสพยาเสพติด ผู้มีอาการทางจิต และผู้ป่วยจิตเวช เพื่อนำเข้าสู่การบำบัดรักษา ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด และพระราชบัญญัติสุขภาพจิต ให้แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 100,000,000 บาท (หนึ่งร้อยล้านบาทถ้วน) โดยมีเป้าหมาย 100,000 ราย ซึ่ง มีผลการดำเนินงานค้นหาได้แล้ว 443,156 ราย

3.4.1.3 การดูแลช่วยเหลือและฟื้นฟูสภาพทางสังคม มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) สนับสนุนให้ความช่วยเหลือฯ ของศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมใน 76 จังหวัด จำนวน 4,885 ราย และศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมกรุงเทพมหานคร จำนวน 113 ราย รวมทั้งสิ้น 4,998 ราย
- 2) โครงการช่วยเหลือผู้เสพยาเสพติดของศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของกรมการปกครอง งบประมาณ 826,680,000 บาท ให้ความช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดด้วยการค้นหาในพื้นที่ตำบล/หมู่บ้าน อบรมหลักสูตร 15 วัน ครอบคลุม 76 จังหวัด จำนวน 2,002 รุ่น รวม 100,678 ราย
- 3) สนับสนุนช่วยเหลือผู้ต้องขังคดียาเสพติด ภายใต้โครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อสนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพ จำนวน 127 ราย เป็นเงินทั้งสิ้น 2,540,000 บาท (สองล้านห้าแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)
- 4) โครงการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพ จำนวน 109 ราย เป็นเงินทั้งสิ้น 2,094,134 บาท (สองล้านเก้าหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยสามสิบสี่บาทถ้วน)

3.4.2 จัดตั้งกลไกเพื่อการขับเคลื่อนงานด้านบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคม ดังนี้

3.4.2.1 คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด มีการพิจารณาอนุญาตปฏิบัติที่เกี่ยวข้องตามประมวลกฎหมายยาเสพติด และแผนเร่งด่วนการแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านการบำบัด ภายใต้มาตรการเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดและอาชญากรรม และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด จำนวน 6 คณะ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานที่สำคัญ จัดทำข้อสั่งการ นโยบาย และมาตรการเร่งด่วนด้านยาเสพติด ได้แก่ 1) คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์และกำกับนิเทศติดตามการบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด 2) คณะอนุกรรมการจัดตั้งและควบคุมคุณภาพมาตรฐานศูนย์คัดกรอง สถานพยาบาลยาเสพติด สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม 3) คณะอนุกรรมการระบบบำบัด ฟื้นฟู ติดตามผู้ติดยาเสพติด 4) คณะอนุกรรมการข้อมูลระบบบำบัดยาเสพติด 5) คณะอนุกรรมการพัฒนาบุคลากร วิจัย และนวัตกรรม และ 6) คณะอนุกรรมการประสานนโยบายและอำนวยความสะดวกฟื้นฟูสภาพทางสังคม

“ ดำเนินงานเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนา แนวทางปฏิบัติงานด้านการลดอันตรายจาก ยาเสพติด รวมทั้งการนิยามแนวทางการให้ บริการลดอันตรายจากยาเสพติด ”

3.4.2.2 พัฒนาหน่วยบริการบำบัดให้เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด เพื่อให้มีความพร้อมในการให้บริการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคม โดยมีหน่วยบริการบำบัดที่พร้อม และสามารถรองรับการบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคม ดังนี้

- 1) ศูนย์คัดกรอง จำนวน 9,789 แห่ง
- 2) สถานพยาบาลยาเสพติด จำนวน 1,078 แห่ง
- 3) สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำนวน 60 แห่ง
- 4) ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม จำนวน 3,023 แห่ง

3.4.2.3 ส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดรูปแบบการดำเนินงานบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคม ให้เหมาะสมกับสภาพการเสติดของแต่ละบุคคล

- 1) การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีอาการทางจิตจากการใช้ยาเสพติด

1.1) จัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีอาการทางจิตอันเนื่องมาจากการใช้ยาเสพติด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีอาการทางจิตอันเนื่องมาจากการใช้ยาเสพติด มีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2570 ประกอบด้วย 15 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมสุขภาพจิต กรมการแพทย์ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมควบคุมโรค สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และสำนักงาน ป.ป.ส.

1.2) สำนักงาน ป.ป.ส. ติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบด้านการดูแลผู้ป่วยจิตเวชยาเสพติดที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง (Serious Mental Illness with High Risk to Violence : SMI-V) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ใน 5 จังหวัดนำร่อง ได้แก่ เชียงราย เพชรบุรี ปัตตานี ขอนแก่น และกรุงเทพมหานคร

2) การขับเคลื่อนแนวทางการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด มีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำและพัฒนาข้อเสนอแนวทางลดอันตรายจากยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ซึ่งได้มีการกำหนดแนวทางและมาตรการในการลงพื้นที่เพื่อถอดบทเรียนการดำเนินงานเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาแนวทางปฏิบัติงานด้านการลดอันตรายจากยาเสพติด รวมทั้งการนิยามแนวทางการให้บริการลดอันตรายจากยาเสพติด โดยพื้นที่นำร่อง 5 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย ขอนแก่น กาญจนบุรี สงขลา และกรุงเทพมหานคร

3.4.2.4 จัดทำอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ดังนี้

1) สำนักงาน ป.ป.ส. จัดทำอนุบัญญัติฯ จำนวน 4 ฉบับ และมีผลบังคับใช้แล้วทั้ง 4 ฉบับ ดังนี้

อนุบัญญัติ	วันที่ประกาศ
1. กฎกระทรวงการดำเนินการเพื่อบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2565	1 กันยายน 2565
2. ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการแต่งตั้งการปฏิบัติหน้าที่และการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พ.ศ. 2565	25 เมษายน 2565
3. ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดมีสารเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่	25 เมษายน 2565
4. ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วย การตรวจรับ การตรวจพิสูจน์ การเก็บรักษา การทำลาย การนำไปใช้ประโยชน์ และการรายงานยาเสพติด พ.ศ. 2565	25 เมษายน 2565

2) กระทรวงสาธารณสุข จัดทำอนุบัญญัติฯ จำนวน 9 ฉบับ และมีผลบังคับใช้แล้วจำนวน 7 ฉบับ ดังนี้

อนุบัญญัติ	วันที่ประกาศ
1. ประกาศคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดตั้งและรับรองคุณภาพศูนย์คัดกรอง พ.ศ. 2565	24 สิงหาคม 2565
2. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดสถานที่ที่เป็นศูนย์คัดกรอง พ.ศ. 2565 2.1 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดสถานที่ที่เป็นศูนย์คัดกรอง พ.ศ. 2565 (ฉบับที่ 1) 2.2 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดสถานที่ที่เป็นศูนย์คัดกรองพ.ศ. 2565 (ฉบับที่ 2)	30 พฤศจิกายน 2565
3. ประกาศ คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการจัดตั้งและการรับรองคุณภาพสถานพยาบาลยาเสพติด สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2565	24 สิงหาคม 2565
4. ประกาศคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดกรอง การบำบัดรักษา การฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และการประเมินผลการบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2565	24 สิงหาคม 2565
5. ระเบียบคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ว่าด้วย การควบคุม การบำบัดรักษาและระเบียบวินัยสำหรับศูนย์คัดกรอง สถานพยาบาลยาเสพติด และสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2565	24 สิงหาคม 2565
6. ประกาศคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดตั้งและรับรองคุณภาพศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม พ.ศ. 2565	24 สิงหาคม 2565
7. กฎกระทรวงการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดและผู้ผ่านการบำบัดรักษา พ.ศ. 2566	6 กันยายน 2566

3) อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับปฏิบัติการ	การดำเนินงาน
1. ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดปริมาณยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ประเภท 2 หรือประเภท 5 หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 หรือประเภท 2 ที่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ พ.ศ.	กระทรวงสาธารณสุข รอดำเนินการประชุมแก้ไขร่างฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. ร่างกฎกระทรวงการอนุญาตโฆษณาเกี่ยวกับการบำบัดรักษาหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา อยู่ระหว่างการพิจารณาร่างฯ

3.4.3 พัฒนามาตรการแก้ไขปัญหาผู้เสพยาเสพติดในกระบวนการยุติธรรม

3.4.3.1 การดำเนินงานพัฒนาพฤตินิสัยโดยกระบวนการยุติธรรม สามารถดำเนินงานพัฒนาพฤตินิสัยได้ จำนวน 112,363 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 172.87 จากเป้าหมาย 65,000 ราย จำแนกเป็น

หน่วยงาน	เป้าหมาย	ผลการพัฒนาพฤตินิสัย	ร้อยละ
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	3,000	2,660	88.67
กรมราชทัณฑ์	22,000	22,105	100.48
กรมคุมประพฤติ	40,000	87,598	219.00

3.4.3.2 การขับเคลื่อนงานด้านการแก้ไขปัญหาผู้เสพยาเสพติดในกระบวนการยุติธรรม

1) การดำเนินงานให้คำปรึกษาด้านจิตสังคมแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยคดียาเสพติดในระบบศาล

1.1) สำนักงาน ป.ป.ส. สนับสนุนงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาด้านจิตสังคมในคดียาเสพติดและคดีอื่นที่เกี่ยวข้องในระบบศาลให้แก่สำนักงานศาลยุติธรรม เป็นเงิน 109,154,178 บาท จัดตั้งคลินิกจิตสังคมในศาล จำนวน 163 ศาล มีผู้เข้ารับคำปรึกษาทั้งสิ้น 46,333 คน มีผู้กลับไปกระทำความผิดซ้ำในระบบศาล 528 คน (คิดเป็นร้อยละ 1.14)

1.2) สำนักงาน ป.ป.ส. จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานการให้คำปรึกษาด้านจิตสังคมในระบบศาล ร่วมกับสำนักงานศาลยุติธรรม เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 21 - วันศุกร์ที่ 22 กันยายน 2566 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน อธิบดีผู้พิพากษภาค 1 - 9 ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม อธิบดีและหัวหน้าศาลทั่วประเทศ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสถาบันวิจัยและพัฒนาวิชาชีพพัฒนาศักดิ์ และเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ส. จำนวนทั้งสิ้น 220 คน รับฟังนโยบายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการการให้คำปรึกษาด้านจิตสังคมในระบบศาลและขับเคลื่อนการดำเนินงานของศาลทั่วประเทศ

2) การขับเคลื่อนแนวทางการดำเนินงานด้านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดระบบต้องโทษ มีการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดระบบต้องโทษ เพื่อเร่งดำเนินการทบทวนหลักสูตรการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด กรมราชทัณฑ์ ให้มีความเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและลดอัตราการกลับไปกระทำความผิดซ้ำหรือเสพยาซ้ำ และมอบหมายศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE) ประสานหน่วยงานเอกชน เพื่อหาสถานที่ทำงานให้ผู้พ้นโทษ และพิจารณาการดำเนินงานบ้านกึ่งวิถี (Halfway house) เพื่อดูแลผู้พ้นโทษที่ไม่มีที่อยู่อาศัย และกำหนดแนวทางการดำเนินงานบำบัดรักษาระบบต้องโทษ โดยจะใช้หลักสูตรการเลิกยาเสพติดระยะเริ่มต้น (Early recovery skill group) ในกลุ่มผู้ต้องหาระหว่างพิจารณาคดี จากนั้นจะคัดกรองระดับการเสพติดผู้ต้องขังเด็ดขาด โดยใช้แบบคัดกรอง (V2)

3.4.4 พัฒนาระบบข้อมูลและเชื่อมโยงระบบข้อมูลเพื่อบริหารจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติด

3.4.4.1 การเชื่อมโยงระบบข้อมูลร่วมกับหน่วยงานภาคี ได้แก่ 1) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการเชื่อมโยงระบบข้อมูล ประกอบด้วย ระบบฐานข้อมูลชักถาม ระบบฐานข้อมูลโครงการชุมชนยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบครบวงจรตามยุทธศาสตร์ชาติ ระบบฐานข้อมูลโครงการการศึกษา เพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E.) ระบบฐานข้อมูลโครงการตำรวจประสานโรงเรียน 2) กรมสุขภาพจิต การพัฒนาระบบข้อมูลผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิต 3) หน่วยงานสังกัดกระทรวงยุติธรรม การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและเชื่อมโยงระบบข้อมูลเพื่อสนับสนุนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดระหว่างหน่วยงาน ได้แก่ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมราชทัณฑ์

3.4.4.2 การพัฒนาระบบข้อมูล

1) ระบบบสต. สำนักงาน ป.ป.ส. สนับสนุนงบกองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้แก่กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 31,600,000 บาท เพื่อดำเนินโครงการบริหารจัดการและพัฒนาระบบ บสต. ให้รองรับประมวลกฎหมายยาเสพติด และเชื่อมโยงข้อมูลด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคมระหว่างหน่วยงานภาคี

2) ระบบการตรวจสอบเงื่อนไขเข้ารับการบำบัดรักษาตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มีการพัฒนาระบบ การตรวจสอบสิทธิเข้ารับการบำบัดรักษา ยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ม.114) สำหรับเจ้าพนักงาน ป.ป.ส.

3.4.5 พัฒนางานวิชาการและการศึกษาวิจัย สนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติด จัดทำโครงการพัฒนาเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตของผู้เสพยาเสพติด โดยสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องใช้เป็นเครื่องมือในการวัดคุณภาพชีวิตของผู้เสพยาเสพติด รวมทั้งปรับกระบวนการดูแล ช่วยเหลือให้ผู้เสพยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3.5 มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ

ความร่วมมือระหว่างประเทศในการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดในประเทศอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง ความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน นอกภูมิภาค องค์การระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหายาเสพติด และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาทางเลือก (Alternative Development) โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

3.5.1 ความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับสากล (ในระดับเวทีโลก)

3.5.1.1 ความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศในการส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลก

1) เลขาธิการ ป.ป.ส. ได้กล่าวถ้อยแถลงในนามรัฐบาลไทย ในการประชุมคณะกรรมการยาเสพติด (Commission on Narcotic Drugs : CND) สมัยที่ 66 เมื่อวันที่ 13 - 17 มีนาคม 2566 ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย โดยประเทศไทยให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างประเทศในการควบคุมสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ รวมถึงสารเคมีที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุม อาทิ โซเดียมไซยาไนด์ เบนซิลไซยาไนด์ และเบนซิลคลอไรด์ ซึ่งเรียกร้องให้นานาประเทศให้การช่วยเหลือประเทศในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างในการจัดการและทำลายของกลางยาเสพติด สารตั้งต้น และสารเคมีที่เกี่ยวข้อง อย่างปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งได้กล่าวถึงความสำเร็จของประมวลกฎหมายยาเสพติดใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารผลลัพธ์ UNGASS 2016 ตลอดจนแสดงเจตนารมณ์ในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก CND ในวาระปี ค.ศ. 2024 - 2027 นอกจากนี้ ยังได้นำคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมกิจกรรมคู่ขนาน โดยกล่าวถ้อยแถลง เรียกร้องให้ทุกประเทศให้การสนับสนุนประเทศในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างเกี่ยวกับการจัดการและทำลายของกลางยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์อย่างปลอดภัย ตลอดจนจัดกิจกรรมคู่ขนานในหัวข้อ

“สวมหมวกให้ดอย” (Hats on Hills) เพื่อเผยแพร่ความสำเร็จของไทยในการดำเนินโครงการพัฒนาทางเลือก และกล่าวถ้อยแถลงในหัวข้อ “การพัฒนาทางเลือกอย่างครอบคลุม” (Towards more inclusive Alternative Development) ร่วมกับผู้แทนจากสาธารณรัฐเปรูและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เน้นย้ำบทบาทและความร่วมมือระหว่างกัน อย่างยาวนานในการผลักดันการดำเนินงานด้านการพัฒนาทางเลือก ทั้งนี้ ประเทศไทยยังได้ร่วมเสนอและร่วมสนับสนุนเอกสารข้อมติ รวมทั้งลงคะแนนเสียงต่อการเปลี่ยนแปลงขอบเขตการควบคุมสาร 7 รายการ ได้แก่ 1) 2-เมธิล-เอพี-237 (2-Methyl-AP-237) 2) เอทาซีน (etazene) 3) เอโทไนทาซิพีน (etonitazepine) 4) โปรโทไนทาซีน (protonitazene) 5) เอดีบี-บูทีนาคา (ADB-BUTINACA) 6) อัลฟา-พีไอเอชพี (alpha-PiHP) 7) 3-เมธิลเมทคาทีโนน (3-Methylmethcathinone) ซึ่งทุกประเทศต้องเพิ่มสารทั้ง 7 รายการในขอบเขตการควบคุมในประเทศ ต่อมาเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2566 กระทรวงการต่างประเทศแจ้งว่าประเทศไทยได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิก CND วาระปี ค.ศ. 2024 - 2027

2) การส่งเสริมบทบาทนำของประเทศไทยในการพัฒนาทางเลือกผ่านการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาทางเลือก ครั้งที่ 7 (The 7th Expert Group Meeting on Alternative Development : EGM on AD) ในหัวข้อหลัก “ขับเคลื่อนไปข้างหน้ากับการพัฒนาทางเลือกที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น” เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน - วันที่ 1 ธันวาคม 2565 ณ จังหวัดเชียงราย โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้เน้นย้ำการที่ประเทศไทยยึดมั่นในแนวปฏิบัติสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก (United Nations Guiding Principles on Alternative Development) ซึ่งถือเป็นแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดโลกอย่างมีประสิทธิภาพ และการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง และมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ ผลักดันการดำเนินงานด้านการพัฒนาทางเลือกอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างบทบาทและการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมถึงผู้หญิงและเยาวชน ในการแก้ไขปัญหากลักลอบปลูกและผลิตยาเสพติดควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและยั่งยืน ตลอดจนการปรับใช้หลักการดังกล่าวในพื้นที่ชุมชนเมืองเพื่อแก้ไขปัญหายาอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง นอกจากนี้ที่ประชุมฯ ได้ร่วมแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีและประสบการณ์ในการดำเนินงานด้านการพัฒนาทางเลือก รวมถึงแนวทางมุ่งเน้นการพัฒนาทางเลือกในบริบทใหม่ ๆ ผ่านการถอดบทเรียนจากประเทศต่าง ๆ รวมถึงการนำเสนอบทเรียนความสำเร็จของประเทศไทยในการเสริมสร้างบทบาทของผู้หญิงผ่านการพัฒนาทางเลือกและกรณีศึกษาโครงการพัฒนาอดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย

3.5.2. ความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค

3.5.2.1 ความร่วมมือกับประเทศนอกภูมิภาคอาเซียนและองค์การระหว่างประเทศในการเพิ่มขีดความสามารถการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

1) การส่งเสริมบทบาทนำของประเทศไทยในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในภูมิภาค โดยผลักดันการดำเนินการควบคุมการนำเข้าและส่งออกสารเคมี การสืบสวนขยายผลเพื่อทำลายเครือข่ายนักค้ายาเสพติดและการยึดทรัพย์สิน ตลอดจนบูรณาการในการค้นหาผู้ป่วย โดยเฉพาะผู้ติดยาเสพติดที่ต้องรับการบำบัดรักษาโดยเร่งด่วนในพื้นที่ให้นำเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาแบบสมัครใจโดยเร็ว เจ้าหน้าที่และข้าราชการที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดต้องได้รับการลงโทษอย่างเด็ดขาด ผ่านกลไกการประชุมหัวหน้าหน่วยงานปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (Meeting of Heads of National Drug Law Enforcement Agencies, Asia and the Pacific : HONLAP) ครั้งที่ 44 เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2565 ณ ศูนย์การประชุมสหประชาชาติ กรุงเทพมหานคร

2) การส่งเสริมความร่วมมือด้านการควบคุม และการสกัดกั้นการลักลอบค้ายาเสพติด วัตถุประสงค์เพื่อจิตและประสาท เคมีภัณฑ์และสารตั้งต้น โดยประเทศไทยเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกให้ความร่วมมือในการผลักดันการจัดตั้งหน่วยเฝ้าระวังการกระทำความผิดด้านยาเสพติดผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic BIMSTEC Drug Offences Monitoring Desk : BDOMD) เพื่อใช้เป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอย่างทันท่วงทีผ่านการหารือในการประชุมคณะทำงานย่อยว่าด้วยการป้องกันการลักลอบค้ายาเสพติดวัตถุประสงค์เพื่อจิตและประสาท เคมีภัณฑ์และสารตั้งต้น ครั้งที่ 7 (The 7th Meeting of BIMSTEC Sub - Group on Prevention of Illicit Trafficking in Narcotics Drugs, Psychotropic Substances and Precursor Chemical : SG - NDPSPC Meeting) ภายใต้กรอบความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาวิชาการและเศรษฐกิจ Bay of Bengal Initiative for Multi - Sectoral Technical and Economic Cooperation : BIMTEC) เมื่อวันที่ 6 - 10 ธันวาคม 2565 ณ จังหวัดเชียงราย นอกจากนี้ยังได้แสดงเจตนารมณ์อันมุ่งมั่นของสำนักงาน ป.ป.ส. ในการให้ความร่วมมือกับประเทศสมาชิก BIMSTEC โดยวิทยาลัยป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศ (วปส.) ได้เป็นเจ้าภาพร่วมกับสำนักเลขาธิการแผนโคลัมโบ (Colombo Plan Secretariat) จัดการฝึกอบรมด้านการควบคุมเคมีภัณฑ์และการลักลอบค้ายาเสพติดให้แก่เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายของประเทศสมาชิก BIMSTEC เมื่อวันที่ 26 มีนาคม - วันที่ 4 เมษายน 2566 ส่งผลให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถ ทักษะ องค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ในการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้าสู่สารตั้งต้นและสารเคมีในการผลิตยาเสพติดของภูมิภาคเอเชีย ตลอดจนเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3) ความร่วมมือในการปราบปรามการลักลอบค้ายาเสพติดตามเส้นทางทะเลฝั่งอันดามัน โดยสำนักงานยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 25 และสำนักงาน ป.ป.ส. ได้ร่วมกันสำรวจและตรวจสอบสภาพปัญหาของระบบตรวจการและเฝ้าระวังทางน้ำ (เรดาร์) ณ เกาะสระระนีย์ จังหวัดระนอง เพื่อซ่อมแซมและจัดหาอุปกรณ์ทดแทนให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ UNODC จะสนับสนุนเรดาร์เครื่องใหม่ทดแทนเครื่องที่เสียหาย เพื่อส่งเสริมการเฝ้าตรวจการณ์ชายฝั่งบนเกาะสระระนีย์ และครอบคลุมไปยังเกาะอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้ายาเสพติดทางทะเล จากจังหวัดเกาะสอง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา รวมถึงกิจกรรมผิดกฎหมายอื่น ๆ อีกด้วย

4) การส่งเสริมความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการชายแดน โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับผู้แทนสำนักงานยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) สำนักงานใหญ่กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย ได้ศึกษาสำรวจการบริหารจัดการชายแดนและการดำเนินงานของสำนักงานประสานงานแก้ไขปัญหาเสพติดชายแดน (Border Liaison Office : BLO) ของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เมื่อวันที่ 11 - 12 พฤษภาคม 2566 ณ จังหวัดเชียงราย ซึ่ง UNODC ได้รับทราบรูปแบบและบทเรียนของการบริหารจัดการชายแดน เพื่อให้มีการขยายผลการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าวในภูมิภาคแอฟริกาใต้และเอเชียกลางต่อไป พร้อมทั้งให้การสนับสนุนการดำเนินงาน BLO ของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นผ่านการสนับสนุนในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งด้านวัสดุ อุปกรณ์ และการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่

5) ความร่วมมือในการประเมินภัยคุกคามด้านยาเสพติดและสารตั้งต้น โดยสำนักงานยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลงเส้นทางการลักลอบยาเสพติดจากสามเหลี่ยมทองคำ จากเดิมที่มีการลักลอบเข้าสู่พื้นที่ชายแดนด้านภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย และตอนเหนือของ สปป.ลาว เปลี่ยนไปใช้เส้นทางและวิธีการอื่นมากขึ้น นอกจากนี้

ยังได้เห็นพร้อมกันว่าการเพิ่มการสนับสนุนด้านการพัฒนาศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่ และวัสดุอุปกรณ์ด้านการสกัดกั้น การลักลอบยาเสพติดและเคมีภัณฑ์ในพื้นที่ไม่ให้เข้าสู่แหล่งผลิตเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งผ่านการเข้าร่วม กิจกรรมการประเมินภัยคุกคามด้านยาเสพติดและสารตั้งต้น เมื่อวันที่ 22 - 26 พฤษภาคม 2566 จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดร้อยเอ็ด แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และจังหวัดสตริงตรง ราชอาณาจักรกัมพูชา

6) ความร่วมมือในการสนับสนุน การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพ บุคลากรด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ เพื่อให้วิทยาลัยป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศ (วปส.) ของสำนักงาน ป.ป.ส. เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และการฝึกอบรมด้านยาเสพติดในระดับภูมิภาค โดยผลักดันให้มีการลงนามในข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสำนักงาน ป.ป.ส. และองค์การสหประชาชาติ ภายใต้โครงการการสนับสนุนวิทยาลัยป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศของสำนักงาน ป.ป.ส. ซึ่งสำนักงานยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) ได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง อาทิ เงินสนับสนุนช่วยเหลือ วัสดุและอุปกรณ์ สำนักงาน แท็บเล็ตพร้อมติดตั้งโปรแกรมการฝึกอบรมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ตลอดจนการสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญ ต่างประเทศในการให้คำแนะนำและให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาหลักสูตรภายใต้การดำเนินงานของ วปส. รวมถึงยังได้รับการสนับสนุนจากต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ อาทิ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สาธารณรัฐเกาหลี สำนักงานพิทักษ์เขตแดนแห่งออสเตรเลีย (Australian Border Force : ABF) และ สำนักงานตำรวจและศุลกากรนิวซีแลนด์ เป็นต้น นอกจากนี้สำนักงาน ป.ป.ส. ยังได้มุ่งเน้นพัฒนาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ พิเศษทั้งในระดับทวีปเอเชียและในภูมิภาคอาเซียน โดยจัดการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการพิเศษ อินทรีย์ 19 เรียบร้อยแล้วจำนวน 5 รุ่น ให้แก่ผู้แทนประเทศไทยและต่างประเทศ ซึ่งมีผู้แทนจากสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเข้าร่วมการฝึกอบรมดังกล่าวด้วย ส่งผลให้ผู้เข้ารับ การฝึกอบรมมีทักษะทางยุทธวิธี มีความพร้อมในการเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการพิเศษ เพิ่มขีดความสามารถ ในการสนับสนุนภารกิจปราบปรามยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.5.3 ความร่วมมือระหว่างประเทศในอาเซียน

3.5.3.1 สำนักงาน ป.ป.ส. ในนามของประเทศไทยส่งเสริมบทบาทนำในการผลักดัน ความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ภายใต้แผนปฏิบัติการอาเซียน เพื่อประชาคมอาเซียนปลอดภัย จากยาเสพติดปี พ.ศ. 2559 - 2568 พร้อมทั้งได้เรียกร้องให้ทุกประเทศเพิ่มความเข้มข้นในการตรวจตรา และเฝ้าระวังการรั่วไหลของสารเคมีต่าง ๆ มิเข้าไปในแหล่งผลิตยาเสพติด รวมทั้งได้มีการเปิดตัวรายงานเฝ้าระวัง สถานการณ์ยาเสพติดอาเซียน (ASEAN Drug Monitoring Report) ประจำปี พ.ศ. 2564 อย่างเป็นทางการ ซึ่งรายงานดังกล่าวเป็นโครงการที่ริเริ่มโดยประเทศไทยภายใต้ศูนย์ความร่วมมือด้านยาเสพติดอาเซียน (ASEAN - NARCO) ผ่านการหารือในการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านยาเสพติด (ASEAN Senior Officials on Drug Matters : ASOD) ครั้งที่ 43 เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธรัฐ มาเลเซีย นอกจากนี้ประเทศไทยได้กล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุมเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมมือกัน สกัดกั้นการลักลอบนำเข้าสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ และยืนยันจุดยืนการเป็น สมาชิกคณะกรรมการยาเสพติด (Commission on Narcotic Drugs : CND) วาระปี ค.ศ. 2024 - 2027 ผ่านกลไกการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านยาเสพติด (ASEAN Senior Officials on Drug Matters : ASOD) ครั้งที่ 44 เมื่อวันที่ 5 - 7 กรกฎาคม 2566 ในรูปแบบการประชุมทางไกล ณ สำนักงาน ป.ป.ส. ตลอดจนได้มีการเปิดตัว รายงานเฝ้าระวังสถานการณ์ยาเสพติด (ASEAN Drug Monitoring Report) ประจำปี พ.ศ. 2565 โดยมีประเทศ สมาชิกกล่าวชื่นชมความสำเร็จของประเทศไทยในฐานะเป็นผู้ริเริ่มโครงการฯ และจัดทำรายงานฉบับนี้ขึ้น ทั้งนี้ ประเทศไทยได้กล่าวถ้อยแถลงเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกให้ความสำคัญมากขึ้นในการควบคุมและต่อสู้กับ

การลักลอบลำเลียงสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ไม่ให้เข้าสู่สามเหลี่ยมทองคำ รวมถึงการตรวจยึดสารอะนิลีนที่ไม่มีใบอนุญาต ขนผ่านไปปลายทาง ณ สปป.ลาว ซึ่งสามารถใช้ผลิตเฟนทานิลได้ และยังได้เรียกร้องให้ประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมกัน เรียกร้องให้นานาประเทศสนับสนุนการสร้างเตาเผาทำลายยาเสพติดที่ได้มาตรฐานให้ประเทศในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ผ่านกลไกการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านยาเสพติด (ASEAN Ministerial Meeting on Drug Matters : AMMD) ครั้งที่ 8 เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2566 ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว

3.5.3.2 ประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์ ยาเสพติดของประเทศสมาชิกอาเซียนและการจับกุมคดียาเสพติด รวมถึงการผลักดันให้ประเทศสมาชิกอาเซียน ทุกประเทศแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอย่างทันที่ทั้งที่เพิ่มการลาดตระเวนทางน้ำในพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ผ่านกลไกการประชุมคณะทำงานสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด ณ ท่าเรือสากลในอาเซียน ครั้งที่ 7 (The 7th ASEAN Seaport Interdiction Task Force Meeting : The 7th ASITF) เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2565 ในรูปแบบการประชุมทางไกล (Video Conference)

3.5.3.3 ประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์ ยาเสพติดและการจับกุมคดียาเสพติดของประเทศสมาชิกอาเซียนและการจับกุมคดียาเสพติด ณ ท่าอากาศยาน ของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน แนวทางการควบคุมปัญหา ยาเสพติด รวมถึงแนวทางการพัฒนาความร่วมมือ ของประเทศสมาชิกอาเซียนในอนาคต ผ่านกลไกการประชุมคณะทำงานสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด ณ ท่าอากาศยานสากลในอาเซียน ครั้งที่ 12 (The 12th ASEAN Airport Interdiction Task Force : the 12th AAITF Meeting) เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2566 ในรูปแบบการประชุมทางไกล (Video Conference) โดยปัจจุบันประเทศไทยได้พัฒนาระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลของคณะทำงานสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด ณ ท่าอากาศยานสากลในอาเซียน (AAITF) ใช้สำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลผู้ต้องหา และเป็นระบบ เก็บข้อมูลทางสถิติในการจับกุมยาเสพติด ณ ท่าอากาศยานสากลในอาเซียน

3.5.4 ความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับอนุภูมิภาค

ประเทศไทยผลักดันความร่วมมือด้านยาเสพติดระหว่างประเทศทั้งเชิงนโยบายและการปฏิบัติการ ผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยเน้นร่วมมือ ในการควบคุมสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์เพื่อลดทอนศักยภาพการผลิตยาเสพติดในแหล่งผลิตภายนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ตลอดจนแลกเปลี่ยนการข่าวเพื่อทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติด ระหว่างประเทศ ผลักดันให้เป็นวาระแห่งภูมิภาค และมีแผนปฏิบัติการร่วมอย่างต่อเนื่อง ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

3.5.4.1 การสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือในการสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ไม่ให้เข้าไปยังพื้นที่แหล่งผลิตบริเวณสามเหลี่ยมทองคำเพื่อการควบคุมยาเสพติด 6 ประเทศในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง (จีน เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา เวียดนาม และไทย) โดยจัดทำร่างแผนปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัย เพื่อการควบคุมยาเสพติด 6 ประเทศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งมีมาตรการที่สำคัญคือการผนึกกำลัง ร่วมกันของประเทศในอนุภูมิภาคเพื่อลดศักยภาพการผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ สืบสวนขยายผล จับกุมเครือข่ายการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศ รวมทั้งเพิ่มการเฝ้าระวังและควบคุมเคมีภัณฑ์สำคัญ 3 ชนิด ได้แก่ สารโซเดียมไฮยาไนด์ สารเบนซิลไฮยาไนด์ และสารเบนซินคลอไรด์ ที่อาจลักลอบนำไปใช้ในการผลิต ยาเสพติด ผ่านกลไกศูนย์ประสานงานแม่น้ำโขงปลอดภัย (Safe Mekong Coordination Center : SMCC) นอกจากนี้ยังได้สนับสนุนและส่งเสริมให้เพิ่มการตั้งด่านสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ในประเทศเพื่อนบ้าน และตามแนวชายแดน เพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตั้งแต่พื้นที่ต้นทางนอกประเทศ กำหนดกลไก ผู้ประสานงานในทุกระดับเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ประสานการจับกุม คดีผู้ต้องหาหลบหนีหมายจับออกนอกประเทศ และการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดทางนิติวิทยาศาสตร์ได้อย่างรวดเร็ว

และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนการขับเคลื่อนการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแนวทางที่ไทยประสงค์จะผลักดัน โดยทั้ง 6 ประเทศ ได้มีการรับร่างแผนปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัยฯ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2566 ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

3.5.4.2 ความร่วมมือภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจ 7 ฝ่าย (กัมพูชา จีน ลาว เมียนมา ไทย เวียดนาม UNODC) ว่าด้วยการควบคุมยาเสพติดในอนุภูมิภาค โดยประเทศไทยได้เสนอประเด็นเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือ 6 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือเยาวชนในอนุภูมิภาคเพื่อป้องกันยาเสพติด การเฝ้าระวังการรั่วไหลของสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ การเพิ่มความร่วมมือในการทำลายเครือข่ายนักค้ายาเสพติด การแสวงหาการสนับสนุนให้แก่ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างในการจัดการและทำลายยาเสพติดอย่างปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสร้างเตาเผาและทำลายยาเสพติดใน สปป.ลาว การดำเนินการตามแนวปฏิบัติสหประชาชาติด้านการพัฒนาทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมถึงยาเสพติดสังเคราะห์ และการใช้ประโยชน์จาก วปส. เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของอนุภูมิภาค ตลอดจนประเทศสมาชิกได้ยืนยันเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำผ่านกลไกการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสและระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 14 ภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจ 7 ฝ่าย ว่าด้วยการควบคุมยาเสพติดในอนุภูมิภาค เมื่อวันที่ 5 - 6 กันยายน 2566 ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

3.5.4.3 การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือเยาวชนระหว่างประเทศในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง โดยจัดโครงการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนระหว่างประเทศ เพื่อการป้องกันยาเสพติดในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง (The Youth Network on Drugs Prevention Program : YNDPP) รุ่นที่ 2 (เมียนมา ลาว เวียดนาม กัมพูชา จีน ไทย) เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ - วันที่ 8 มีนาคม 2566 และรุ่นที่ 3 (กัมพูชา จีน ลาว อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เมียนมา มาเลเซีย เวียดนาม ทิมอร์-เลสเต ไทย) เมื่อวันที่ 28 กันยายน - วันที่ 8 ตุลาคม 2566 โดยเยาวชนที่เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขง ทั้งในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมทั้งศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของยาเสพติดและศิลปวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จริง เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเยาวชน ตลอดจนเก็บเกี่ยวประสบการณ์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต การเรียนและการทำงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านยาเสพติดในอนาคต หรือต่อยอดความรู้และกิจกรรมไปสู่ระดับนานาชาติต่อไป

3.5.5 ความร่วมมือระดับทวิภาคี

3.5.5.1 ความร่วมมือด้านยาเสพติดของประเทศไทยและประเทศคู่ภาคีที่สำคัญ ได้แก่

1) ความร่วมมือทวิภาคีไทย-เกาหลี โดยความร่วมมือระหว่างสำนักงาน ป.ป.ส. กับสำนักงานอัยการสูงสุด (The Supreme Prosecutor's Office : SPO) สาธารณรัฐเกาหลี และระหว่างสำนักงาน ป.ป.ส. กับสำนักข่าวกรองแห่งชาติ (National Intelligence Service : NIS) สาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ประสานงานไปประจำการระหว่างทั้งสองประเทศ ส่งผลให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลการข่าวและการประสานงานเกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนความร่วมมือในการต่อต้านการค้าและลักลอบลำเลียงยาเสพติดผิดกฎหมาย ผ่านการหารือในประชุมเชิงนโยบายและการประสานงานคดียาเสพติด เมื่อวันที่ 12 - 17 กันยายน 2566 ณ สาธารณรัฐเกาหลี

2) ความร่วมมือทวิภาคีไทย - ญี่ปุ่น โดยความร่วมมือด้านการประสานงานในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติญี่ปุ่น (National Police Agency : NPA) มอบหมาย

เจ้าหน้าที่ประจำการณ สำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อเป็นผู้ประสานงานระหว่างสองหน่วยงาน ทำให้การปฏิบัติงานด้านยาเสพติดมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว นอกจากนี้ได้ร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลคดียาเสพติดเพื่อเร่งแก้ไขปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด ตลอดจนได้แลกเปลี่ยนข้อมูลแนวโน้มสถานการณ์การแพร่ระบาดของเฟนทานิล (Fentanyl) ในประเทศต่าง ๆ เช่น ประเทศญี่ปุ่น เครือรัฐออสเตรเลีย และราชอาณาจักรนิวซีแลนด์ เพื่อร่วมมือกันเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของเฟนทานิล ผ่านการหารือเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับคดียาเสพติดและสถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2566 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

3) ความร่วมมือทวิภาคีไทย - นิวซีแลนด์ โดยการกำหนดนโยบายความร่วมมือระหว่างกัน รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ผ่านการประชุมหารือระดับนโยบายและการศึกษาดูงานด้านยาเสพติด เมื่อวันที่ 3 - 12 มิถุนายน 2566 ณ ราชอาณาจักรนิวซีแลนด์ ซึ่งประเทศไทยสนับสนุนความร่วมมือด้านยาเสพติดระหว่างกันอย่างใกล้ชิด ผ่านกลไกเจ้าหน้าที่ประสานงานของนิวซีแลนด์ประจำประเทศไทย เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดรุนแรงของเมทแอมเฟตามีนในนิวซีแลนด์ รวมถึงปัญหาแก๊งมอเตอร์ไซค์ผิดกฎหมายคอมแมนเซอร์ ซึ่งเป็นกลุ่มองค์กรอาชญากรรมที่มีพฤติการณ์ลักลอบค้ายาเสพติดและอาวุธผิดกฎหมายที่กำลังขยายเครือข่ายในประเทศไทย ตลอดจนผลักดันความร่วมมือด้านการสกัดกั้นปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะแนวโน้มการแพร่ระบาดของเฟนทานิล ซึ่งประเทศไทยยินดีเฝ้าระวังสถานการณ์ยาเสพติดในบริเวณสามเหลี่ยมทองคำเพื่อป้องกันมิให้พัฒนาเป็นแหล่งผลิตเฟนทานิลได้ในอนาคต

4) ความร่วมมือทวิภาคีไทย - เมียนมา โดยความร่วมมือด้านการประสานงานในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร พัฒนาความร่วมมือในการทำลายเครือข่ายค้ายาเสพติดข้ามชาติและแลกเปลี่ยนข้อมูลผู้ต้องหาตามหมายจับ การสืบสวนสอบสวนผู้ต้องหาตามหมายจับและการดำเนินการทางกฎหมายภายใต้อำนาจอธิปไตยของแต่ละประเทศ รวมถึงการวางแนวทางการควบคุมสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่มีการรั่วไหลเข้าไปยังแหล่งผลิต โดยเฉพาะสารโซเดียมไซยาไนด์ สารเบนซิลไซยาไนด์และสารเบนซิลคลอไรด์ ผ่านการหารือในการประชุมทวิภาคีไทย - เมียนมา เรื่อง ความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ครั้งที่ 24 เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2566 ณ กรุงย่างกุ้ง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

5) ความร่วมมือทวิภาคีไทย - มาเลเซีย โดยทั้งสองฝ่ายได้รับทราบแนวทางขยายผลเพื่อจับกุมผู้ต้องหาในคดียาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับทั้งสองประเทศ และเครือข่ายนักค้ายาเสพติดชาวมาเลเซียที่ใช้ประเทศไทยเป็นแหล่งฟอกเงิน ลักลอบลำเลียงยาเสพติดผ่านประเทศไทยไปยังประเทศที่สาม นอกจากนี้ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะร่วมมือกันสืบสวนและสนับสนุนข้อมูลทางการข่าวเพื่อให้สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจนให้ความร่วมมือกันอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ปัญหายาเสพติดที่เป็นภัยต่อประชาคมโลก ผ่านกลไกการประชุมทวิภาคีไทย - มาเลเซีย เรื่อง ความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด ครั้งที่ 41 เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2566 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย

6) ความร่วมมือทวิภาคีไทย - ลาว โดยทั้งสองประเทศให้ความสำคัญกับการเข้มงวด ตรวจสอบ และสกัดกั้นเคมีภัณฑ์ที่จะสามารถนำไปใช้ผลิตยาเสพติด เช่น โซเดียมไซยาไนด์ เบนซิลคลอไรด์ เบนซิลไซยาไนด์ โพรพิโอนิลคลอไรด์ สารอะนิลีน เป็นต้น ตลอดจนเพิ่มการเฝ้าระวังเส้นทางขนส่งจากแหล่งผลิตตามตะเข็บชายแดนนอกจากนี้ทั้งสองประเทศได้ประกาศเจตนารมณ์พร้อมจับมือยกระดับการแก้ปัญหาเสพติดให้เป็นวาระนานาชาติ ผ่านกลไกการประชุมทวิภาคีไทย - ลาว เรื่อง ความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ครั้งที่ 19 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2566 ณ จังหวัดกระบี่

โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกล่าวว่าทั่วโลกต่างประสบปัญหายาเสพติด ซึ่งไม่ใช่ปัญหาของประเทศใดประเทศหนึ่ง และการแก้ปัญหาไม่สามารถทำได้เพียงลำพังจึงจำเป็นต้องมีความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งสองประเทศต้องร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ต้นทาง คือการลดทอนศักยภาพแหล่งผลิตยาเสพติด

7) ความร่วมมือทวิภาคีไทย - เวียดนาม โดยประเทศไทยยินดีสนับสนุนงบประมาณในการจัดตั้งด่านตรวจชายแดนระหว่างสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและราชอาณาจักรกัมพูชา และยินดีให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนขยายผลศึกษาคุณงานการบังคับใช้กฎหมายของไทย ตลอดจนร่วมแลกเปลี่ยนข่าวสาร แนวทางการสืบสวนคดียาเสพติดเพื่อนำไปสู่การจับกุม ยึดและอายัดทรัพย์สิน ผู้อยู่เบื้องหลัง ผ่านการหารือในการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการควบคุมยาเสพติด และศึกษาคุณงานด้านการสกัดกั้นยาเสพติดร่วมกับกรมตำรวจต่อสู้ยาเสพติด กระทรวงความมั่นคงสาธารณะ (Counter Narcotics Police Department : CND) เมื่อวันที่ 14 - 18 มิถุนายน 2566 ณ ท่าอากาศยานนานาชาติเตนเซินญี๊ต (Tan Son Nhat) และท่าเรือกัตลาย (Cat Lai) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้เรียกร้องให้เพิ่มความเข้มงวดในการสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์มิให้เข้าสู่แหล่งผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำด้วยการยกระดับความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลการลักลอบลำเลียงสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ทั้งที่อยู่ภายใต้การควบคุมและไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของอนุสัญญาขององค์การสหประชาชาติ ตลอดจนเรียกร้องให้สนับสนุนการสร้างระบบเตาเผาทำลายยาเสพติดที่ปลอดภัยใน สปป.ลาว ผ่านกลไกการประชุมทวิภาคีไทย - เวียดนาม เรื่อง ความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ครั้งที่ 15 เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2566 ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

8) ความร่วมมือทวิภาคีไทย - สหรัฐอเมริกา ได้กำหนดนโยบายความร่วมมือระหว่างกัน รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ผ่านการประชุมหารือเชิงนโยบายและศึกษาคุณงานด้านการควบคุมยาเสพติดระหว่างไทย - สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 24 - 28 เมษายน 2566 ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกาซึ่งทั้งสองฝ่ายตระหนักถึงสถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดในสหรัฐอเมริกา ที่เปลี่ยนจากเมทแอมเฟตามีนเป็นเฟนทานิล และเห็นพ้องที่จะเฝ้าระวังสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งเชื่อว่าอาจจะพัฒนาเป็นแหล่งผลิตเฟนทานิลได้ในอนาคต ประเทศไทยเสนอให้เร่งกระชับความร่วมมือระหว่างกัน โดยเฉพาะการพัฒนาชุดปฏิบัติการสืบสวนร่วม (โครงการ Sensitive Investigative Unit : SIU) ระหว่างสำนักงาน ป.ป.ส. กับสำนักงานปราบปรามยาเสพติดสหรัฐอเมริกา (Drug Enforcement Administration : DEA) และการสนับสนุนการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง ณ วปส. ซึ่งสหรัฐอเมริกา พิจารณาสันับสนุนความร่วมมือและจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพและการฝึกอบรมฯ ดังกล่าวต่อไป นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ DEA ประจำประเทศไทย ได้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ไทยในการปราบปรามยาเสพติดด้วยดีและมีการปฏิบัติการสืบสวนจับกุมเครือข่ายนักค้ายาเสพติดรายสำคัญร่วมกันมาโดยตลอด ได้ขยายความร่วมมือครอบคลุมด้านการสืบสวนทางการเงินและเงินสกุลดิจิทัล โดยปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ DEA ที่เชี่ยวชาญด้านการสืบสวนทางการเงินมาปฏิบัติงานโดยประจำการ ณ สำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อการประสานงานอย่างใกล้ชิดและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

9) ความร่วมมือทวิภาคีไทย - ออสเตรเลีย ดังนี้

(1) ความร่วมมือตามโครงการปฏิบัติการเฉพาะกิจร่วมไทย - ออสเตรเลีย ว่าด้วยความร่วมมือด้านยาเสพติด การฟอกเงิน และอาชญากรรมข้ามชาติ (Taskforce Storm) ซึ่งมีการลงนามในข้อตกลงการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการเฉพาะกิจร่วม ระหว่างสำนักงานตำรวจสหพันธรัฐออสเตรเลีย ประจำประเทศไทย (Australia Federal Police : AFP) กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด กรมสอบสวนคดีพิเศษ และสำนักงาน ป.ป.ส. ครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2559 โดยมีเป้าหมายในการสร้างความร่วมมือเพื่อจัดการกับปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะเครือข่ายยาเสพติดข้ามชาติ รวมถึงอาชญากรรมข้ามชาติในมิติอื่น ๆ

เช่น อาชญากรรมทางไซเบอร์ การค้ำมนุษย์และอาวุธสงครามการก่อการร้าย และการฟอกเงิน ฯลฯ ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2566 หน่วยงานภาคีได้ร่วมลงนามขยายกรอบระยะเวลาปฏิบัติการ Taskforce Storm ออกไปอีก 2 ปี จนถึงวันที่ 18 กรกฎาคม 2568 เพื่อให้การปราบปรามอาชญากรรมมีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(2) ความร่วมมือตามโครงการ Joint AFP/ONCB project - Enhancement of Forensics Drug Profiling Capability (AMPLIO) โดยเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างตำรวจสหพันธรัฐออสเตรเลีย (Australian Federal Police : AFP) และสำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อเป็นไปตามกรอบบันทึกความเข้าใจระหว่างสำนักงาน ป.ป.ส. และ AFP ในการเพิ่มศักยภาพด้านการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดเชิงลึกให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจพิสูจน์ยาเสพติด สถานตรวจพิสูจน์ยาเสพติดของประเทศไทย บูรณาการการใช้ข้อมูลการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านข่าวกรองยุทธวิธีที่เกี่ยวกับการผลิตยาเสพติด และใช้สนับสนุนการปราบปรามยาเสพติด ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ส่งผู้แทนเข้ารับการศึกษาการฝึกอบรมด้านการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดเชิงลึก ในห้วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2566 ณ เครือรัฐออสเตรเลีย ซึ่งสามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมฯ ให้แก่ผู้แทนจาก สปป.ลาว ผ่านการเป็นวิทยากรฝึกอบรมตามโครงการพัฒนาศักยภาพการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดสำหรับเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด กระทรวงป้องกันความสงบ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 2 รุ่น

(3) กระทรวงการต่างประเทศของออสเตรเลีย ได้อนุมัติงบประมาณ จำนวนประมาณ 3.5 ล้านบาทสำหรับ AFP ใช้สนับสนุนการจัดฝึกอบรมด้านยาเสพติดให้แก่เจ้าหน้าที่ในประเทศไทยและเจ้าหน้าที่ในประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ตลอดจนการปรับปรุงอาคารสถานที่และห้องทำงาน วปส. ของสำนักงาน ป.ป.ส.

3.5.6 แสวงหาและพัฒนาคือความร่วมมือกับนานาประเทศเพิ่มเติม โดยจัดทำร่างข้อตกลงความร่วมมือกับนานาประเทศเพิ่มเติม ได้แก่

3.5.6.1 ความร่วมมือในการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมระหว่างหน่วยงานบริหารการควบคุมดูแลยาเสพติด กระทรวงมหาดไทยแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย กับสำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทย ว่าด้วยการต่อต้านภัยคุกคามจากยาเสพติด ในช่วงปี ค.ศ. 2022 - 2024

3.5.6.2 การพิจารณาร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านยาเสพติด ไทย - ปากีสถาน

3.5.6.3 การพิจารณาร่างความตกลงการต่อต้านการลักลอบลำเลียงยาเสพติด วัตถุประสงค์ต่อจิตประสาทและสารตั้งต้น ไทย - ซาอุดีอาระเบีย

3.5.6.4 การพิจารณาการต่ออายุบันทึกความเข้าใจไทย - อิหร่าน ว่าด้วยความร่วมมือในการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด วัตถุประสงค์ต่อจิตและประสาท และสารตั้งต้น

3.5.7 ผลการดำเนินงานอื่น ๆ ที่สำคัญ

ความร่วมมือกับกลุ่มเจ้าหน้าที่ประสานงานด้านยาเสพติดต่างประเทศ (Foreign Anti-Narcotic and Crime Community of Thailand : FANC) โดยมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลการข่าวด้านการปราบปรามยาเสพติดกับนานาประเทศและองค์การระหว่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นการสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงานความร่วมมือระหว่างประเทศ และการพัฒนาความสัมพันธ์ในการติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของไทยและต่างประเทศ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประจำการอยู่ในประเทศไทยรวม 26 ประเทศ และ 2 องค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย ออสเตรีย เบลเยียม แคนาดา ฝรั่งเศส เยอรมนี อินเดีย อินโดนีเซีย อิสราเอล อิตาลี ญี่ปุ่น มาเลเซีย เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ สวีเดน เดนมาร์ก นอร์เวย์ ฟินแลนด์ ไอซ์แลนด์ ฟิลิปปินส์ แอฟริกาใต้ สเปน สวิตเซอร์แลนด์ ไต้หวัน อังกฤษ สหรัฐอเมริกา UNODC และ The Bali Process

3.6 มาตรการบริหารจัดการ

การพัฒนาระเบียบ กฎหมาย บูรณาการฐานข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติด พัฒนางานวิชาการและศึกษาวิจัย ควบคุมและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากพืชเสพติด เสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน การใช้จ่ายงบประมาณแผนงานบูรณาการป้องกัน ปรามปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2566 โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

3.6.1 การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

3.6.1.1 เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่ที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่นและกำหนดพื้นที่ที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย พ.ศ. ....

1) ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 55 กำหนดให้กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ส. เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยฯ จะกำหนดพื้นที่เพื่อทดลองเพาะปลูกพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุดิบออกฤทธิ์ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุดิบออกฤทธิ์ได้ ทั้งนี้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบการกระทำในพื้นที่ดังกล่าว

2) กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้เสนอโครงการฝิ่นไทยสู่ความมั่นคงทางการแพทย์และโครงการศึกษาวิจัยเพาะเห็ดขี้ควายเพื่อต่อยอดการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ภายใต้ระบบควบคุมตามมาตรา 55 แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดต่อคณะกรรมการ ป.ป.ส. ซึ่งได้มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2565

3) สำนักงาน ป.ป.ส. ได้จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกา พร้อมทั้งได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นระหว่างวันที่ 22 กันยายน - 6 ตุลาคม 2565 โดยมีสาระสำคัญ คือ

3.1) กำหนดพื้นที่บางส่วนของสำนักงาน ป.ป.ส. เป็นพื้นที่ทดลองเพาะปลูกพืชฝิ่นและเห็ดขี้ควายเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

3.2) กำหนดพื้นที่บางส่วนขององค์การเภสัชกรรม เป็นพื้นที่ทดลองสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่นเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

3.3) กำหนดพื้นที่บางส่วนของสถาบันการศึกษารวม 7 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควายเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

3.4) กำหนดมาตรการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าว

4) คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่นและกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย พ.ศ. .... เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2566

5) คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีการประชุมตรวจสอบพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2566

3.6.1.2 การดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปรามปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 25 ตุลาคม 2565 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2566 เป็นต้นไป โดยสำนักงาน ป.ป.ส. เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปรามปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ได้ออกระเบียบคณะกรรมการ

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายว่าด้วยการบันทึกภาพและเสียงในขณะจับและควบคุม การแจ้งการควบคุมตัว และการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว พ.ศ. 2566 และจัดทำประกาศสำนักงาน ป.ป.ส. เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ และการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวเพื่อรองรับเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้รับผิดชอบได้ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพและมาตรฐานเดียวกัน

3.6.1.3 สถานะของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส.

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2564 และประมวลกฎหมายยาเสพติดมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2564 ซึ่งจะมีผลทำให้ต้องมีการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ขึ้นใหม่ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 มาตรา 11 กำหนดให้เจ้าพนักงานและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ และในส่วนอำนาจหน้าที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 ทั้งนี้ การแต่งตั้งเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น จะต้องดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่และการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พ.ศ. 2565 และระเบียบสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดว่าด้วยการออกบัตรประจำตัวและการรายงานการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พ.ศ. 2565 ซึ่งระเบียบทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา และมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2565 เป็นต้นไป

1) การแต่งตั้งเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตามที่ประมวลกฎหมายยาเสพติด มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2564 และพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 มาตรา 11 กำหนดให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด โดยข้อมูลสถานะเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 มีจำนวน 7,196 ราย ประกอบด้วยเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 จำนวน 6,274 ราย (สังกัดสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 7 ราย และสังกัดหน่วยงานอื่น จำนวน 6,267 ราย) และเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด สังกัดสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 922 ราย

2) การยกเลิกการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้มีคำสั่งให้บุคคลพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เนื่องจากถูกดำเนินคดีตามกฎหมายในปี พ.ศ. 2566 จำนวน 6 ราย

3) การรายงานการปฏิบัติหน้าที่กรณีเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ได้มีการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ต้องรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อเลขาธิการ ป.ป.ส. ทราบภายใน 15 วัน นับแต่ปฏิบัติหน้าที่ ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นการรายงานผ่านระบบบริหารจัดการข้อมูลเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. บนเว็บไซต์ www.oncb.go.th หรือแอปพลิเคชันเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2566 มีการรายงาน 3,150 ราย 47,643 ครั้ง

3.6.2 พัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

3.6.2.1 การพัฒนาบุคลากรของสำนักงาน ป.ป.ส. (ภายในประเทศ) สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ดำเนินการพัฒนาข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ภายในสำนักงาน ป.ป.ส. ในทุกระดับ เพื่อเพิ่มพูนและพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ มีความเป็นมืออาชีพในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศ โดยดำเนินการจัดหลักสูตร/โครงการฝึกอบรมให้แก่บุคลากรของสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 65 หลักสูตร/โครงการ อาทิ

1) โครงการฝึกอบรมหลักสูตรปฐมนิเทศและการพัฒนาศักยภาพข้าราชการใหม่ สำนักงาน ป.ป.ส. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้แก่ข้าราชการบรรจุใหม่ของสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 41 คน

2) โครงการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (จปส.) ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ส. ระดับปฏิบัติการ ที่มีอายุราชการไม่เกิน 4 ปี และหน่วยงานภาคี จำนวน 2 รุ่น (รุ่นที่ 25 จำนวน 63 คน และรุ่นที่ 26 จำนวน 51 คน)

3) โครงการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ประเภท 3 รุ่นที่ 9 ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ส. ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ประเภท 3 ได้แก่ ข้าราชการระดับชำนาญการ ชำนาญงาน และปฏิบัติการ โดยการจัดฝึกอบรมแบ่งเป็นภาควิชาการ จำนวน 39 คน และภาคฝึกปฏิบัติ จำนวน 52 คน

4) โครงการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รุ่นที่ 1 ให้แก่ข้าราชการของสำนักงาน ป.ป.ส. ระดับชำนาญงาน จำนวน 36 คน

5) โครงการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน (จสส.) รุ่นที่ 22 ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมายของสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 41 คน และหน่วยงานภาคี

6) โครงการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระดับต้น (นบต.ปปส.) รุ่นที่ 15 ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ส. ระดับชำนาญการ จำนวน 34 คน และหน่วยงานภาคีที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

7) โครงการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับสูง (บปส.) รุ่นที่ 3 ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้แก่ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 7 คน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

8) โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพการเตรียมความพร้อมอัครราชทูตที่ปรึกษาด้านควบคุมยาเสพติดดำเนินการจัดฝึกอบรมเตรียมความพร้อมให้แก่อัครราชทูตที่ปรึกษาด้านควบคุมยาเสพติด จำนวน 2 คน

9) โครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้อาวุธปืน ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้แก่บุคลากรของสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 702 คน

10) โครงการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการพิเศษ “อินทรี 19” จำนวน 2 รุ่น คือ รุ่นที่ 4 ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้แก่ข้าราชการของสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 3 คน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศูนย์รักษาความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของสหภาพเมียนมา และรุ่นที่ 5 ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้แก่ข้าราชการของสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 6 คน เจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของสหภาพเมียนมา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ และกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

11) โครงการฝึกอบรม หลักสูตร “Blockchain and Data Analytics for ONCB” ดำเนินการจัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) ของสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 28 คน

12) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการรับทรัพย์สินตามประมวล

กฎหมายยาเสพติด บุคลากรของสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 67 คน

13) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการริบทรัพย์สินค้าตามมูลค่า
รุ่นที่ 2 บุคลากรของสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 100 คน

รวมทั้งการส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในสายอาชีพ โดยส่งบุคลากร
ของสำนักงาน ป.ป.ส. เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก จำนวน 34 หลักสูตร
จาก 21 หน่วยงาน ซึ่งมีทั้งหลักสูตรพื้นฐาน หลักสูตรเสริมสร้างทักษะและขีดความสามารถ และหลักสูตรบริหาร
อาทิ หลักสูตรการเป็นข้าราชการที่ดี หลักสูตรการป้องกันอาชญากรรมกับการอำนวยความสะดวกธรรมชาติธรรมในสังคม
Crime Prevention หลักสูตร Upskilling and Reskilling HR for Business Solution หลักสูตรผู้กำกับ
หลักสูตรข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์
และคุณธรรม (นบส.1) โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมรวมทั้งสิ้น 248 คน

3.6.2.2 การพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานภาคี (ภายในประเทศ)

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ดำเนินการจัดหลักสูตร/โครงการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่จาก
หน่วยงานภาคีที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด บุคลากรภาคเอกชน และภาคประชาชน จำนวน 33 หลักสูตร/โครงการ อาทิ

1) โครงการฝึกอบรม หลักสูตรเจ้าหน้าที่ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (จปส.) จำนวน 2 รุ่น
คือ รุ่นที่ 25 จำนวน 7 คน ได้แก่ กองทัพบก กองบัญชาการตำรวจนครบาล หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
กรมการปกครอง ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรุ่นที่ 26 จำนวน 10 คน ได้แก่
กรมทหารราบที่ 13 กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ศูนย์รักษา
ความปลอดภัย ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กระทรวงแรงงาน

2) โครงการฝึกอบรม หลักสูตร เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน (จสส.) รุ่นที่ 22 จำนวน 6 คน จาก
กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ศูนย์รักษาความปลอดภัย หน่วยข่าวกรองทางทหาร และกรมศุลกากร

3) โครงการฝึกอบรม หลักสูตรนักบริหารการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระดับต้น
(นบต.ปปส.) รุ่นที่ 15 จำนวน 15 คน จากศูนย์รักษาความปลอดภัย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน
กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และสำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร

4) โครงการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับสูง (บปส.)
รุ่นที่ 3 จำนวน 22 คน จากสำนักงานศาลยุติธรรม สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย
สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มหาวิทยาลัยมหิดล
และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างประเทศ

5) โครงการฝึกอบรม หลักสูตรเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการพิเศษ “อินทรี 19” จำนวน 2 รุ่น คือ
รุ่นที่ 4 จำนวน 39 คน จากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศูนย์รักษาความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด
ของสหภาพเมียนมา และรุ่นที่ 5 จำนวน 44 คน จากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ
และกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของสหภาพเมียนมา

6) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด สำหรับเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 12 คน เพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการ ให้มีความรู้ความสามารถในการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด เป็นไปตามมาตรฐานสากล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บริหารยาเสพติดของกลาง ส่งตรวจพิสูจน์ การเก็บรักษาและการทำลายยาเสพติด

3.6.3 การสำรวจและควบคุมพืชเสพติด

3.6.3.1 พัฒนาแนวทางการดำเนินงานด้านการสำรวจและควบคุมพืชเสพติด

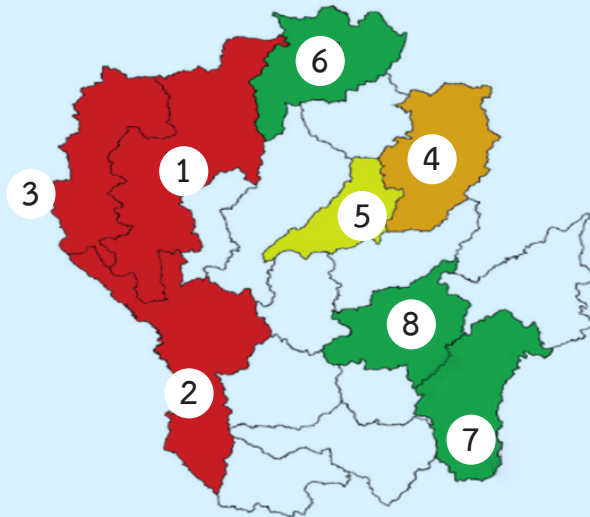
1) สำรวจ ปฏิบัติการถ่ายภาพทางอากาศด้วยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินเพื่อสืบสวนหาข่าวลาดตระเวน ป้องปราม ตัดทำลายและปราบปรามพื้นที่ลักลอบปลูกพืชเสพติดให้ทันต่อสถานการณ์ ตลอดจนสืบสวนปราบปรามผู้ลักลอบปลูกและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพื้นที่ลักลอบปลูกพืชเสพติด เพื่อควบคุมไม่ให้เกิดผลต่อการนำไปผลิตเป็นยาเสพติด

2) การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากพืชเสพติด ได้แก่ เห็ดชี่ควาย ผืน และพืชในกำกับควบคุม ดูแลพิเศษของรัฐ ได้แก่ กัญชา กัญชง พืชกระท่อมโดยการศึกษาวิจัย พัฒนางค์ความรู้ด้านการพัฒนาสายพันธุ์ การเพาะปลูก การแปรรูปให้มีมาตรฐานหรือให้มีคุณภาพเพิ่มสูงขึ้น ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในทางวิทยาศาสตร์การพัฒนาเป็นยาที่ใช้ในทางการแพทย์ยาเพื่อบรรเทาความเจ็บปวด เพื่อเพิ่มโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสารควบคุมพิเศษเพื่อบรรเทาความเจ็บปวด และทนทุกข์ทรมาน และเพิ่มความมั่นคงทางยาให้กับประเทศไทย พัฒนาเป็นสารทดแทนที่ใช้ในการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดบางประเภท ส่งเสริมและต่อยอดจากการผลิตในระดับเศรษฐกิจฐานรากชุมชนไปสู่เศรษฐกิจระดับประเทศ โดยต้องศึกษาแนวทางรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นทุกมิติอย่างครบถ้วน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามบริบทของกฎหมาย สังคมไทย และประชาคมโลก

3) ควบคุมพืชเสพติด และพืชในกำกับ ควบคุม ดูแลพิเศษของรัฐ การปรับบทบาทหน่วยงานของรัฐในการกำกับ ควบคุมการใช้ประโยชน์จากพืชเสพติดและพืช ในการกำกับ ควบคุม ดูแลพิเศษของรัฐ ตั้งแต่ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน การขออนุญาต การสร้างความเข้าใจ การส่งเสริม พัฒนากลไกความร่วมมือ กลไกการดำเนินงาน และหลักเกณฑ์ในการควบคุม ตรวจสอบและการใช้ประโยชน์ การเฝ้าระวังการนำไปใช้ในทางที่ผิด การติดตามผลกระทบที่เกิดขึ้นและการรายงานเพื่อป้องกันการนำไปใช้ในทางที่ผิด ป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน และกลุ่มประชาชนเปราะบางที่มีความเสี่ยงทางด้านสุขภาพ

3.6.3.2 ผลการดำเนินงานสำรวจและควบคุมพืชเสพติด

ในห้วงฤดูการปลูกฝิ่นปี 2565/2566 ได้มีการสำรวจและจัดทำแผนที่เป้าหมายการตัดทำลายให้แก่กองทัพอากาศที่ 3 และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 3 พบว่ามีการลักลอบปลูกฝิ่นจำนวนทั้งสิ้น 264 แปลง พื้นที่รวม 134 ไร่ พื้นที่ครอบคลุม 8 จังหวัด 21 อำเภอ 20 พื้นที่สูง โดยส่งข้อมูลเป้าหมายดังกล่าวให้แก่กองทัพอากาศที่ 3 และกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 3 ดำเนินการตัดทำลายได้ร้อยละ 100 รวมทั้งมีการประชุมกำกับติดตามผลการตัดทำลายฝิ่นประจำเดือนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 6 ครั้ง ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2565 - เมษายน 2566 นอกจากนี้ได้มีการขับเคลื่อนการป้องกันและควบคุมฝิ่นโดยชุมชน ได้ดำเนินการจัดโครงการสัมมนาบทเรียนและแนวทางการควบคุมฝิ่นโดยชุมชน ซึ่งได้ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาในพื้นที่ชุมชน ข้อมูลการบำบัดรักษา ข้อมูลมิติทางสังคมในชุมชนจากเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่ทำงานในพื้นที่ รวมถึงข้อสังเกตและข้อห่วงใยต่อการดำเนินการในอนาคต ทั้งในมิติการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการ และการควบคุมการใช้ของประชาชนรายเก่าในพื้นที่ เพื่อนำไปขับเคลื่อน/กำหนดแผนปฏิบัติการและแนวทางการป้องกันและควบคุมฝิ่นโดยชุมชนในอนาคตต่อไป

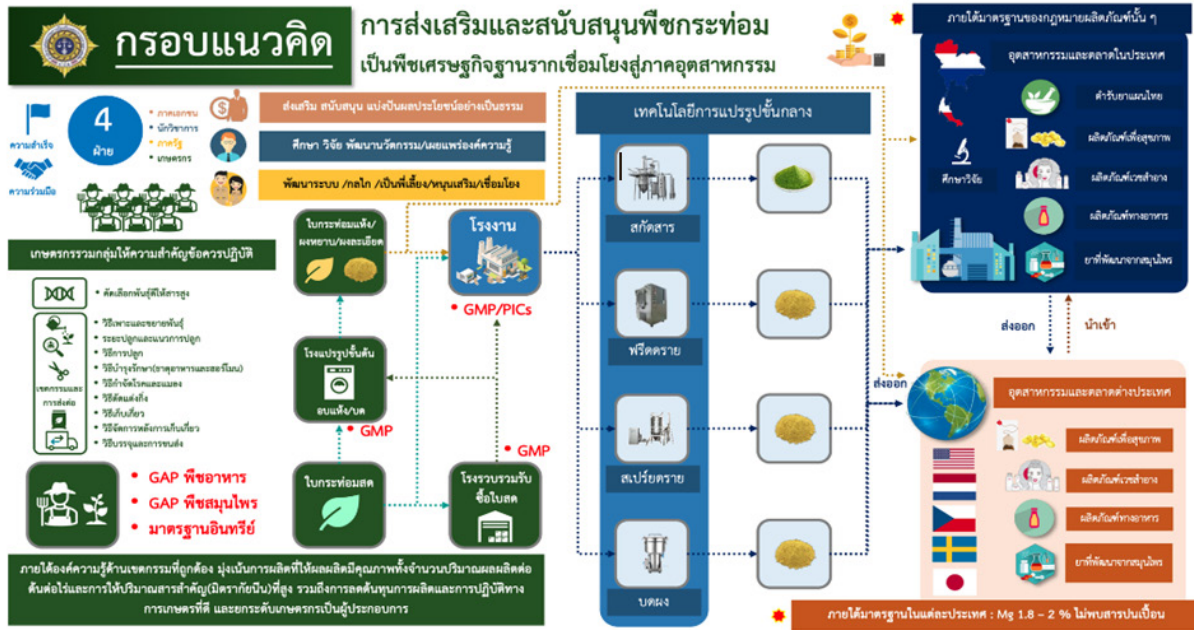
ลำดับ	จังหวัด	จำนวน (ไร่)
1	เชียงใหม่ (แม่แจ่ม, เชียงดาว, อมก๋อย, สะเมิง, พร้าว, เวียงแหง, ไชยปราการ, แม่วาง)	67.22
2	ตาก (ท่าสองยาง, แม่ระมาด, บ้านตาก, พบพระ, อุ้มผาง)	24.32
3	แม่ฮ่องสอน (ปาย, ขุนยวม)	20.54
4	น่าน	10.15
5	แพร่	7.47
6	เชียงราย	1.97
7	เพชรบูรณ์	1.42
8	พิษณุโลก	0.41
	รวม	134

3.6.3.3. ผลการขับเคลื่อนนโยบายพืชเสพติด (กัญชา/กัญชง/พืชกระท่อม)

1) กระท่อม

1.1) พัฒนาการศึกษาวิจัย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ โดยประสานความร่วมมือกับคณะอาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมถึงหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เพื่อพัฒนาตำรับยาสำหรับการบำบัดรักษา/สารทดแทนการเสพติด นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาและต่อยอดทางเศรษฐกิจ โดยมีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการประสานงานเร่งรัด ส่งเสริมและสนับสนุนการขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร ยา อาหาร และเครื่องสำอางที่ผลิตจากพืชกระท่อม รวมถึงเครือข่ายความร่วมมือการนำเข้าส่งออกพืชกระท่อม การส่งเสริมเกษตรกรในการปลูกพืชกระท่อมในเชิงเศรษฐกิจผ่านกลไกวิสาหกิจชุมชน การประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการ การสร้างฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพืชกระท่อม เป็นต้น

1.2) การประชาสัมพันธ์/เสวนา และการใช้กลไกสร้างการรับรู้เกี่ยวกับพืชกระท่อม ได้ดำเนินการผ่านโครงการ “พืชกระท่อม พืชเศรษฐกิจไทยสู่ออนาคต” โดยเป็นการเสวนาให้ความรู้เกี่ยวกับพืชกระท่อมให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการ รวมถึงการลงพื้นที่ให้ความรู้กับประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น

2) ฝิ่น/เห็ดขี้ควาย

ดำเนินการขับเคลื่อนเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยตามมาตรา 55 แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด

ในการกำหนดพื้นที่ทดลองปลูก/ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลฝิ่นและเห็ดขี้ควายที่จะใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ /อิทธิพลทางสังคมผ่านโครงการ “ฝิ่นไทย สู่ความมั่นคงทางการแพทย์” และโครงการ “ศึกษาวิจัย เพาะเห็ดขี้ควายเพื่อต่อยอดการใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ภายใต้ระบบควบคุม” จากสถาบันการศึกษาในประเทศไทย โดยประสานความร่วมมือกับองค์การเภสัชกรรม สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

3.6.4 การบริหารงบประมาณ

แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ประกอบด้วย 8 กระทรวง 2 หน่วยงานไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี รวม 27 หน่วยงาน ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 4,187,543,600 บาท เบิกจ่ายจำนวน 3,989,718,508.22 บาท คิดเป็นร้อยละ 95.28 (ข้อมูล : ระบบ GFMS ของกรมบัญชีกลาง ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

3.6.5 การตรวจพิสูจน์ยาเสพติด

3.6.5.1 ผลการดำเนินงานการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด

1) การตรวจพิสูจน์ยาเสพติดของกลางที่นำส่งตรวจพิสูจน์ทั้งหมดของสำนักงาน ป.ป.ส. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ประเภท	จำนวนคดี	จำนวนรายการ	น้ำหนักสุกของกลาง (กิโลกรัม)
คุณภาพวิเคราะห์	286	331	26,175.147
ปริมาณวิเคราะห์	813	2,107	54,552.319
รวม	1,099	2,438	80,727.466

2) ข้อมูลการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด 6 ตัวยาหลัก ที่นำส่งตรวจพิสูจน์ ณ สำนักงาน ป.ป.ส. เปรียบเทียบกับข้อมูลการจับกุมยาเสพติดทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ลำดับที่	ประเภทยาเสพติด	จับกุมทั่วประเทศ	นำส่งตรวจพิสูจน์ที่สำนักงาน ป.ป.ส.	คิดเป็นร้อยละ
1	ยาบ้า (ล้านเม็ด)	465	297	63.94
2	ไอซ์ (กิโลกรัม)	22,660.65	18,346.33	80.96
3	เฮโรอีน (กิโลกรัม)	895.05	795.81	88.91
4	ยาอี (เม็ด)	232,807	80,271	34.48
5	โคเคน (กิโลกรัม)	18.77	8.90	47.42
6	คีตามีน (กิโลกรัม)	4,885.18	2,346.27	48.03

ที่มา : ข้อมูลจาก (CRIMES) สตช. ประมวลผลข้อมูล ณ วันที่ 17 ตุลาคม 2566

3.6.5.2 ตัวอย่างที่สำคัญและแนวโน้มการแพร่ระบาด

1) ยาบ้า ผลการศึกษาลักษณะเฉพาะของยาบ้าในคดีรายสำคัญ (คดีตั้งแต่ 10,000 เม็ดขึ้นไป) จากคดียาเสพติดของกลางที่ส่งตรวจพิสูจน์ จำนวน 151 คดี 454 ตัวอย่าง จำนวน 318.48 ล้านเม็ด มีรายละเอียด ดังนี้

1.1) ลักษณะทางกายภาพของยาบ้าในคดีรายสำคัญ ยาบ้ามีลักษณะ เม็ดยากลมแบน เหนือสีส้มและสีเขียว มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.6 ซม. หนาประมาณ 0.25 ซม. น้ำหนักเฉลี่ยต่อเม็ดประมาณ 90 มิลลิกรัม ส่วนใหญ่พบตราประทับ “wy” คิดเป็นร้อยละ 99.82 และร้อยละ 0.18 พบตราประทับอื่น ๆ เช่น Y1 A แอปเปิ้ล R A Tg 999 เป็นต้น

ตัวอย่างตราประทับบนเม็ดยาบ้า

เม็ดยาส่วนใหญ่บรรจุของพลาสติกสีน้ำเงินแบบมีซิปปิด - เปิด ซองละประมาณ 200 เม็ด แล้วนำมามัดรวมกันด้วยหนังยาง มัดละ 10 ซอง แล้วห่อด้วยกระดาษสา จากนั้นนำมาผนึกห่อรวมกัน ห่อละ 2 - 5 มัด ชั้นนอกสุดของห่อส่วนใหญ่เคลือบด้วยเทียนไขสีเหลือง ปิดผนึก โดยส่วนใหญ่พบรูปแบบการผนึกห่อ 3 แบบ ได้แก่ ผนึกห่อเคลือบเทียนภายในแบ่งเป็น 5 มัด ผนึกห่อเคลือบเทียนภายในแบ่งเป็น 3 มัด และเป็นมัดเดี่ยว ห่อกระดาษสาหรือกระดาษเคลือบเทียน แล้วประทับตราสัญลักษณ์ หรือตัวอักษร หรือตัวเลข ด้วยหมึกสีน้ำเงิน สีแดง หรือสีเขียว หรือการเขียนด้วยลายมือ

ตราประทับบนผนึกห่อที่พบใหม่ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ผนึกห่อแบบ “999”
พบใหม่ 9 ตราประทับ

ผนึกห่อแบบ “Y1”
พบตราเดิมแต่แทรกสัญลักษณ์ใหม่

ผนึกห่อแบบ “ตราประทับอื่น ๆ”
พบใหม่ 14 ตราประทับ

1.2) การตรวจพิสูจน์สารตั้งต้นและสารปนเปื้อนของยาบ้าในคดีรายสำคัญชนิดของสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตยาบ้า ตรวจพบว่าใช้ Ephedrine (Ep)/Pseudoephedrine (Pep) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.99 รองลงมาตรวจพบว่าใช้ Phenyl-2-Propanone (P2P) คิดเป็นร้อยละ 23.13 และไม่สามารถระบุชนิดได้ คิดเป็นร้อยละ 3.88 เมื่อเปรียบเทียบชนิดของสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตยาบ้าของปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่าไม่เปลี่ยนแปลง

1.3) องค์ประกอบทางเคมีของยาบ้าในคดีรายสำคัญสารออกฤทธิ์ที่สำคัญในยาบ้า คือ เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ ตรวจพบในช่วงความบริสุทธิ์ตั้งแต่ร้อยละ 0.01 - 30.00 โดยตรวจพบในช่วงความบริสุทธิ์ร้อยละ 15.01 - 20.00 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.08 ของจำนวนเม็ด และกาเฟอีน ตรวจพบในช่วงความบริสุทธิ์ตั้งแต่ร้อยละ 60.01 - มากกว่าร้อยละ 90.00 โดยตรวจพบในช่วงความบริสุทธิ์ร้อยละ 70.01 - 80.00 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.55 ของจำนวนเม็ด เมื่อเปรียบเทียบช่วงความบริสุทธิ์ของเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์และกาเฟอีนที่พบมากที่สุดของปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่าไม่เปลี่ยนแปลง

2) ไอซ์ การศึกษาลักษณะเฉพาะของไอซ์ในคดีรายสำคัญ (คดีตั้งแต่ 1 กิโลกรัมขึ้นไป) จากคดียาเสพติดของกลางที่ส่งตรวจพิสูจน์ สวพ. และได้วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ (สิ่งห่อหุ้ม) และลักษณะทางเคมี (ความบริสุทธิ์/สารปนเปื้อน/ชนิดของสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิต) รวมจำนวน 84 คดี 151 รายการ ของกลางทั้งหมด 18,226 ถุง น้ำหนักประมาณ 18,196.69 กิโลกรัม รายละเอียดดังนี้

2.1) ลักษณะทางกายภาพของไอซ์ในคดีรายสำคัญ จากตัวอย่างทั้งหมดของไอซ์ รายสำคัญมีลักษณะทางกายภาพเป็นผลึกสีขาว ขนาดใหญ่ บรรจุในถุงพลาสติก (ถุงชา) ขนาดกว้าง ประมาณ 3.5 - 6.5 นิ้ว น้ำหนักต่อถุง ประมาณ 1 กิโลกรัม แต่ละถุงมีลักษณะของยี่ห้อ สัญลักษณ์ และสีที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มโดยพิจารณาจากยี่ห้อบนถุงชา ได้ทั้งหมด 9 กลุ่ม

2.2) ลักษณะทางเคมีของไอซ์ในคดีรายสำคัญ

(1) สารออกฤทธิ์ที่สำคัญในไอซ์ คือ เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ ร้อยละ 98.38 ของน้ำหนัก ตรวจพบอยู่ในช่วงความบริสุทธิ์ตั้งแต่ร้อยละ 90.00 ขึ้นไป ซึ่งช่วงร้อยละ 96.00 - 98.00 พบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.82 ของน้ำหนัก โดยความบริสุทธิ์เฉลี่ยของไอซ์รายสำคัญ คือ ร้อยละ 95.39 ความบริสุทธิ์สูงสุด อยู่ที่ร้อยละ 99.98 และความบริสุทธิ์ต่ำสุด อยู่ที่ร้อยละ 0.07 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงความบริสุทธิ์ของเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ที่พบมากที่สุดของปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ไม่พบการเปลี่ยนแปลงช่วงความบริสุทธิ์ของเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์อย่างมีนัยสำคัญ และในกรณีผลการตรวจพิสูจน์ของกลางไอซ์ที่พบความบริสุทธิ์ของเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ต่ำกว่าปกติ ผลการตรวจพิสูจน์

พบว่า มีการผสมสารอื่นเข้าไปเพื่อเพิ่มน้ำหนัก ส่งผลให้ควมบริสุทธิ์ของเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ ต่ำลง ได้แก่ สารส้ม ไโดเมทิลซัลโฟน และคีตามีน เป็นต้น

(2) การตรวจพิสูจน์สารตั้งต้นและสารปนเปื้อนของไอซ์ในคดีรายสำคัญ ชนิดของสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตไอซ์ ตรวจพบว่าใช้ Ephedrine (Ep)/Pseudoephedrine (Pep) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.64 ของจำนวนรายการ และมีการใช้ Phenyl-2-Propanone (P2P) คิดเป็นร้อยละ 15.23 ของจำนวนรายการ และตัวอย่างที่ไม่สามารถระบุชนิดของสารตั้งต้นได้ คิดเป็นร้อยละ 31.13 ของจำนวนรายการ เมื่อเปรียบเทียบชนิดของสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตไอซ์ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่ายังคงมีการใช้ Ephedrine (Ep)/Pseudoephedrine (Pep) เป็นสารตั้งต้นหลักในการผลิตเมทแอมเฟตามีน

3.6.5.3 ผลการดำเนินงานอื่น ๆ ที่สำคัญ

1) การดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้านการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด

1.1) โครงการความร่วมมือด้านการตรวจพิสูจน์และการข่าวยาเสพติด (AMPLIO)

(1) การสนับสนุนเครื่องมือวิทยาศาสตร์ เครื่อง IR 1 เครื่อง ติดตั้งแล้วเสร็จเมื่อเดือนธันวาคม 2565 และได้ทำการอบรมเจ้าหน้าที่นักวิทยาศาสตร์ สำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อทำความเข้าใจหลักการ วิธีการใช้งาน และการบำรุงรักษาเบื้องต้นในเดือนกุมภาพันธ์ 2566 จำนวน 2 รุ่น เพื่อใช้วิเคราะห์แหล่งที่มาของสารตั้งต้น

(2) การฝึกอบรมนักวิทยาศาสตร์ ครั้งที่ 1 ณ ห้องปฏิบัติการ NMI เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ระหว่างวันที่ 27 พฤษภาคม - วันที่ 11 มิถุนายน 2566 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ตรวจพิสูจน์ยาเสพติด ในการตรวจพิสูจน์เชิงลึก ด้วยเทคนิคเครื่องมือ IRMS และศึกษาลักษณะเฉพาะของสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตเมทแอมเฟตามีน

(3) การประชุมกลุ่มย่อย กลุ่มบริหารโครงการ (Board of Management : BoM) เพื่อรายงานผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา วางแผนการดำเนินงานในอนาคต เพื่อขับเคลื่อนนโยบายตามวัตถุประสงค์ของโครงการความร่วมมือด้านการตรวจพิสูจน์และการข่าวยาเสพติด (AMPLIO) โดยผ่านระบบการประชุมทางไกลกับเจ้าหน้าที่นิติวิทยาศาสตร์ AFP เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย และคณะทำงานโครงการ AMPLIO

2) ความร่วมมือด้านการตรวจพิสูจน์ระหว่างสำนักงาน ป.ป.ส. และสำนักงานปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรมสหรัฐอเมริกา (Drug Enforcement Administration : DEA)

2.1) วันที่ 7 ธันวาคม 2565 สำนักงาน ป.ป.ส. สนับสนุนยาเสพติดให้โทษของกลาง (ไอซ์) จำนวน 3 ตัวอย่างให้กับ DEA เพื่อใช้ในโครงการการจัดทำและศึกษาข้อมูลลักษณะเฉพาะของเมทแอมเฟตามีน (ไอซ์) เพื่อบ่งชี้วิธีการสังเคราะห์และวิธีแปรรูปที่ใช้ในการผลิต และเป็นฐานข้อมูลลักษณะเฉพาะของไอซ์ที่มาจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่นทั่วโลก

2.2) เมื่อวันที่ 23 - 24 มกราคม 2566 ประชุมเชิงวิชาการสถานตรวจพิสูจน์ยาเสพติด ประเทศไทย กับ DEA เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ แนวทางการตรวจพิสูจน์ลักษณะเฉพาะของยาเสพติด (Drug Profile) ยาเสพติดชนิดใหม่ ๆ รวมถึงเฟนทานิล โดยดำเนินการร่วมกับนักวิทยาศาสตร์ประจำห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์และวิจัยพิเศษ (Special Testing and Research Laboratory : STRL) ของ DEA ในดัลเลส รัฐเวอร์จิเนีย แลกเปลี่ยนเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการตรวจพิสูจน์เชิงลึก การตรวจพิสูจน์ยาเสพติดชนิดใหม่ ๆ และเฟนทานิล ให้กับสถานตรวจพิสูจน์ยาเสพติดในประเทศไทย (สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ สำนักงานยาและวัตถุเสพติด และสำนักงาน ป.ป.ส.) เพื่อนำไปปรับใช้และพัฒนางานตรวจพิสูจน์ยาเสพติดของห้องปฏิบัติในแต่ละหน่วยงาน

3) ความร่วมมือด้านการตรวจพิสูจน์ในระดับภูมิภาค

3.1) วันที่ 2 พฤศจิกายน 2565 เป็นวิทยากรให้ความรู้และแนวทางการจัดทำข้อมูลและการตรวจพิสูจน์ Drug Profile ออนไลน์ ให้กับสถานตรวจพิสูจน์ เวียดนาม เพื่อเตรียมการพัฒนาความร่วมมือด้านการตรวจพิสูจน์และการจัดทำฐานข้อมูลยาเสพติด Drug Profile ร่วมกัน

3.2) วันที่ 10 - 20 กรกฎาคม 2566 สำนักงาน ป.ป.ส. จัดโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด สำหรับเจ้าหน้าที่ตรวจพิสูจน์ยาเสพติด สปป.ลาว เพื่อเพิ่มศักยภาพในการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ด้วยเครื่องแก๊สโครมาโทกราฟี แมสสเปกโตรมิเตอร์ ให้แก่เจ้าหน้าที่ตรวจพิสูจน์ยาเสพติด สปป.ลาว รวมถึงการศึกษาดูงานด้านการเก็บวัตถุพยานพิสูจน์ ณ หลักฐานจังหวัดเชียงราย การตรวจพิสูจน์สารเสพติดในปัสสาวะ ณ สถานบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี และวิทยาลัยป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศ

3.3) วันที่ 20 - 26 สิงหาคม 2566 ได้จัดโครงการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และศึกษาดูงานเครื่องมือตรวจพิสูจน์สารเสพติด ระหว่างนักวิทยาศาสตร์ไทย - จีน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในการตรวจพิสูจน์ลักษณะเฉพาะของยาเสพติด ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ หลากหลายวิธี เพื่อให้ได้ข้อมูลการตรวจพิสูจน์เชิงลึกมาประเมินสถานการณ์การผลิต การแพร่ระบาดของสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ในการผลิตเมทแอมเฟตามีน

3.4) สนับสนุนชุดตรวจปัสสาวะให้กับสำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อตรวจตราและควบคุมยาเสพติด (Lao National Commission for Drug Control and Supervision: LCDC) สปป.ลาว เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการปิดล้อมตรวจค้นในสถานที่ท่องเที่ยวในนครหลวงเวียงจันทน์ และป้องกันกลุ่มผู้ติดยาเสพติดและกลุ่มผู้ค้าที่มีผลกระทบต่อสถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทย ได้แก่ ชุดตรวจปัสสาวะเมทแอมเฟตามีน จำนวน 10,000 ชุด และเฮโรอีนจำนวน 3,000 ชุด

4) การเข้าร่วมทดสอบความสามารถของห้องปฏิบัติการทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาและให้เกิดความมั่นใจในผลการตรวจพิสูจน์ว่าเทียบเท่ากับห้องปฏิบัติการอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศที่เข้าร่วมโครงการฯ

4.1) โครงการระบบประกันคุณภาพห้องปฏิบัติการ International Quality Assurance Programme (IQAP) : International Collaborative Exercises (ICE) รอบที่ 1/2566 และรอบที่ 2/2566

4.2) โครงการทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการ ด้านนิติวิทยาศาสตร์ สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กระทรวงสาธารณสุข

5) การสนับสนุนข้อมูลการตรวจพิสูจน์และการศึกษาดูงานห้องปฏิบัติการให้กับหน่วยงานและองค์กรต่างประเทศที่ปฏิบัติด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เช่น UNODC สำนักงานตำรวจเขตการบริหารพิเศษฮ่องกง สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ สาธารณรัฐเกาหลีใต้ กระทรวงการคลังสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายประเทศบังกลาเทศ

3.6.5.4 การเผาทำลายยาเสพติดของกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยกระทรวงสาธารณสุข ได้มอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการเก็บรักษา การทำลาย การนำไปใช้ประโยชน์ และการรายงานยาเสพติดของกลาง ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2566 สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเผาทำลายยาเสพติดของกลางของสำนักงาน ป.ป.ส. ครั้งที่ 1/2566 โดยมียาเสพติดของกลาง 2,191.61 กิโลกรัม จาก 7 คดี รวม 187 กระสอบ เป็นยาบ้า 20 ล้านเม็ด หรือ 1,875.34 กิโลกรัม ไอซ์ 9.72 กิโลกรัม เฮโรอีน 7.20 กิโลกรัม และคีตามีน 299.55 กิโลกรัม โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานต่างประเทศ และผู้แทนประชาชนจากหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน จากทั่วประเทศเข้าร่วมงาน ณ นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา

เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2566 โดยมีนายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ได้เป็นประธาน ในพิธีเผาทำลายยาเสพติดของกลางของสำนักงาน ป.ป.ส. ครั้งที่ 2/2566 จำนวน 100 คดี เป็นยาบ้า 12,522 กิโลกรัม ไอซ์ 11,656 กิโลกรัม เฮโรอีน 418 กิโลกรัม ผีน 179 กิโลกรัม คีตามีน 704 กิโลกรัม และสารเสพติดอื่น ๆ น้ำหนักรวม 25,517 กิโลกรัม โดยมีผู้แทนประชาชนจากหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินเข้าร่วมกว่า 200 ราย ร่วมเป็น สักขีพยานในการเผาทำลายยาเสพติด ณ นิคมอุตสาหกรรมบางปู จ.สมุทรปราการ

3.6.6 การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล

สำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน สร้างการมีส่วนร่วม และความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดรองรับประมวลกฎหมายยาเสพติดผ่านสื่อโทรทัศน์ โดยดำเนินการผลิตข่าว ในรูปแบบรายงานพิเศษ ดังนี้

3.6.6.1 รายการ เนชั่น ข่าวข้นคนข่าว ช่อง Nation TV รายงานพิเศษ “ปปส.ภาค 6 จับมือเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน สร้างการรับรู้ประชาชน แก้ไขปัญหายาเสพติด” ออกอากาศเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2565

3.6.6.2 รายการ TNN ข่าวดี ช่อง TNN รายงานพิเศษ “รวม.ยุติธรรม ร่วมงานสถาปนากองทุนแม่” ออกอากาศเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2565

3.6.6.3 รายการ Thailand weekly ช่องไทยรัฐทีวี รายงานพิเศษ “กระทรวงยุติธรรม ร่วมงานสถาปนากองทุนแม่ ย้ำนโยบายปราบปรามยาเสพติด” ออกอากาศเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2565

3.6.6.4 รายการ MONO ข่าวเช้า ช่อง MONO 29 รายงานพิเศษ “ป.ป.ส. เร่งทำลายภาคอีสานตอนบน 12 จังหวัด ลั่นเปิดศักราชปราบยาเสพติดเข้มข้น” ออกอากาศเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2565

สำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการผลิตสื่อรณรงค์สนับสนุนการสร้างการรับรู้แก่ประชาชน เพื่อร่วมสร้างพื้นที่ปลอดภัย จากยาเสพติด ประจำปี 2566 ผ่านป้ายประชาสัมพันธ์ (Billboard) โดยดำเนินการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้การแจ้ง เบาะแสยาเสพติด รับส่วนแบ่งร้อยละ 5 และพืชกระท่อม สูพืชเศรษฐกิจใหม่ เพื่อสร้างความตระหนักถึงปัญหาเสพติด และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าร่วมเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนของตนเอง และพื้นที่ ใกล้เคียงให้ปลอดภัยจากยาเสพติด ซึ่งดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านป้ายประชาสัมพันธ์ (Billboard) บริเวณแนวถนน สายหลัก หรือเส้นทางเข้าออกในมุมเมืองหลัก จำนวน 10 จุด ซึ่งเป็นเส้นทางที่มีประชาชนเดินทางสัญจรจำนวนมาก

3.6.7 การแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่พิเศษ

3.6.7.1 โครงการร้อยใจรัก โดยมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินโครงการดังกล่าวในพื้นที่ตำบลท่าตอน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2560 เป็นต้นมา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนมีรายได้สุจริต และสามารถดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นต้นทุนของชุมชนในระยะยาว อันจะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ชุมชน เพื่อป้องกันการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายอื่น ๆ ครอบคลุมพื้นที่ 4 หมู่บ้านหลัก และ 20 หมู่บ้านย่อย รวมประชากรทั้งสิ้น 1,194 ครัวเรือน 4,485 ราย สำหรับกิจกรรมพัฒนาเชิงพื้นที่ ได้ดำเนินการดังนี้

1) การสร้างความเข้าใจทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จัดประชุมคณะกรรมการสำนักงานบริหาร โครงการร้อยใจรัก เพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการและวางแผนการดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

2) พัฒนาศักยภาพกลุ่มบุคลากรอาสาสมัครพัฒนาชุมชน จัดอบรมและติดตามให้คำแนะนำ แก่อาสาสมัครพัฒนาชุมชน

3) การพัฒนาศักยภาพกลุ่มชาวบ้าน โดยสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 19 เชียงใหม่ จำนวน 3 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 55 ราย มีการอบรมเกษตรกรในการปลูกฟักทอง จำนวน 45 ราย รวมทั้งจัดอบรมการเพิ่มผลผลิตพืช และให้ความรู้ด้านปศุสัตว์แก่ชาวบ้าน จำนวน 255 ราย

- 4) พัฒนาด้านสาธารณสุข ติดตามกิจกรรมอาสาทำดี แก้ปัญหาการแพร่ระบาดของเหาในนักเรียน และคัดกรองผ้าตัดตาต่อกระจกผู้สูงอายุ
- 5) ติดตามปัญหายาเสพติด โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ “หมู่บ้านปลอดภัยยาเสพติด” ลงพื้นที่เพื่อชี้แจงชาวบ้านที่เข้าร่วมประเมินหมู่บ้านปลอดยาเสพติดผ่านการประเมิน 4 หมู่บ้าน
- 6) การพัฒนาทางการศึกษา จัดอบรมการสอนแบบมอนเตสซอรีให้กับครูใหม่ในศูนย์เด็กเล็ก และโรงเรียนในพื้นที่โครงการฯ รวมทั้งลงพื้นที่นิเทศติดตามผลการดำเนินงาน
- 7) การส่งเสริมด้านการเกษตรวิจัยพัฒนาคุณภาพและปริมาณของผลผลิตตามหลักการเกษตรแม่นยำ ส่งเสริมการปลูกพืชระยะสั้น ติดตามการปลูกไม้เศรษฐกิจระยะยาว สนับสนุนกล้าไม้เศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารและระดับครัวเรือน
- 8) การพัฒนาด้านปศุสัตว์ ได้สนับสนุนมอบพันธุ์ปลาและกบให้แก่ชาวบ้านเพื่อเป็นแหล่งอาหาร และสินทรัพย์ของครัวเรือน ควบคู่ไปกับการผลิตอาหารสัตว์ เพื่อลดรายจ่ายให้กับเกษตรกร แจกอุปกรณ์ให้กับชาวบ้านที่ไม่ผ่านเส้นความยากจน จัดกิจกรรมเด็กเลี้ยงไก่ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้เด็กนักเรียนในพื้นที่โครงการฯ มีความรู้ทักษะในการดูแลสัตว์ปีก และการให้บริการด้านสัตวบาลในชุมชนเพื่อลดอัตราการตาย
- 9) การส่งเสริมอาชีพหัตถกรรม จัดอบรมชาวบ้านที่สนใจเย็บผ้า เจ้าหน้าที่ตอยตุงเข้ามาทำการฝึกอบรมให้กลุ่มหัตถกรรมโครงการร้อยใจรักษ์ จำนวน 4 ครั้ง โดยได้รับการจ้างงานจากตอยตุงจำนวน 26,758 ชิ้น และสินค้าหัตถกรรมชุมชนร้อยใจรักษ์ จำนวน 3,401 ชิ้น สร้างรายได้รวม 1,367,444 บาท
- 10) การเพิ่มมูลค่าผลผลิต โรงงานแปรรูปได้วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของชาวบ้านในพื้นที่ โรงงานแปรรูปได้พัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่ม 4 รายการ รวมทั้งหมด 27 รายการ คิดเป็นรายได้ 670,311.20 บาท โรงสีข้าวรับซื้อข้าวเปลือก 218,787 กิโลกรัม สร้างรายได้รวม 2,324,010 บาท
- 11) การพัฒนารูขี้อย่างยั่งยืน โดยจัดตั้งตลาดชุมชนเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชาวบ้าน มีนักท่องเที่ยว 58,091 ราย สร้างรายได้ 5,579,890 บาท และปรับปรุงทัศนียภาพร้อยใจรักษ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ มีนักท่องเที่ยว 29,841 คน รายได้รวม 1,167,120 บาท และจัดอบรมมัคคุเทศก์น้อย และศึกษาดูงานโฮมสเตย์ จำนวน 4 ครั้ง 73 ราย และจัดงานประเพณี 4 ครั้ง
- 12) สิ่งแวดล้อมการจัดการขยะในพื้นที่โครงการฯ เจ้าหน้าที่โครงการร่วมกับกองสาธารณสุข อบต.ท่าตอน ลงพื้นที่ตามข้อตกลงร่วมกับ 4 หมู่บ้านในการจัดการขยะหมู่บ้านต้นแบบ ตรวจสอบคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภค 25 หย่อมบ้าน อัดฟางก้อน 8,329 ก้อน สร้างรายได้กองทุน 176,100 บาท และสร้างรายได้ชาวบ้าน 24,987 บาท
- 13) การบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ จัดการไฟป่าร่วมกับชุมชนผ่านการจัดตั้งกองทุนไม่มีไฟป่า โดยในปี 2566 พื้นที่โครงการฯ จำนวน 21,222 ไร่ มีพื้นที่เสียหาย 715 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3 ของพื้นที่ทั้งหมด
- 14) สนับสนุนด้านความมั่นคง ขยายผลอาสาทำดีติดตามผลการดำเนินงานโครงการอาสาทำดี รุ่นที่ 1 - 10 สนับสนุนการเฝ้าระวังแก้ไขปัญหายาเสพติดสู่ตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะของเจ้าหน้าที่ลูกจ้างโครงการร้อยใจรักษ์ จำนวน 2 ครั้ง จัดทำสื่อชุดความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจและขยายผลคณะศึกษาดูงานเข้าพื้นที่ในโครงการร้อยใจรักษ์ จำนวน 43 คณะ 3,487 ราย
- 16) การสำรวจข้อมูลเศรษฐกิจสังคมประจำปี สรุปผลการสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจและสังคมประชากร ประจำปี 2565 จำนวน 1,194 ครัวเรือน พบว่ารายได้รวมอยู่ที่ 274.90 ล้านบาท และรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนอยู่ที่ 241,143 บาท

ส่วนที่ 4

การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้
นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม
และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ต่อเป้าหมายรวมของแผน

แผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เป็นกรอบการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด การบริหารจัดการ การประสานการปฏิบัติ การจัดสรรทรัพยากร และการติดตาม ประเมินผล สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานให้สอดคล้อง กับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อมุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหายาได้อย่างเป็นรูปธรรม และประสานสอดคล้องเพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

วิสัยทัศน์ : สังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด ด้วยมาตรการทางเลือกใหม่ สู่การแก้ไขปัญหายาอย่างยั่งยืน

ผลสัมฤทธิ์ : ปัญหายาเสพติดได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

ตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ประกอบด้วย 6 มาตรการ ดังนี้

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
ตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการฯ		
ตัวชี้วัดที่ 1 สัดส่วนผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง	10 คน ต่อประชากร 1,000 คน	7.56 คน ต่อประชากร 1,000 คน
ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละของคดีอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง	ไม่เกิน ร้อยละ 5	ร้อยละ 5.53
ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด	อย่างน้อย ร้อยละ 80	ร้อยละ 84.05 - ความพึงพอใจ ร้อยละ 85.2 - ความเชื่อมั่น ร้อยละ 82.90
ตัวชี้วัดมาตรการป้องกันยาเสพติด		
สัดส่วนของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง	10 คน ต่อประชากร 1,000 คน	7.56 คน ต่อประชากร 1,000 คน (ประชากรไทยทั้งหมด 66,090,475 คน ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด 499,775 คน)

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
ตัวชี้วัดมาตรการปราบปรามยาเสพติด		
ตัวชี้วัด : ร้อยละของการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนเปรียบเทียบกับปริมาณยาเสพติดที่จับกุมทั่วประเทศ	ร้อยละ 15	ร้อยละ 15 (ปริมาณยาเสพติดที่จับกุมทั่วประเทศ 80,906.29 กิโลกรัม สามารถสกัดกั้นได้ 12,139.87 กิโลกรัม)
ตัวชี้วัด : ร้อยละของคดียาเสพติดที่มีการสืบสวนขยายผลจากการจับกุมผู้กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด	ร้อยละ 5	ร้อยละ 3.31 (การจับกุมผู้กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดทั้งหมด 68,768 คน ดำเนินการสืบสวนขยายผลได้ 2,273 คน)
ตัวชี้วัดมาตรการยึดทรัพย์สินคดียาเสพติด		
ตัวชี้วัด : ร้อยละของการดำเนินมาตรการยึดอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด	ร้อยละ 10	ร้อยละ 23.79 (ผลการยึดแบบเจาะจง /คดีหลัก 1,216.63 ล้านบาท ผลการยึดแบบมูลค่า 289.46 ล้านบาท)
ตัวชี้วัดมาตรการบำบัดรักษายาเสพติด		
ตัวชี้วัด : ร้อยละของการดำเนินการพัฒนาหน่วยบริการบำบัด (ศูนย์คัดกรอง/สถานพยาบาล/สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด/ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม) ให้เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนด	ร้อยละ 90	ร้อยละ 119.47 (เป้าหมาย 11,677 แห่ง ผลการดำเนินงาน 13,950 แห่ง)
ตัวชี้วัด : ร้อยละของผู้เสพยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	มีการจัดทำข้อมูลฐาน (Baseline)	ข้อมูลฐาน คือ ผู้เสพยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ร้อยละ 31.2

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
ตัวชี้วัดมาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ		
ตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จของบทบาทประเทศไทยในการผลักดันยุทธศาสตร์ แผนงาน และความร่วมมือด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ	ระดับที่ 1	<p>ระดับที่ 1 มีการดำเนินงานใน 4 กิจกรรมดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการและพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการตามแผนระหว่างประเทศสมาชิกในอนุภูมิภาค 2. สนับสนุน ผลักดันความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนในการสนับสนุนแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำร่วมกับประเทศอาเซียน 3. สนับสนุน ผลักดันความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนในการสนับสนุนแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำร่วมกับนอกภูมิภาคอาเซียน 4. สนับสนุน ผลักดันความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนในการสนับสนุนแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำร่วมกับองค์การระหว่างประเทศ
ตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จของไทยในการสนับสนุนการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ	ระดับที่ 1	ระดับที่ 1 คือ มีการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือกับนานาชาติประเทศและองค์การระหว่างประเทศในการสนับสนุนการพัฒนาบทบาทของประเทศไทยให้เป็นศูนย์การเรียนรู้และการฝึกอบรมด้านยาเสพติดสำหรับบุคลากรยาเสพติดระหว่างประเทศโดยการดำเนินงานของวิทยาลัยป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
ตัวชี้วัดมาตรการการบริหารจัดการ		
ตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหายาเสพติดที่มีประสิทธิภาพ	ระดับที่ 3 (ค่าคะแนน ร้อยละ 40.01 - 60.00)	ระดับที่ 4 คือ ค่าคะแนนร้อยละ 80 มีผลการดำเนินงานดังนี้ 1. การดำเนินงานด้านการบริหาร จัดการ มี 8 ตัวชี้วัด ดำเนินการได้ 7 ตัวชี้วัด 2. การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตัวชี้วัด ตามนโยบายและแผนในแต่ละด้าน มี 8 ตัวชี้วัด ดำเนินการได้ 7 ตัวชี้วัด

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ดังนี้

เป้าหมายที่ 1 : ลดประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ตัวชี้วัดระดับเป้าหมาย 1 : ร้อยละ 97 ของประชากรทุกช่วงวัยไม่กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ผลการดำเนินงาน : ร้อยละ 99.24 (ประชากรเป้าหมาย จำนวน 66,090,475 คน ประชากรที่เกี่ยวข้องจำนวน 499,775 คน ประชากรที่ไม่เกี่ยวข้อง จำนวน 65,590,700 คน)

แนวทางการดำเนินงานที่ 1.1 ประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการป้องกันยาเสพติด

ตัวชี้วัดระดับแนวทาง 1 : ร้อยละ 98 ของประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายตามแผนได้รับการป้องกันยาเสพติด

ผลการดำเนินงาน : ร้อยละ 110.24 (ประชากรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 7,625,915 คน ดำเนินการได้ จำนวน 8,407,056 คน)

เป้าหมายที่ 2 : ปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ

ตัวชี้วัดระดับเป้าหมาย 1 : ร้อยละ 50 ของเครือข่ายยาเสพติดถูกจับกุม และยึดอายัดทรัพย์สิน และดำเนินคดี การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ

ผลการดำเนินงาน : ร้อยละ 100 (เป้าหมาย 242 เครือข่าย ผลการดำเนินงาน 242 เครือข่าย)

แนวทางการดำเนินงานที่ 2.1 สกัดกั้นยาเสพติดและปราบปรามการค้ายาเสพติด

ตัวชี้วัดระดับแนวทาง 1 : ร้อยละ 15 ของการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนเปรียบเทียบกับปริมาณ ยาเสพติดที่จับกุมทั่วประเทศ

ผลการดำเนินงาน : ร้อยละ 15 (ปริมาณยาเสพติดที่จับกุมทั่วประเทศ 80,906.29 กิโลกรัม สามารถสกัดกั้นได้ 12,139.87 กิโลกรัม)

ตัวชี้วัดระดับแนวทาง 2 : ร้อยละ 5 ของคดีความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดมีการสืบสวนสอบสวน ขยายผล

ผลการดำเนินงาน : ร้อยละ 3.31 (การจับกุมผู้กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดทั้งหมด 68,768 คน ดำเนินการสืบสวนขยายผลได้ 2,273 คน)

เป้าหมายที่ 3 ผู้ป่วยยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา

ตัวชี้วัดระดับเป้าหมาย 1 : ร้อยละ 60 ของผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา ได้รับการดูแลติดตามอย่างมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Retention Rate)

ผลการดำเนินงาน : ร้อยละ 61.98 (เป้าหมาย จำนวน 46,890 คน ผลการดำเนินงาน จำนวน 29,061 คน)

แนวทางการดำเนินงานที่ 3.1 การดำเนินการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติด

ตัวชี้วัดระดับแนวทางการที่ 1 : ร้อยละ 70 ของผู้เสพเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้รับการพัฒนาพฤตินิสัย
 ผลการดำเนินงาน : ร้อยละ 172.87 (เป้าหมาย จำนวน 65,000 คน ผลการดำเนินงาน จำนวน 112,363 คน)
 ตัวชี้วัดระดับแนวทางการที่ 2 : ดำเนินการพัฒนาหน่วยบริการบำบัด (ศูนย์คัดกรอง/สถานพยาบาล/สถานฟื้นฟูสมรรถภาพ/ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม) ให้เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดไว้ ร้อยละ 90
 ผลการดำเนินงาน : ร้อยละ 119.47 (เป้าหมาย จำนวน 11,677 แห่ง ผลการดำเนินงาน จำนวน 13,950 แห่ง)

“ความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566”

2. การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับ สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อเป็นข้อมูลให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการติดตาม ประเมินผล และวางแผนการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดต่อไป โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Three - Stage Sampling และส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเข้าสัมภาษณ์สมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในชุมชน/หมู่บ้านทั่วประเทศ ครัวเรือนละ 1 ราย ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 46,000 ราย ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พบว่า

- 2.1 ร้อยละ 85.2 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และบำบัดยาเสพติดของรัฐบาล
- 2.2 ร้อยละ 82.9 ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อนโยบายของรัฐบาลในการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดยาเสพติด
- 2.3 ร้อยละ 92.7 ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากสถานการณ์ปัญหายาเสพติด
- 2.4 ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาเสพติด 5 อันดับแรก ได้แก่
  - 2.4.1 ควรปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจัง/ต่อเนื่อง (ร้อยละ 48.80)
  - 2.4.2 ควรใช้กฎหมายลงโทษผู้เกี่ยวข้องอย่างเด็ดขาด (ร้อยละ 40.90)
  - 2.4.3 ควรปลูกฝัง/สอดส่องดูแลภายในครอบครัว (ร้อยละ 14.30)
  - 2.4.4 ควรจัดกิจกรรมหรือเวทีเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ร้อยละ 12.70)
  - 2.4.5 ควรมีการรณรงค์ชักจูงให้ผู้เสพยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษา (ร้อยละ 11.90)

ส่วนที่ 5

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ
ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

“ เสริมแรงให้กับภาคประชาชนเพื่อรักษาความเข้มแข็งในการดำเนินการในพื้นที่เดิมอย่างต่อเนื่อง และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขยายผลโครงการฯ ไปยังพื้นที่ใหม่ซึ่งมีนัยสำคัญต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ”

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการขับเคลื่อนงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จากการรายงานผลการตรวจกำกับติดตามของคณะอนุกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดังนี้

มาตรการป้องกันยาเสพติด

ประเด็นปัญหาที่ 1 ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

1. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเสริมแรงให้กับภาคประชาชนเพื่อรักษาความเข้มแข็งในการดำเนินการในพื้นที่เดิมอย่างต่อเนื่อง และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขยายผลโครงการฯ ไปยังพื้นที่ใหม่ซึ่งมีนัยสำคัญต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด และเน้นผลลัพธ์ในเชิงคุณภาพมากกว่าในเชิงปริมาณ เพื่อสร้างความยั่งยืนของการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

2. นำแนวทาง “บวร” (บ้าน วัด ราชการ) “บรม” (บ้าน ราชการ มัสยิด) “ครบ” (โบสถ์คริสต์ ราชการ บ้าน) มาปรับใช้ในการทำงานในระดับพื้นที่ เพื่อเสริมสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็ง

ประเด็นปัญหาที่ 2 การแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

1. กรณีผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ทราบ/ไม่มีข้อมูลนักเรียน/นักศึกษาที่มีพฤติกรรมใช้สารเสพติด เน้นย้ำผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อมูลนักเรียน/นักศึกษาในระบบดูแลและติดตามการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา (Care and Trace Addiction in School System: CATAS) เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด

2. เพิ่มกิจกรรมเสริมหลักสูตรในกลุ่มเด็กและเยาวชน เช่น กิจกรรม TO BE NUMBER ONE กิจกรรมสภานักเรียนและเยาวชน

3. เพิ่มภูมิคุ้มกันในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เกมออนไลน์ และการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย

ประเด็นปัญหาที่ 3 การแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

พม. มีการดำเนินงานในกลุ่มเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษาผ่านกลไกสภาเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการจัดทำฐานข้อมูลรายชื่อเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถขอเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามภารกิจของหน่วยงานได้

ประเด็นปัญหาที่ 4 สืบเนื่องจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) มีมติให้การตรวจหาสารเสพติดในลูกจ้างของสถานประกอบการไม่ว่าโดยการสุ่มตรวจหรือตรวจแบบเหมารวม ตามหลักเกณฑ์ของมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ (มยส.) เป็นการกระทำที่ละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของลูกจ้าง อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

เพื่อให้การดำเนินงานตรวจหาสารเสพติดในลูกจ้างของสถานประกอบการ เป็นไปตามมติของ กสม. ที่มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2566 และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง กำหนดมาตรการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ ลงวันที่ 9 มีนาคม 2565

เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างการรับรู้ให้แก่สถานประกอบการ เพื่อพิจารณาดำเนินการในเบื้องต้น ดังนี้

1. กรณีตรวจหาสารเสพติดในลูกจ้างที่ปฏิบัติงานทั่วไปในสถานประกอบการ ให้สถานประกอบการขอความยินยอมจากลูกจ้างก่อน โดยให้ระบุในข้อตกลงสภาพการจ้างหรือสัญญาการจ้างงาน ก่อนรับเข้าทำงานในสถานประกอบการ และพิจารณาดำเนินการเมื่อได้รับการประสานงานจากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง กรณีมีข้อร้องเรียน/เบาะแส ว่ามีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

2. กรณีจำเป็นต้องจัดให้มีการตรวจหาสารเสพติดในลูกจ้างที่ต้องปฏิบัติงานซึ่งใช้ความระมัดระวังอย่างสูงและจำเป็นต้องมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ตลอดเวลา สามารถดำเนินการโดยยึดหลักความยินยอมและความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นที่ยึดตั้ง โดยเฉพาะสถานประกอบการที่ต้องมีผู้ควบคุมเครื่องจักรอันตราย สารเคมีอันตราย หรือวัตถุอันตราย เป็นต้น

3. เมื่อตรวจพบสารเสพติดในลูกจ้างควรยึดหลักการผู้เสพคือ ผู้ป่วย เพื่อมุ่งนำลูกจ้างเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลยาเสพติดเป็นลำดับแรก เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 74 ที่บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการทำงานอย่างเหมาะสมกับศักยภาพและพึงคุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความปลอดภัยและมีสุขอนามัยที่ดีในการทำงาน

มาตรการปราบปรามยาเสพติด

ประเด็นปัญหาที่ 1 การซื้อขายยาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การรับ - ส่งยาเสพติดผ่านบริการขนส่งพัสดุไปรษณีย์ และการใช้กลุ่มผู้ส่งอาหาร (ไรเดอร์) เป็นเครื่องมือในการแพร่กระจายยาเสพติด

ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

1. สร้างการรับรู้และขับเคลื่อนการดำเนินงานตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ส. เรื่อง กำหนดมาตรการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ ให้แก่หน่วยงานที่ควบคุมกำกับดูแลสถานประกอบการโดยใช้กลไกการสั่งการตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น) ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเมื่อพบการกระทำความผิดเกี่ยวกับ

ยาเสพติดในสถานประกอบการ ให้มีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อบุคคลและสถานประกอบการ ทุกครั้ง

2. เพิ่มมาตรการทางปกครองในการป้องกันการรับ - ส่งยาเสพติดผ่านบริการขนส่งพัสดุไปรษณีย์ โดยมอบหมายให้มีหน่วยงานกำกับดูแลการอนุญาตจัดตั้งธุรกิจตัวแทนรับฝากพัสดุไปรษณีย์

3. จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติดให้แก่กลุ่มไรเดอร์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการสร้างแรงจูงใจ/มอบรางวัล เมื่อมีการแจ้งเบาะแสที่นำไปสู่การจับกุม/การยึดทรัพย์ผู้ค้ายาเสพติด

4. กรณีมีเบาะแสในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ให้ประสานไปยังกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดำเนินการตรวจสอบ กำกับ ควบคุม ดูแล ไม่ให้มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการกระทำความผิด

ประเด็นปัญหาที่ 2 ประสิทธิภาพการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้ายาเสพติดบริเวณชายแดน

ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

ดำเนินการเสริมสร้างขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบริเวณชายแดนทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ดังนี้

1. พิจารณาเพิ่มการนำเครื่องมือ/เทคโนโลยีที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมาใช้เสริมสมรรถนะ การลาดตระเวน การตรวจสอบการใช้เส้นทาง การตรวจสอบสินค้า การตรวจสอบสิ่งของ/สัมภาระ การตรวจสอบบุคคลทั่วไป และการตรวจสอบบุคคลตามเป้าหมาย เป็นต้น เพื่อทดแทนข้อจำกัดด้านกำลังพลในการดำเนินการต่อพื้นที่เป้าหมายและการติดตามสถานการณ์ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

2. เพิ่มการบูรณาการของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานประจำ ณ ด้านตรวจถาวร/จุดผ่านแดนถาวร/จุดผ่านแดนชั่วคราว/อื่น ๆ ผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน อาทิ ความร่วมมือด้านปราบปรามและสกัดกั้น ยาเสพติดพื้นที่ท่าอากาศยาน (Airport Interdiction Task force : AITF) และความร่วมมือด้านปราบปรามและสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ท่าเรือ (Seaport Interdiction Task Force : SITF) ประกอบด้วย สำนักงาน ป.ป.ส. กรมศุลกากร กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย

3. กรณีสถานการณ์ปัญหามีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้นอาจพิจารณายกระดับกำหนดเป็นพื้นที่เฉพาะตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เพื่อระดมทรัพยากรและสรรพกำลังกดดันให้เครือข่ายการค้าไม่สามารถใช้พื้นที่/เส้นทางในการลำเลียงยาเสพติดได้

มาตรการบำบัดรักษา ยาเสพติด

ประเด็นปัญหาที่ 1 แนวทางการดำเนินงานการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ยังไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

1. สืบเนื่องจากประมวลกฎหมายยาเสพติดมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2564 ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการออกกฎหมายลำดับรองให้แล้วเสร็จ พร้อมจัดทำแนวทางการดำเนินงาน/คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

2. การดำเนินงานการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด กำหนดให้มีหน่วยบริการ 4 แบบ คือ ศูนย์คัดกรอง สถานพยาบาลยาเสพติด สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม โดยมีแนวทางในการดำเนินงานเบื้องต้นเมื่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พบผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดฐานเสพยาเสพติด ดังนี้

2.1 กรณีสมัครใจเข้าบำบัด (ประมวลกฎหมายยาเสพติด ม.114) และผู้ต้องสงสัยฯ จะต้องไม่เป็น ผู้ต้องหา/ถูกดำเนินคดีอื่นที่มีโทษจำคุก/อยู่ระหว่างรับโทษ/ไม่มีพฤติกรรมที่อาจก่ออันตราย โดยเจ้าหน้าที่สามารถจัด ให้อยู่ในความดูแลไม่เกิน 24 ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลนั้นมีสารเสพติดอยู่ในร่างกาย (ประมวล กฎหมายยาเสพติด ม.115 (6) ให้ส่งตัวไปยังศูนย์คัดกรอง (ปัจจุบันมีจำนวน 9,789 แห่ง) เพื่อจำแนกและแบ่งการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดเป็น 3 กลุ่ม คือ

- 1) ผู้ป่วยกลุ่มสีเขียว หรือผู้ใช้ยาเสพติด
- 2) ผู้ป่วยกลุ่มสีเหลือง หรือผู้เสพยาเสพติด
- 3) ผู้ป่วยกลุ่มสีแดง อาการรุนแรง หรือผู้ติดยาเสพติด

ซึ่งจะพิจารณาส่งต่อไปยังสถานพยาบาลยาเสพติด (ปัจจุบันมีจำนวน 1,078 แห่ง) ในสังกัดกระทรวง สาธารณสุข เพื่อกำหนดแผนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสมกับผลการประเมินความรุนแรงของ การติดยาเสพติด ภาวะความเสี่ยงทางกายหรือสุขภาพจิตของผู้ป่วย เป็นไปตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยมีการแบ่งระดับบริการสุขภาพในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพรองรับผู้ป่วยยาเสพติดเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1) ผู้ใช้ (เสียงต่ำ) มี รพ.สต. เป็นหน่วยงานหลักในการดูแล ส่วนสถานพยาบาลระดับอื่น ๆ สามารถ รับผิดชอบผู้ป่วยได้โดยพิจารณาตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่

2) ผู้เสพ (เสียงปานกลาง) มีโรงพยาบาลชุมชน (รพช.) โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) และโรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) เป็นหน่วยงานหลักในการดูแล ส่วนสถานพยาบาลระดับอื่น ๆ สามารถรับผิดชอบผู้ป่วยได้โดยพิจารณาตาม ศักยภาพของแต่ละพื้นที่

3) ผู้ติด (เสียงสูง) มีโรงพยาบาลชุมชน (รพช.) โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) และโรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) เป็นหน่วยงานหลักในการดูแล ส่วนสถานพยาบาลระดับอื่น ๆ (ไม่รวม รพ.สต.) สามารถรับผิดชอบผู้ป่วยได้ โดยพิจารณาตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่

4) ผู้ติดยาเสพติดรุนแรง มีปัญหายุ่งยาก ซ้ำซ้อน/เรื้อรัง/ระยะยาว มีสถานพยาบาลยาเสพติดในสังกัด กรมการแพทย์ เป็นหน่วยงานหลักในการดูแล ส่วนสถานพยาบาลระดับอื่น ๆ (ไม่รวม รพ.สต.) สามารถรับผิดชอบผู้ป่วย ได้โดยพิจารณาตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่

5) ผู้มีอาการทางจิต/โรควรร่วมทางจิตเวช/ระยะยาว มีสถานพยาบาลยาเสพติดในสังกัดกรมสุขภาพจิต เป็นหน่วยงานหลักในการดูแล ส่วนสถานพยาบาลระดับอื่น ๆ (ไม่รวม รพ.สต.) สามารถรับผิดชอบผู้ป่วยได้ โดยพิจารณาตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่

ทั้งนี้ สถานพยาบาลยาเสพติดอาจพิจารณาส่งต่อผู้ป่วยที่มีความจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูในระยะ เวลานานไปยังสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด (ปัจจุบันมีจำนวน 60 แห่ง) ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย และ กระทรวงกลาโหม

นอกจากนี้ ยังมีสถานพยาบาลยาเสพติดและสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แบบผู้ป่วยใน ของภาคเอกชนซึ่งได้รับการรับรองตามแนวทางและมาตรฐานที่กรมการแพทย์กำหนด เป็นทางเลือกสำหรับผู้ป่วย ยาเสพติดและครอบครัว

ส่วนศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม (ปัจจุบันมีจำนวน 3,023 แห่ง) เป็นการสงเคราะห์สนับสนุนให้ผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษาได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านที่อยู่อาศัย การศึกษา อาชีพ ตลอดจน การติดตามดูแลช่วยเหลือจนสามารถกลับมาดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยผู้ป่วยยาเสพติดสามารถขอรับ ความช่วยเหลือได้ตั้งแต่เมื่อเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา

สำหรับแนวทางการบำบัดฟื้นฟูผู้ใช้ยาเสพติดโดยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment : CBTx) เป็นกระบวนการดูแลสุขภาพผู้ใช้และผู้ติดยาเสพติดในชุมชนตั้งแต่เกิดจนตาย เป็นการ

จัดการปัญหาสุขภาพที่บูรณาการการทำงานร่วมกันของคนในชุมชนและภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวัง การค้นหา การสร้างแรงจูงใจ และให้คำปรึกษาแนะนำในปัญหาการใช้ยาเสพติด การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้และผู้ติดยาเสพติด ให้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม ชุมชน อย่างไม่ก่อให้เกิดผลกระทบ ในระหว่างเส้นทางความพยายามในการลด ละ เลิก ยาเสพติดที่อาจต้องดำเนินต่อไปตลอดชั่วชีวิตของคนคนนั้น (Life course model) โดยไม่ตีตรา ยึดหลักสิทธิมนุษยชน เห็นคุณค่าของความเป็นเพื่อนมนุษย์ โดยตลอด กระบวนการดังกล่าวสามารถดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในชุมชน ศักยภาพ และทรัพยากรของชุมชน ไม่กระทบต่อการดำเนินชีวิตและไม่เสียค่าใช้จ่าย ควบคู่ไปกับบริบท และการเปลี่ยนแปลงของสังคม ด้วยความต่อเนื่องและยั่งยืน ทั้งนี้ชุมชนสามารถเริ่มดำเนินการควบคู่ไปกับกิจกรรมการสร้างหมู่บ้านชุมชนเข้มแข็ง

2.2 กรณีไม่สมัครใจบำบัด หรือไม่เข้าเงื่อนไขตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ม.113 และ ม.114 ให้เจ้าหน้าที่นำตัวส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป ซึ่งอัตราโทษที่จะได้รับ ข้อหาเสพติด จำคุกไม่เกิน 1 ปี และข้อหาครอบครองไว้เพื่อเสพ จำคุกไม่เกิน 2 ปี

ทั้งนี้ ในประมวลกฎหมายยาเสพติดระบุว่า ศาลต้องคำนึงถึงการสงเคราะห์ให้จำเลยเข้ารับการบำบัดรักษายิ่งกว่าการลงโทษ หากจะลงโทษ ให้พิจารณาโทษให้เหมาะสมตามลักษณะของความผิด และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำผิด (ม.165 วรรค 1) โดยศาลส่งพนักงานคุมประพฤติสืบเสาะหาข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาของศาล (ม.165 วรรค 3 และวรรค 4) ทั้งนี้ในระหว่างพิจารณาคดี ศาลสามารถส่งตัวจำเลยเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาล และเมื่อจำเลยเข้ารับการบำบัดรักษาจนครบถ้วน ศาลจะจำหน่ายคดี (ไม่มีความผิด) และหากจำเลยต้องรับโทษ ศาลก็อาจมีดุลพินิจในการเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัย/คุมประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา ม.56 ภายใต้การดูแลของกรมคุมประพฤติ

มาตรการบริหารจัดการ

ประเด็นปัญหาที่ 1 บุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ขาดขวัญกำลังใจ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

1. เห็นควรให้สำนักงาน ป.ป.ส. จัดทำข้อเสนอต่อสำนักงาน ก.พ. ให้ความเห็นชอบและกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบูรณาการยาเสพติดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นระยะเวลาต่อเนื่องไม่น้อยกว่าสองปี สามารถนำมาเป็น “ประสบการณ์ในงานที่หลากหลาย” ตามนัยของสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1006/ ว 17 ลว. 28 กรกฎาคม 2558 โดยให้ถือเป็นกรณีประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการในต่างลักษณะงาน “ต่างลักษณะงาน” หมายถึง ชื่อของตำแหน่งในสายงาน หน่วยงาน หรือพื้นที่คงเดิม แต่งานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ หรือทักษะที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ทั้งนี้ ตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงกำหนด (สำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1006/ ว 17 ลว. 28 กรกฎาคม 2558)

2. เพิ่มจำนวนโควตาบำเหน็จความชอบกรณีพิเศษให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดประเภท โดยตรงและประเภทเกื้อกูล ให้แก่หน่วยงานที่มีกำลังพลปฏิบัติภารกิจด้านยาเสพติด

ส่วนที่ 6

ภาคผนวก

1. ข้อเสนอของคณะรัฐมนตรี ต่อรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

2. รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

3. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด
(พ.ศ. 2566 - 2570)

4. แผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม
และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

5. โครงการร้อยใจรักมี

6. โครงการ To Be number one

7. โครงการชุมชนยั่งยืนเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบครบวงจรตามยุทธศาสตร์ชาติ

8. โครงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
Office of the Narcotics Control Board
เลขที่ 5 ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ 0 2247 0901 - 19 โทรสาร 0 2245 9880
www.oncb.go.th